

361.30711
ส 875 ก
ร. 3

การประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต พุทธศักราช 2533
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ปริญญาโท
ของ
สุวรรณณี มงคลรุ่งเรือง

ร. 8 ส.ศ. 2541

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา

ตุลาคม 2540

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

85644

การประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต พุทธศักราช 2533

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

บทคัดย่อ

ของ

สุวรรณณี มงคลรุ่งเรือง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา

ตุลาคม 2540

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ พ.ศ. 2533 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยผู้วิจัยศึกษาโดยใช้รูปแบบการประเมินเชิงบัพ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ประเมินเกี่ยวกับ จุดประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาวิชาของ หลักสูตร ด้านปัจจัยเบื้องต้น ประเมินเกี่ยวกับ สื่อการเรียนการสอน วัสดุศึกษา สถานที่เรียน คุณสมบัติของนักศึกษาและความพร้อมและศักยภาพของอาจารย์ ด้านกระบวนการ ประเมินเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียน และด้านผลผลิตประเมินเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน ความรู้ความเข้าใจทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ทักษะในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ ทัศนคติในการทำงานและบุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็น อาจารย์ผู้สอน จำนวน 6 คน นักศึกษา จำนวน 60 คน ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 70 คน และผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 37 คน สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการประมวลข้อมูลเป็นแบบประเมินความคิดเห็นต่อหลักสูตร แบบทดสอบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ แบบทดสอบวัดทัศนคติในการทำงาน แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และแบบสังเกตกระบวนการ การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีการทางสถิติ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในแบบประเมิน และแบบทดสอบอื่นๆ ได้ผลการวิจัยดังนี้

1. การประเมินด้านบริบท พบว่า วัตถุประสงค์ โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก
2. การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า สื่อการเรียนการสอน วัสดุศึกษา สถานที่เรียน ความพร้อมและศักยภาพของอาจารย์ มีความเหมาะสมในระดับมาก สำหรับคุณสมบัติของนักศึกษาพบว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
3. การประเมินด้านกระบวนการ พบว่า กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน มีความเหมาะสมในระดับมาก
4. การประเมินด้านผลผลิต พบว่า ผลสัมฤทธิ์เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน ความรู้ความเข้าใจทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ทักษะในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ทัศนคติในการทำงาน และบุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ของผู้สำเร็จการศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมาก

AN EVALUATION OF THE 1990 CURRICULUM OF BACHELOR DEGREE PROGRAM IN
SOCIAL WORK AT HUACHIEW CHALERM PRAKIET UNIVERSITY

AN ABSTRACT

BY

SUWANNE MONGKHONRUNGREANG

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University

October 1997

The purpose of this study was to evaluate of the 1990 curriculum of bachelor degree program in social work at HuaChiew Chalermprakiet University. The technique was employed by the CIPP Model. Firstly, the context evaluation was included the objectives, structure and content of the curriculum. Secondly, the input evaluation was included the teaching materials and instruments, textbooks and journals, classrooms, student qualifications, instructor capabilities. Then the process evaluation considered instructional process, measurement and evaluation of learning. Finally the product evaluation included the grade point average, Knowledges and skills , maturity in the work and personality of the social worker. The sample groups were 6 instructors, 60 students in the program , 70 graduates and 37 supervisors of the graduates. The research tools were questionnaires, Attitude test, Observation test, the test of maturity in the work and personality of the social worker. Data analysis was conducted on questionnaires and other tests by calculating the means ($\bar{X}$) and standard deviation (S.D.). The results of the evaluation can be summarized as follows:

1. Context Evaluation indicated the objectives, the structure and the contents curriculum were appropriated in the high level.

2. Input Evaluation indicated the teaching materials and instructional media, textbooks, classrooms, instructors capabilities were appropriated in the high level. For the student qualification were appropriated in the moderate level.

3. Process Evaluation indicated the instructional process, measurement and evaluation learning were appropriated in the high level.

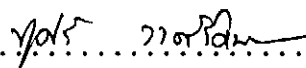
4. Product Evaluation indicated the grade point average, Knowledges and skills, maturity in the work and personality of the social worker were appropriated in the high level.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญาบัตรฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.... ประธาน

(รองศาสตราจารย์อังคณา สายยศ)

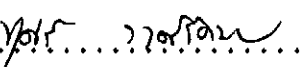
.... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ)

คณะกรรมการสอบ

.... ประธาน

(รองศาสตราจารย์อังคณา สายยศ)

.... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ)

.... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์อาวุธ วัฒนสิน)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญาบัตรฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่... ๑ ... เดือน... ตุลาคม... พ.ศ. 2540

ประกาศขอบคุณการ

ปริญญาฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาจากรองศาสตราจารย์อังคณา สายยศ ประธานควบคุมปริญญาบัตร รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ กรรมการควบคุมปริญญาบัตร รองศาสตราจารย์อาวุธ วัฒนสิน กรรมการสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปริญญาบัตร ที่ให้คำแนะนำ คำปรึกษาตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุนันท์ สลโรกศล รองศาสตราจารย์ ดร.วิรัช วรรณรัตน์ อาจารย์ ดร. ดิลก วัฒนานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เล็ก สมบัติ อาจารย์ ดร.สุวิจจรา เปี่ยมญาติ อาจารย์ ดร. ทิพากรณ์ ทรัพธนิวิล และผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ จนทำให้ผู้วิจัยสามารถทำปริญญาบัตรฉบับนี้ได้สำเร็จ ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ อาจารย์สาขาวิชาการพยาบาลพื้นฐาน ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสาวลักษณ์ ลักษมีจรัสกุล อาจารย์ ดร. อุไรพรรณ เจนวาณิชยานนท์ อาจารย์วุฒิพงษ์ ทองก้อน คุณสุวรรณ มงคลรุ่งเรือง ที่เอื้อโอกาสและให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ กับผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คณาจารย์ นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ นักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี ประโยชน์ที่ได้จากปริญญาบัตรฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบให้แก่ บิดามารดา ผู้สนับสนุนการศึกษาของบุตรทุกคนและส่งเสริมให้ผู้วิจัยมีความสำเร็จในวันนี้

สุวรรณดี มงคลรุ่งเรือง

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	✓ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	2
	✓ ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	✓ ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
	ความหมายของหลักสูตรและการประเมินหลักสูตร.....	10
	จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร.....	12
	รูปแบบของการประเมินหลักสูตร.....	13
	โครงสร้างหลักสูตรทั่วไป.....	26
	โครงสร้างหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์.....	26
	✓ งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร.....	33
	✓ งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร.....	40
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	42
	๙ ประชากร.....	42
	✓ การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
	การกำหนดค่าความสำคัญของตัวเลือก.....	86
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	87
	✓ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	131
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	131
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	132
* กลุ่มตัวอย่าง.....	132
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	132
- ผลการประเมิน.....	134
* อภิปรายผล.....	137
- ข้อเสนอแนะ.....	144
บรรณานุกรม.....	146
ภาคผนวก.....	153
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	240

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงรูปแบบและขอบเขตการประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต.....	80
2 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินด้านวัตถุประสงค์ ของอาจารย์ผู้สอน.....	93
3 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินด้านโครงสร้าง ของหลักสูตรของอาจารย์ผู้สอน.....	94
4 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินด้านเนื้อหาของ หลักสูตรของอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา.....	95
5 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินด้านเนื้อหาของ หลักสูตรของนักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา	98
6 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินด้าน สื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา....	100
7 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินด้านวัสดุศึกษา ของอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา.....	104
8 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินด้านสถานที่เรียน ของอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา.....	107
9 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินเรื่องระดับคะแนน เฉลี่ยสะสมฯ และทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ของ นักศึกษา.....	110
10 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินเรื่องพฤติกรรม การสอนของ นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา.....	111
11 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินด้านกระบวนการ การเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา.....	114
12 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินด้านการวัดและ ประเมินผลการเรียนของอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา.....	116

13	คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบสังเกต ด้านกระบวนการ.....	119
14	คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินด้านประสิทธิผล ในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา เรื่อง ความรู้ความเข้าใจทางสังคม สังเคราะห์ศาสตร์ของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา...	121
15	คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินด้านประสิทธิผล ในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา เรื่อง การปฏิบัติงานทางสังคม สังเคราะห์ศาสตร์ของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา...	124
16	คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบทดสอบวัดเจตคติต่อวิชาชีพ สังคมสังเคราะห์และระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนตลอด หลักสูตรของผู้สำเร็จการศึกษา.....	127
17	คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบทดสอบวัดคุณภาวะ ในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา	128
18	คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ ความเป็นนักสังคมสังเคราะห์ของผู้สำเร็จการศึกษา.....	129

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาบุคคลที่มีความเจริญงอกงาม ตามที่ทิศทางการสังคมนับรารณา อดพยายามเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ให้มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของสังคม ดังนั้นการศึกษาจึงพยายามสร้างหรือปลูกฝังคุณลักษณะต่างๆ ที่จำเป็นแก่ผู้เรียน และมุ่งจัดหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งไม่เป็นที่พึงประสงค์ของสังคมออกจากตัวผู้เรียน (ไพศาล หวังพานิช. 2526 : 1) การจัดการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการ ได้แก่ ปรัชญาการศึกษา หลักสูตร การสอน การวัด และประเมินผล จึงเห็นได้ว่าหลักสูตรจัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งในการจัดการศึกษา เพราะหลักสูตรเป็นการกำหนดว่าผู้เรียนจะต้องเรียนอะไร เพื่อที่จะบรรลุถึงปรัชญาทางการศึกษาได้ (สันต์ ธรรมบารุง. 2525 : 20) สำหรับการศึกษาด้านสังคมสงเคราะห์เป็น การจัดการศึกษาเพื่อเตรียมบุคคลไปช่วยเหลือ บริการรับผิดชอบต่อบุคคล กลุ่มชนและสังคม รดยรวม (นงลักษณ์ เทพสวัสดิ์. 2531 : 6) ดังนั้นจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ จึงมุ่งหวังที่จะผลิตบัณฑิต มีความสามารถในหน้าที่การงานของนักสังคมสงเคราะห์อย่างแท้จริง คือ มีความสามารถในการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาของบุคคล ความสามารถในการป้องกันปัญหา ด้านสุขภาพ อารมณ์ จิตใจและสังคม การรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้มีปัญหาให้ดีขึ้นรวมทั้งความสามารถในการส่งเสริมหรือพัฒนาความสามารถของผู้มีปัญหาให้เป็นที่ยอมรับของสังคม (นิภา สุวรรณแสง ตุมรสุนทร. 2525 : 10)

ในการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตสามารถออกไปทำงานตามหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์ได้อย่างแท้จริง จำเป็นต้องอาศัยหลักสูตรที่ได้รับการพิจารณาแล้ว แต่ในปัจจุบันสภาพสังคมและวิทยาการต่างๆได้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นหลักสูตรการศึกษาจึงควรมีการพิจารณาเปลี่ยนแปลง เพื่อปรับปรุงให้ทันต่อสถานการณ์การพัฒนาการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการศึกษาระดับ การพัฒนาหลักสูตรสามารถทำได้ 2 ลักษณะ คือ การปรับ

ปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้มีความสมบูรณ์และดียิ่งขึ้น กับการสร้างหลักสูตรขึ้นมาแล้วพัฒนาหลักสูตรขึ้นมาเป็นขั้นปฏิบัติในสถานศึกษาและเมื่อมีการใช้หลักสูตรไปได้ระยะหนึ่ง ก็จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขต่อไปเป็นวัฏจักร

การประเมินหลักสูตรจัดเป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นยิ่งในการที่จะรวบรวมข้อมูลแสดงถึงคุณค่าของหลักสูตร คุณภาพของหลักสูตร ผลผลิตของหลักสูตร คือ ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีคุณภาพอย่างไร มีส่วนใดของหลักสูตรที่ต้องปรับปรุงแก้ไขเพื่อที่จะสามารถนำข้อมูลนั้นมาส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรให้ดีขึ้นเหมาะสมกับสถานการณ์ยิ่งขึ้น (สันต์ ธรรมบำรุง. 2525:20)

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งเดียวในปัจจุบันที่เปิดการสอนหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ โดยเปิดสอนนักศึกษามาตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2533 และในปัจจุบันได้มีการผลิตบัณฑิตจบการศึกษามาเป็นจำนวน 3 รุ่น แต่ก็ยังมิได้มีการประเมินหรือติดตามการใช้หลักสูตรแต่อย่างใด

ผู้วิจัยในฐานะที่มีบทบาทในการพัฒนาการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ได้ศึกษาถึงประโยชน์ของการประเมินหลักสูตรต่อการพัฒนาการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจในการประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต พุทธศักราช 2533 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติและเห็นสมควรที่จะประเมินทั้งระบบเนื่องจากการประเมินและพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องจะทำให้หลักสูตรที่ทันสมัยมีคุณภาพสูง (จาเนียร สุขหลายและคณะ. 2535 : 35) ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้เลือกแบบประเมินที่มีรูปแบบการประเมินทั้งระบบ คือ แบบจำลองซิปป์ (CIPP Model) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อผู้บริหารในการตัดสินใจปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต พุทธศักราช 2533 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยมุ่งประเมินในด้านต่อไปนี้

1. การประเมินบริบท โดยประเมินด้านวัตถุประสงค์ โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น โดยประเมินด้าน สื่อการเรียนการสอน วัสดุศึกษา สถานที่เรียน คุณสมบัติของนักศึกษา ความพร้อมและศักยภาพของอาจารย์

3. การประเมินกระบวนการ โดยประเมินด้าน กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียน

4. การประเมินผลผลิต ประเมินด้าน คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนและผลการปฏิบัติงาน ภาวะในการทำงาน ตลอดจนการมีบุคลิกภาพของนักสังคมสงเคราะห์

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ทำให้ทราบว่าการจัดการศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ได้ผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตขอบเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต พุทธศักราช 2533 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยใช้รูปแบบซิปป์ (CIPP Model) ในกฎประเมิน

2. ขอบเขตของประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งประชากรออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

2.1 อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ปีการศึกษา 2539 จำนวน 6 คน

2.2 นักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ชั้นปีที่ 3และชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 60 คน

2.3 ผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ระหว่างปีการศึกษา 2536-2538 จำนวน 70 คน

2.4 ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 37 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพ ซึ่งแยกเป็น อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของการใช้หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ พุทธศักราช 2533 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติในด้านต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย

ด้านบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร

ด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ สื่อการเรียนการสอน วัสดุศึกษา สถานที่เรียน คุณสมบัติของนักศึกษา ความพร้อมและศักยภาพของอาจารย์

ด้านกระบวนการ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การเรียน

ด้านผลผลิต ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน ผลการปฏิบัติงาน ภาวะในการทำงาน ตลอดจนการมีบุคลิกภาพของนักสังคมสงเคราะห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักสูตร หมายถึง ข้อกำหนดในการศึกษาที่ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหา วัสดุอุปกรณ์และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของแต่ละรายวิชา

2. หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ หมายถึง ข้อกำหนดในรายวิชาของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พุทธศักราช 2533 ที่ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหารายวิชา วัสดุอุปกรณ์และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร สำหรับโครงสร้างหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ประกอบด้วยกลุ่มวิชา มีจำนวนหน่วยกิตรวม 139 หน่วยกิต โดยแบ่งเป็นหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำนวน 34 หน่วยกิต หมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ จำนวน 18 หน่วยกิต วิชาบังคับภาคทฤษฎี จำนวน 45 หน่วยกิต วิชาบังคับภาคปฏิบัติ จำนวน 21 หน่วยกิต วิชาเฉพาะด้าน จำนวน 12 หน่วยกิต และวิชาเลือกเสรี จำนวน 9 หน่วยกิต

3. การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่า เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตรอย่างมีระบบ ซึ่งประกอบด้วย การประเมินผลในด้านต่างๆ ดังนี้

3.1 การประเมินบริบท (Context Evaluation) ได้แก่ การประเมินในด้านต่อไปนี้

3.1.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งประเมินในเรื่อง ความชัดเจนของภาษาในวัตถุประสงค์ ความชัดเจนของการแสดงความเป็นวิชาชีพ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับความต้องการของสังคม

3.1.2 โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร ซึ่งประเมินในเรื่อง ความเหมาะสมของหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาต่างๆ สัดส่วนของจำนวนหน่วยกิตในวิชาบังคับภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สัดส่วนของจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปกับหมวดวิชาเฉพาะ ความทันสมัยของเนื้อหา ความสอดคล้องของเนื้อหากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และความสอดคล้องของเนื้อหากับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เนื้อหามีส่วนพัฒนา ความรู้ ทักษะและบุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์

การประเมินบริบท ประเมินจากแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยให้อาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ประเมิน และประเมินจากเอกสารที่เกี่ยวข้องของหลักสูตร

3.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) ได้แก่ การประเมินในด้านต่อไปนี้

3.2.1 สื่อการเรียนการสอนและวัสดุศึกษา ซึ่งประเมินในเรื่อง ความเหมาะสมในด้านจำนวนและความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอนและตำราเรียน ความสะดวกในการรับบริการด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนและตำราเรียน สัดส่วนของอุปกรณ์การเรียนการสอนกับผู้เรียน

3.2.2 สถานที่เรียน ซึ่งประเมินในเรื่อง ความเหมาะสมด้านขนาดและบรรยากาศของสถานที่เรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ด้านสื่อการเรียนการสอน วัสดุศึกษาและสถานที่เรียน ประเมินจากแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยให้อาจารย์ นักศึกษา และผู้สำเร็จการ

ศึกษาเป็นผู้ประเมิน

3.2.3 ความพร้อมและศักยภาพของอาจารย์ ซึ่งประเมินในเรื่อง ความเหมาะสมทางวุฒิทางการศึกษา เอกสารผลงานทางวิชาการของอาจารย์ โดยให้อาจารย์ตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และแบบประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์โดยให้นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้ตอบ เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นด้านความพร้อม และศักยภาพของอาจารย์

3.2.4 คุณสมบัติของนักศึกษา ซึ่งประเมินในเรื่องระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ที่ใช้ในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ทักษะติดต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ของนักศึกษา โดยประเมินจากแบบทดสอบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยให้นักศึกษาเป็นผู้ตอบ

3.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ได้แก่ การประเมินในด้านต่อไปนี้

3.3.1 กระบวนการเรียนการสอน ซึ่งประเมินในเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การส่งเสริมความรู้และทักษะต่างๆนอกชั้นเรียน

3.3.2 การวัดและประเมินผลการเรียน ซึ่งประเมินในเรื่อง ความชัดเจนในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียน ความสอดคล้องระหว่างการวัดและประเมินผลการเรียนกับกิจกรรมการเรียนการสอน การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียน และรูปของการวัดและประเมินผลการเรียน

การประเมินกระบวนการ ประเมินจากแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยให้อาจารย์ นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้ประเมิน และแบบสังเกตที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน

3.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ได้แก่ การประเมินในคุณภาพของผู้สำเร็จทางการศึกษาในด้านต่อไปนี้

3.4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้สำเร็จทางการศึกษา ประเมินจากระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกรายวิชาเมื่อสิ้นสุดการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษา

3.4.2 ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในเรื่องต่างๆ ดังนี้

3.4.2.1 เรื่อง ความรู้ความเข้าใจในหลักการของการสังคม

สงเคราะห์ หมายถึง ความรู้ซึ่งได้บรรจุในแต่ละรายวิชาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนครั้งนี้ หมายถึง การประเมินความรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาในเนื้อหารายวิชาในกลุ่มวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

การประเมินผลผลิต เรื่อง ความรู้ความเข้าใจงานวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ประเมินจากแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยให้ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา เป็นผู้ประเมิน

3.4.2.2 เรื่อง ทักษะติดต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ หมายถึง ความรู้ลึกที่มีต่อวิชาชีพ ในการเรียนครั้งนี้ประเมินในเรื่อง ทักษะที่มีต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ตลอดจนจริยธรรมของนักสังคมสงเคราะห์

การประเมินผลผลิต เรื่อง ทักษะติดต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ประเมินจากแบบทดสอบวัดทักษะติดต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผู้สำเร็จการศึกษา เป็นผู้ประเมิน

3.4.2.3 เรื่อง ทักษะในการปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถ ความชำนาญในการปฏิบัติงานในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ความสามารถในการแสดงบทบาทนักสังคมสงเคราะห์ ได้แก่ บทบาทนักสังคมสงเคราะห์ในด้านต่างๆ

การประเมินผลผลิต เรื่อง ทักษะในการปฏิบัติงานประเมินจากแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยให้ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา เป็นผู้ประเมิน

3.4.3 คุณภาพในการทำงาน หมายถึง การบรรลุของการเจริญเติบโตของบุคคลทั้งอารมณ์และจิตใจต่อการทำงาน ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาในคุณลักษณะ 5 คุณลักษณะที่จำเป็นต่อการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา คือ

3.4.3.1 การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้ดี โดยมีการวางแผนร่วมกัน ประสานงานกัน มีส่วนรับผิดชอบร่วมกันทำให้บังเกิดผลสำเร็จในงานและเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน

3.4.3.2 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่ใช้ความคิดหรือสร้างแนวทางใหม่ ๆ ในการทำงาน

3.4.3.3 ความมีระเบียบวินัย หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลใน

การปฏิบัติตนตาม กฎ ข้อบังคับของหน่วยงานและ เคารพานสิทธิของผู้อื่น

3.4.3.4 ความตรงต่อเวลา หมายถึง คุณลักษณะของบุคคล
ในด้านของการปฏิบัติตนที่ทำให้ความสำคัญต่อเวลาในการปฏิบัติงานในหน่วยงาน

3.4.3.5 การควบคุมอารมณ์ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคล
ในการควบคุมอารมณ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

การประเมินผลผลิตเรื่อง วุฒิภาวะในการทำงาน ประเมินจาก
แบบทดสอบวัดวุฒิภาวะในการทำงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในรูปแบบสถานการณ์ในการทำงาน แล้ว
ให้ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้ตอบ

3.4.4 บุคลิกภาพของนักสังคมสงเคราะห์ หมายถึง การศึกษาลักษณะ
เฉพาะของบุคคลที่แสดงออกอยู่เป็นประจำในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาในลักษณะที่
แสดงออกของความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ 7 ด้าน คือ

3.4.4.1 ความเสียสละ หมายถึง การแสดงออกของบุคคลใน
ลักษณะที่ไม่เห็นแก่ตัว การแบ่งปันกำลังกาย กำลังทรัพย์ กำลังสติปัญญาให้แก่บุคคลที่ควรให้
รวมทั้งการให้ความร่วมมือในการกระทำกิจกรรมเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

3.4.4.2 ความเมตตากรุณา หมายถึง การแสดงออกของบุคคล
ในลักษณะของความปรารถนาทำให้ผู้อื่นมีความสุข และลักษณะของการช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์

3.4.4.3 ความกระตือรือร้น หมายถึง การแสดงออกของบุคคล
ในลักษณะของความคล่องแคล่วในการทำงาน ปฏิบัติงานด้วยความขวนขวายไม่รู้จัก
เสีจในระยะเวลาอันสั้น

3.4.4.4 ความอดทน หมายถึง การแสดงออกของบุคคลใน
ลักษณะของการปฏิบัติงานภารกิจต่างๆ โดยไม่เกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย ท้อถอยเมื่อพบกับ
ปัญหาอุปสรรคในการทำงาน

3.4.4.5 ความรอบคอบ หมายถึง การแสดงออกของบุคคล
ในลักษณะของการทำงานที่มีแบบแผน ตรวจสอบสภาพความพร้อม การแสดงออกที่มีความคิดที่
ถ่วงถองแล้ว การรวบรวมรายละเอียดข้อมูลก่อนตัดสินใจ การทำงานอย่างรัดกุมปราณีต
และมีระเบียบ

3.4.4.6 ความรับผิดชอบ หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะของความตั้งใจในการทำงาน การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่และเอื้อยรอบคอบและยอมรับในผลของการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่

3.4.4.7 ความซื่อสัตย์ หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะของความประพฤติปฏิบัติตรงต่อความเป็นจริงตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งต่อหน้า และลับหลัง ทั้งกายวาจาและใจ มีความละเอียดและ เกรงกลัวต่อการกระทำความคิด

การประเมินผลผลิต เรื่อง บุคลิกภาพนักสังคมสงเคราะห์ ประเมินจากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในรูปแบบสถานการณ์ ในการทำงานด้านสังคมสงเคราะห์แล้วให้ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้ประเมิน

4. วัสดุศึกษา หมายถึง ตำราเรียนและอุปกรณ์การสอนที่หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ใช้ในการเรียนการสอน

5. กระบวนการเรียนการสอน หมายถึง การประเมินความเหมาะสมของกระบวนการเรียนการสอน โดยใช้ข้อมูลจากนักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาและอาจารย์

6. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิในการสอนวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ที่มีประสบการณ์สอนอย่างน้อย 3 ปี และผู้ทรงคุณวุฒิทางการวัดและประเมินผลทางการศึกษารวม 5 ท่าน

7. อาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิที่จัดทำหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ปีพุทธศักราช 2533 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต พุทธศักราช 2533 ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจะเสนอเป็นหัวข้อตามลำดับดังนี้ คือ

1. ความหมายของหลักสูตรและการประเมินหลักสูตร
2. จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร
3. รูปแบบของการประเมินหลักสูตร
4. โครงสร้างของหลักสูตร
  - 4.1 โครงสร้างของหลักสูตรโดยทั่วไป
  - 4.2 โครงสร้างของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

1. ความหมายของหลักสูตรและการประเมินหลักสูตร

1.1 ความหมายของหลักสูตร

นักการศึกษาหลายท่านทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

สันต์ บารุงธรรม (2525 : 6) กล่าวถึงหลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชา ประสบการณ์ กิจกรรมการเรียนการสอน ของครูที่จัดให้กับผู้เรียน

วิญญู สาธร (2532 : 10) กล่าวถึงหลักสูตร หมายถึง แผนงานที่จัดให้มีการเรียนรู้

อัจฉิมา สวัสดิชิวิน (2532 : 9) กล่าวโดยสรุปถึงความหมายของหลักสูตรว่า กิจกรรม ประสบการณ์ที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และประเมินผลโดยผู้สอนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

กู๊ด (Good. 1973 : 7) ได้ให้ทัศนะในด้านความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. หลักสูตร คือ กลุ่มวิชาที่จัดไว้เป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาห้จบชั้นหรือได้รับประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่ศึกษา
2. หลักสูตร คือ แผนโดยทั่วไปทั้งหมดของเนื้อหาหรือสิ่งที่สถานศึกษาจัดสอนให้แก่ผู้เรียนให้บรรลุถึงคุณภาพเพื่อจบชั้นหรือได้รับประกาศนียบัตร
3. หลักสูตร คือ ประสบการณ์การศึกษาภายใต้การแนะนำของสถาบันการศึกษาที่ออกแบบมาเพื่อการฝึกหัดและประสบการณ์สูงสุดที่ดีที่สุด แก่ผู้เรียนเพื่อให้สามารถออกไปดำรงชีวิตในสังคมได้

ส่วนริบแคม (Beaucham. 1975 : 196) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร คือ แผนงานที่อธิบายถึงขอบเขตและการจัดเตรียมโปรแกรมการศึกษาในสถาบันการศึกษา แผนงานนี้อาจประกอบด้วยข้อความที่บอกถึงความต้องการหลักที่เป็นแนวทาง สำหรับวางแผนการสอน วัตถุประสงค์ของสถาบันการศึกษา โครงสร้างเนื้อหาสาระ และกระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินคุณค่า ประสิทธิภาพของหลักสูตรและระบบของหลักสูตร

จากความหมายของหลักสูตรของนักการศึกษา พอจะสรุปความหมายของหลักสูตรได้ว่า หลักสูตรหมายถึง เนื้อหา กิจกรรม หรือประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียน โดยครูจะเป็นผู้จัด เนื้อหา กิจกรรมหรือประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ซึ่งอาจอยู่ในรูปของโครงการและแผนงาน ที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และทำการประเมินผลตามจุดมุ่งหมายและคุณลักษณะที่กำหนดไว้

1.2 ความหมายของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรเริ่มต้นโดยราล์ฟ ไทเลอร์ (ทิสนา แชนมณี. 2526 : 35) ในปี ค.ศ.1950 และเริ่มได้รับความสนใจในวงการศึกษามาตั้งแต่ปี ค.ศ.1960 ราล์ฟ ไทเลอร์ให้คำนิยามเกี่ยวกับการศึกษาว่า " การศึกษา คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม " ดังนั้น การประเมินหลักสูตรในความหมายของ ราล์ฟ ไทเลอร์ จึงเน้นไปที่การเปลี่ยนแปลง เป็นจุดสำคัญโดยใช้จุดประสงค์เป็นที่ตั้ง นอกจากนี้ยังมีนักการศึกษาทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ศึกษา และให้ความหมายเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร ดังนี้

ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา (2530 : 17) กล่าวถึงการประเมินหลักสูตร คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของหลักสูตรด้านต่าง ๆ เพื่อดูว่าหลักสูตรนั้นได้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใดและจะปรับปรุงหลักสูตร และการ

เรียนการสอนให้ดีที่สุดอย่างไร

ขวัญใจ มณีวงษ์ (2533 : 20) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร คือ กระบวนการตัดสินใจความเป็นไปได้ ประสิทธิภาพและคุณค่าของหลักสูตร โดยอาศัยการรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีระบบ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติสืบเนื่องกันสม่ำเสมอ

ชวีชัย ชัยจิรฉายาถูล (2529 : 168) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร คือ กิจกรรมของการตรวจสอบและประเมินว่าหลักสูตรที่นำไปใช้นั้น มีข้อดีและบกพร่อง ตลอดจนส่วนที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไรบ้าง

เดวิส (Davis. 1978 : 49) ให้คำนิยามการประเมินหลักสูตรว่าเป็น กระบวนการที่จะอธิบายและจัดกระทำข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร

สตัฟเฟิลบีม (สัทศนีย์ วิวัฒน์บุณี. 2527 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Stufebeam. 1971 : 128) ได้ให้แนวคิดใหม่เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร คือ การรวบรวมข้อมูล เก็บข้อมูล เพื่อที่จะนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจทางเลือก

ครอนบาค (ทิสนา ขम्मณี. 2526 : 12 ; อ้างอิงมาจาก Cronbach. 1963 : 64) ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง การรวบรวมข้อมูล และใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในเรื่องของโปรแกรมหรือหลักสูตร

จากความหมายของการประเมินหลักสูตรพอจะสรุปได้ว่าการประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการตรวจสอบและการตัดสินใจคุณค่าของหลักสูตร โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจประสิทธิผลและคุณค่าของหลักสูตร ซึ่งควรที่จะมีการประเมินอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

2. จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรที่ดี ควรมีการศึกษาถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร ดังนั้น นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร ดังนี้

สันต์ ธรรมบำรุง (2525 : 10) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร มีดังนี้

1. เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตรนั้น โดยดูว่าหลักสูตรที่จัดทำขึ้นนั้น สามารถสนองตอบวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรนั้นต้องการหรือไม่ เช่น หลักสูตรของสภาการศึกษา พ.ศ. 2519

ต้องการครูที่มีคุณลักษณะเด่น 3 ประการ คือ มีความรู้ดี มีวิชาชีพดี และความเป็นคนดี การประเมินหลักสูตรสภาพการฝึกหัดครู ก็จะต้องว่าหลักสูตรนั้นสามารถสนองตอบและบรรลุวัตถุประสงค์ได้หรือไม่

2. เพื่อตัดสินว่าการวางเค้าโครงและรูประบบของหลักสูตรตลอดจนการบริหารงานและการสอนตามหลักสูตร เป็นไปในทางที่ถูกต้องแล้วหรือไม่

3. เพื่อวัดผลดูว่า ผลผลิต คือ ผู้เรียนนั้นเป็นอย่างไร

สมบัติ คชสิทธิ์ (2536 : 9) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงตัวหลักสูตร วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนตลอดจนกระบวนการเรียนการสอน

2. เพื่อนำมาพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนแต่ละคน

3. เพื่อนำมาปรับปรุงระบบการบริหารโรงเรียนและการปฏิบัติงานของบุคลากร
สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรก็เพื่อ

1. ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

2. รักษามาตรฐานของหลักสูตร

3. รูปแบบของการประเมินหลักสูตร

รูปแบบของการประเมิน พิจารณาจากลักษณะความเหมือนและแตกต่างของพฤติกรรม การประเมินเป็นหลัก แบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ (อุทุมพร จามรมาน. 2528 : 12-15)

1. รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดความมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal Attainment Model) เป็นรูปแบบที่เน้นความมุ่งหมาย เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์เป็นหลัก โดยพยายามกำหนดความมุ่งหมายและตีค่าความมุ่งหมาย การประเมินจะทำให้คุณค่ามากน้อยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ที่บรรลุผลสำเร็จ ผู้นำการประเมินรูปแบบนี้ ได้แก่ ไทเลอร์ (Tyler) และ แฮมมอนด์ (Hammond)

2. รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก (Criterion Model) รูปแบบนี้อาศัยวิธีการแบ่งเกณฑ์ได้ 2 ประเภท

2.1 เกณฑ์ภายใน ได้แก่ กระบวนการต่างๆ ที่จะช่วยให้อัตุประสงค์บรรลุ เช่น การประเมินกระบวนการหรือวิธีการ เป็นต้น

2.2 เกณฑ์ภายนอก ได้แก่ ผลการที่หลักสูตรบรรลุวัตถุประสงค์ เช่น การประเมินผลผลิต เป็นต้น

ผู้ว่าการประเมินรูปแบบนี้ ได้แก่ สคริเวน (Scriven) และ สเตค (Stake)

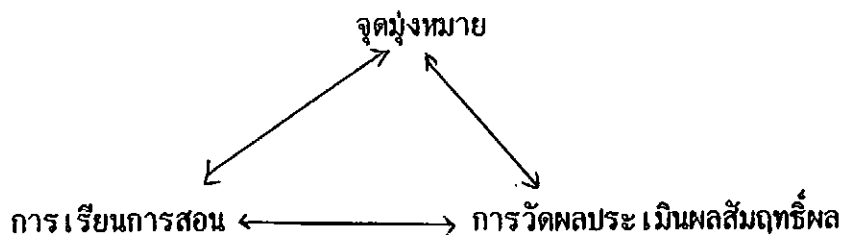
3. รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ช่วยในการตัดสินใจ (Decision-Making Model) เป็นรูปแบบที่สร้างขึ้นเพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้ที่มีหน้าที่ตัดสินใจ

ผู้ว่าการประเมิน คือ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) โพรวาส (Provas) และอัลคิน (Alkin)

การจะเลือกรูปแบบใดนั้น ขึ้นอยู่กับการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการประเมินสถานการณ์ของหลักสูตรที่ใช้ สิ่งที่จะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรหรือคุณค่าที่ได้จากรูปแบบการประเมิน ตลอดจนความสามารถในการอธิบายการปฏิบัติตามโครงการประเมินสำหรับรายละเอียดของรูปแบบการประเมินทั้ง 3 รูปแบบ มีดังนี้

1. รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดความมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal Attainment Model) รูปแบบนี้เน้นคุณค่าของหลักสูตรหรือผลผลิต โดยเทียบกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ตั้งไว้ ผู้ที่ศึกษารูปแบบการประเมินลักษณะเช่นนี้ ได้แก่

1.1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของไทเลอร์ (สุรพล เกตุเที่ยง. 2538 ; อ้างอิงมาจาก Tyler. 1950 : 110-125) ราฟท์ ไทเลอร์ เป็นคนแรกที่เน้นการประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะปรับปรุงหลักสูตรและโครงการ โดยถือว่าจุดมุ่งหมายเป็นศูนย์กลางของทุกสิ่งทุกอย่าง การประเมินทางการศึกษารูปแบบนี้พิจารณาว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าตามที่ตั้งจุดมุ่งหมายไว้หรือไม่โดยมุ่งประเมินเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่วางไว้เป็นหลักว่าการดำเนินการหลักสูตรที่วางไว้เป็นหลักว่าการดำเนินการหลักสูตรได้ทำให้นักเรียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ถ้าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ก็แปลความหมายว่าหลักสูตรพบกับความสำเร็จ ถ้าได้ผลตรงข้ามก็แปลว่าหลักสูตรนั้นล้มเหลว

ภาพประกอบ 1 แสดงรูปแบบการประเมินของไทเลอร์ ประกอบด้วย 3 ส่วน

ลักษณะของรูปแบบการประเมินรูปแบบนี้มีจุดเน้น 3 ประการ คือ

1. เน้นที่จะประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
2. ตรวจสอบจุดมุ่งหมายของการศึกษาในลักษณะที่สัมพันธ์กับการจัดการเรียนการสอนและสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. เน้นความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนกับการประเมิน โดยจุดมุ่งหมายจะแจ่มแจ้งอย่างละเอียดในลักษณะพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานว่าผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่

ข้อจำกัด

1. ไม่สนใจผลพลอยได้ หรือผลที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้คาดฝัน
2. ไม่สนใจสภาพการณ์ก่อนการเรียนการสอน
3. ไม่มีการประเมินความเหมาะสมของจุดมุ่งหมายว่ามีความเหมาะสมหรือมีคุณค่าเพียงใด
4. ไม่มีเกณฑ์มาตรฐานหรือไม่กำหนดการตัดสินใจเกี่ยวกับความแตกต่างหรือความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมายกับการปฏิบัติ นับว่าเป็นการประเมินที่ค่อนข้างแคบเพราะการประเมินไม่สนใจตัวแปรอื่นเลย เช่น คุณภาพของนักเรียน วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการสอน ถ้าการประเมินนั้นประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว ก็ไม่สามารถขยายความต่อไปได้ว่าเพราะสาเหตุใด

1.2 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์ (สุรพล เกตุเที่ยง. 2538 ; อ้างอิงมาจาก Hammond. 1976 : 1-17) แฮมมอนด์เน้นผลที่เกิดจากปฏิกริยาร่วมกันระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่จัดกระทำในโครงการที่เสนอแนวนวกรรมวิหมานโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่ ซึ่งจะเริ่มประเมินโครงการ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปสู่การตัดสินใจแล้วจึงกำหนดทิศทาง และกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงโดยการวิชนวัตกรรมหรือพัฒนาโครงการขึ้นมาใหม่ แฮมมอนด์ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรที่ควรประเมินในรูป 3 มิติ ดังนี้

มิติที่ 1 ด้านการสอน ได้แก่ ตัวแปรที่เกี่ยวกับนวัตกรรมการศึกษาต่างๆ คือ การจัดระบบชั้นเรียนและตารางสอน เนื้อหาวิชา วิธีสอน สิ่งอำนวยความสะดวก และค่าใช้จ่าย

มิติที่ 2 ด้านสถาบัน ได้แก่ นักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญ ครอบครัว และชุมชน

มิติที่ 3 ด้านพฤติกรรม ได้แก่ พุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย

ข้อจำกัด

1. การประเมินความสัมพันธ์ของมิติต่างๆ ในแต่ละลูกบาศก์เป็นงานที่ต้องดำเนินการอย่างซับซ้อนมาก เป็นการยากที่จะหาข้อมูลให้เพียงพอในหลายมิติและหลาย ๆ ตัวแปร

- 2. การนำบุคคลในท้องถิ่นในฐานะผู้เริ่มประเมินอาจประสบปัญหาเกี่ยวกับการจูงใจ

2. รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยืดเกณฑ์เป็นหลัก (Criterion Model) แบบการประเมินหลักสูตรแบบยืดเกณฑ์เป็นหลัก มุ่งเน้นผลการประเมินในแง่ของการพิจารณาถึงจุดประสงค์ของหลักสูตรว่ามีคุณค่าแก่การดำเนินการมากน้อยเพียงใด มีผู้ศึกษารูปแบบการประเมินลักษณะเช่นนี้ คือ

2.1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริเวน (Scriven) (โชติ เพชรชื่น. ม.ป.ป. ; อ้างอิงมาจาก Worthen. 1973 : 40-217)

สคริเวน เป็นคนแรกที่ใช้คำว่า Goal-Free Evaluation โดยเน้นว่าการประเมินไม่ควรยึดอยู่กับจุดมุ่งหมายเท่านั้น จุดที่ควรเน้น คือ พิจารณาว่าจุดประสงค์นั้น

มีค่าควรแก่การดำเนินการเพียงใด โดยการพิจารณาในแง่คุณค่าของจุดมุ่งหมายแล้วจึงทำการประเมินว่าโครงการได้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ สตรีเวนเน้นการประเมิน 4 ลักษณะ คือ

1. การประเมินย่อย (Formative Evaluation) เป็นการประเมินระหว่างดำเนินการหลักสูตรเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน
2. การประเมินรวม (Summative Evaluation) เป็นการประเมินสรุปผลของหลักสูตรเมื่อสิ้นสุดกระบวนการของหลักสูตร เพื่อเป็นการตัดสินคุณค่าของหลักสูตรตลอดจนคุณค่าหรือจุดบกพร่องของหลักสูตรที่เข้าไปแล้ว
3. การประเมินภายใน (Intrinsic Evaluation) เป็นการประเมินคุณค่าของสิ่งต่างๆ ภายในตัวมันเอง เช่น ประเมินเนื้อหา จุดมุ่งหมาย กระบวนการให้คะแนน เจตคติของครู เป็นการประเมินกระบวนการดำเนินงาน
4. การประเมินผลที่เกิดขึ้นสำเร็จ (Pay - off Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดจากสิ่งต่างๆ ที่ใช้ในการดำเนินการหลักสูตร เช่น ประเมินผลที่เกิดจากการสอบของครูที่นักเรียนหรือผลที่เกิดขึ้นกับครู

ในการประเมินในลักษณะนี้จะเน้นผลที่ได้ (Effects) มากกว่าจุดมุ่งหมาย โดยพิจารณาว่าตอบสนองความต้องการหรือไม่ และสิ่งที่ตอบสนองมีคุณค่าเพียงใด

ข้อจำกัด

สตรีเวนมิได้เสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการประเมินองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรว่าควรทำอย่างไร

2.2 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสเตค (สุรพล เกตุเที่ยง. 2538 ; อ้างอิงมาจาก Stake. 1967 : 523-540)

สเตค ได้เสนอแนวความคิดในการประเมินว่าผู้ประเมินจะต้องการทราบข้อมูลที่แท้จริงให้ได้ เพื่อที่จะอธิบายและตัดสินสิ่งที่กำลังศึกษานั้นคือ การประเมินควรพิจารณาอย่างครอบคลุม มิใช่ทำเพียงส่วนหนึ่งส่วนใดของโครงสร้าง

สเตค ได้เสนอแนะให้ทำการประเมินองค์ประกอบ 3 ประการคือ

1. การประเมินสิ่งที่มีอยู่ก่อน (Antecedents) ประเมินสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่ก่อน

การดำเนินการใช้หลักสูตรหรือสภาพเงื่อนไขปัจจัยต่าง ๆ ในการดำเนินการ

2. การประเมินกระบวนการ (Transactions) ประเมินความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ประเมินกิจกรรมดำเนินการ กิจกรรมที่ปฏิบัติ

3. การประเมินผลผลิต (Outcomes) ประเมินความสามารถด้านต่างๆ ของผู้เรียนหรือผลการนำโครงการไปปฏิบัติ

ในการเก็บข้อมูลผู้ประเมินต้องบันทึกข้อมูลทั้ง 3 ประการและแยกเป็น 4 ลักษณะคือ

1. ผลที่คาดหวัง (Intents) จะครอบคลุมวัตถุประสงค์และเป้าหมายทั้งหมดของโครงการ

2. ผลที่เกิดขึ้นจริง (Observation) คือ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

3. มาตรฐานในการดำเนินงาน (Standards) หมายถึง คุณลักษณะที่ควรมีควรได้รับควรกระทำ

4. การตัดสิน (Judgement) เป็นการพิจารณาสรุปเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นหรือสิ่งที่น่าเข้าปฏิบัติและการผลการดำเนินงาน

ในการประเมินองค์ประกอบทั้งสาม สเตคได้เสนอแนวทางในการรวบรวมข้อมูล 2 ลักษณะ คือ ข้อมูลในการอธิบายและข้อมูลในการตัดสินใจ

ข้อมูลในการอธิบาย จะดูความสอดคล้องและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ระหว่างผลที่คาดหวังและผลที่เกิดขึ้นจริง

ข้อมูลในการตัดสินใจ เป็นการนำเอาข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงของแต่ละองค์ประกอบไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานขององค์ประกอบนั้น ซึ่งผลเป็นการเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานสัมบูรณ์ คือ การเปรียบเทียบที่ใช้เกณฑ์ หรือมาตรฐานที่กำหนดคุณภาพหรือความเป็นเลิศไว้อย่างแน่นอนว่าเป็นอย่างไรหรือเปรียบเทียบกับมาตรฐานสัมพัทธ์ คือ การใช้หลักสูตรอื่นที่คล้ายกันมาเป็นเกณฑ์เปรียบเทียบ

ข้อจำกัด

1. ไม่มีการเสนอแนะวิธีการรวบรวมข้อมูล ในแต่ละองค์ประกอบอย่างเพียงพอว่า

จะทําอย่างไร การประเมินหลักการและเหตุผลควรกระทำอย่างไร มีการประเมินหรือไม่ ไม่มีการอธิบายอย่างชัดเจน

2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีได้กล่าวถึงว่าจัดเข้าองค์ประกอบใดจุดเน้นของแนวคิดนี้มุ่งให้มีการประเมินวัตถุประสงค์ หรือไม่

3. รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ช่วยในการตัดสินใจ (Decision-Making Model)

การประเมินในรูปแบบของการช่วยตัดสินใจ เชื่อว่าหลักสูตรที่ดีจะส่งผลกระทบต่อการศึกษาในอนาคต ดังนั้นการประเมินจึงเน้นการกระทำอย่างมีระบบ ผู้ศึกษารูปแบบของการประเมินลักษณะนี้ คือ

3.1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของอัลคิน (Alkin) (โชติ เพชรชื่น.ม.ป.ป.; อ้างอิงมาจาก Worthen.1973:40-217)

อัลคินให้แนวคิดในการประเมินว่า เป็นการตัดสินใจโดยใช้กระบวนการที่มันใจได้ โดยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องทำการประเมินเพื่อรวบรวมข้อมูลย้อนกลับให้ผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจประกอบด้วยกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ

1. การสำรวจความเป็นไปได้แก่ ความพยายามที่จะศึกษาปัญหาของโครงการ คือ การพิจารณาความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ควรจะเป็นกับสิ่งที่เป็นอยู่จริง ถ้ามีความแตกต่างมากแสดงความเป็นมาก ความจำเป็นจะน้อยถ้าหากสิ่งที่เป็นอยู่ หรือการปฏิบัติใกล้เคียงกับจุดมุ่งหมายของโครงการการตัดสินใจในขั้นนี้ คือ การเลือกปัญหา (Problem Selection)

2. การประเมินเพื่อการวางแผน คือ การรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมการแก้ปัญหาที่พบในขั้นที่ 1 ขั้นนี้เป็นกรวางแผนโครงการ (Program Selection)

3. การประเมินการชี้แผน เป็นการประเมินที่มุ่งพิจารณาว่าการนำแผนที่วางไว้ขั้นที่ 2 ไปใช้ได้ผลเพียงใด เป็นขั้นที่เหมือนกับการประเมินกระบวนการในรูปแบบของ CIPP

4. การประเมินความก้าวหน้า มุ่งศึกษาความสำเร็จในส่วนต่างๆ ของโครงการว่าไปสู่ทิศทางของการแก้ปัญหาหรือไม่ โดยใช้จุดมุ่งหมายของแบบต่างๆ เป็นเกณฑ์ในการประเมิน

5. การประเมินผลผลิต เป็นการพิจารณาว่าโครงการสามารถแก้ปัญหาได้มากน้อยเพียงใดเป็นการหาข้อมูลว่าโครงการควรได้รับการสนับสนุน หรือควรล้มเลิกการตัดสินใจขั้นนี้จึงเป็นการให้การยอมรับ (Program Certification Adaption)

3.2 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัล (สุรพล เกตุเที่ยง. 2538 ; อ้างอิงมาจาก Provus. 1970 : 170-174)

มัลคอล์ม โพรวัล (Malcolm Provus) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการว่าวัตถุประสงค์ของการประเมิน เพื่อตัดสินใจว่าโครงการที่ดำเนินการอยู่นั้นควรทำการปรับปรุงหรือล้มเลิกเสียโดยใช้ทฤษฎีการประเมินผลและทฤษฎีการวัดการประยุกต์ใช้ร่วมกัน

โพรวัล ได้เสนอขั้นตอนในการประเมิน 5 ขั้นตอน คือ

1. การบรรยายโครงการ (Program Definition) เป็นการพิจารณาคุณภาพของสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เช่น วัตถุประสงค์ คุณลักษณะของครู นักเรียน วัสดุอุปกรณ์ กิจกรรมของนักเรียนและครูที่อาจทำให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยการเปรียบเทียบกับโครงการเกณฑ์ที่กำหนดเป็นมาตรฐาน

2. การประเมินการจัดตั้งโครงการ (Program Installation) ประเมินกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้ในการดำเนินโครงการว่ามีความเหมาะสมกับมาตรฐานที่ตั้งไว้เพียงใด

3. การประเมินกระบวนการโครงการ (Program Process) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นบางส่วนจากการดำเนินโครงการ

4. การประเมินผลผลิตของโครงการ (Program Product) เป็นการประเมินเพื่อหาคำตอบขั้นสุดท้ายว่าโครงการได้บรรลุวัตถุประสงค์ขั้นสุดท้ายหรือไม่

5. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลตอบแทน (Cost-Benefit Analysis) เป็นการวิเคราะห์ว่าโครงการดังกล่าวได้ผลตอบแทนคุ้มค่ากับการลงทุนมากน้อยเพียงใด

ข้อจำกัด

1. การประเมินโครงการหนึ่งหรือหลักสูตรหนึ่งๆ ต้องใช้เวลาในการดำเนินการอย่างมากจึงจะสำเร็จสมบูรณ์ได้และอาจต้องลงทุนมากด้วย

2. การสร้างโครงการหรือหลักสูตรที่เป็นมาตรฐาน ที่จะใช้ในการเปรียบเทียบค่อนข้างต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญจำนวนมากและใช้เวลามากด้วย

3.3 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม

สตัฟเฟิลบีม (จาเนียร์ สุขหลายและคนอื่นๆ. 2535 ; อ้างอิงมาจาก Stufflebeam. 1969 :72) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่าเป็นกระบวนการวิเคราะห์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจทางเลือกต่างๆ ที่มีอยู่ และได้เสนอแนวทางการประเมินในลักษณะของแบบจำลองซิปป์ (CIPP Model) ซึ่งเป็นตัวย่อของ 4 คำในภาษาอังกฤษ คือ Context, Input, Process และ Product รูปแบบนี้ได้แสดงให้เห็นถึงชนิดของการประเมินผล ชนิดของการกำหนดการตัดสินใจ ชนิดของการตัดสินใจและชนิดของการเปลี่ยนแปลงและสามารถนำผลของการประเมินมาใช้ในการตัดสินใจทางเลือกต่างๆ โดยได้เสนอแบบจำลองซิปป์ เพื่อการประเมิน 4 ด้าน คือ

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation) ซึ่งช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อกำหนดรูปแบบของหลักสูตร
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ เพื่อควบคุมการดำเนินการของหลักสูตร
4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับผลผลิตของหลักสูตร

รายละเอียดเกี่ยวกับการประเมินในด้านต่างๆ มีดังนี้

1. การประเมินบริบท เป็นการประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหา สภาพทั่วไปหรือปัญหาหน้าไปสู่การพัฒนาวัตถุประสงค์หรือปรับปรุงหลักสูตร มีวิธีการประเมิน 2 วิธี คือ

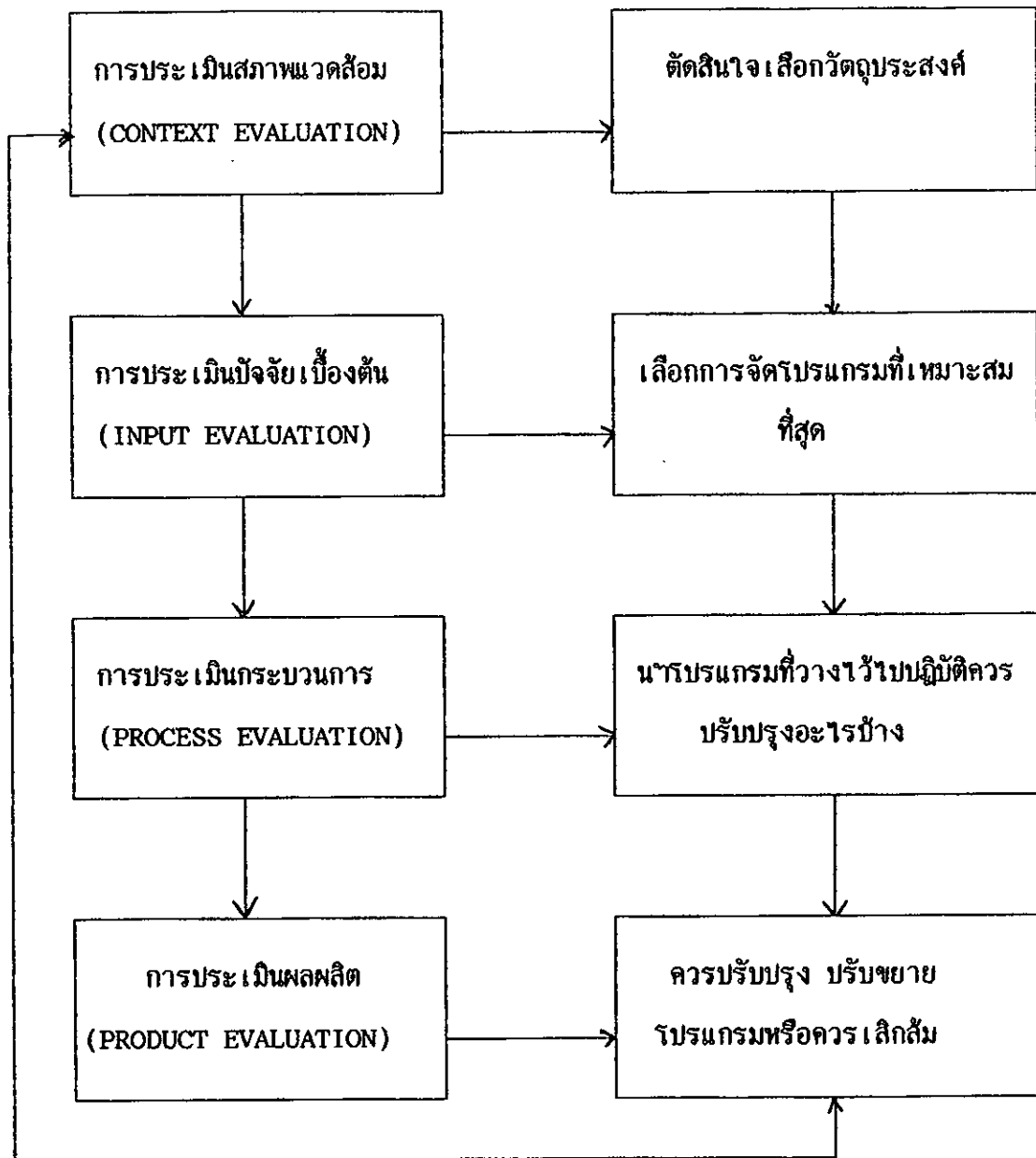
- 1.1 การประเมินสภาวะแวดล้อม เพื่อหาโอกาสและแรงผลักดันจากภายนอกระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้พัฒนาหลักสูตรให้ดีขึ้น โดยการใช้การสำรวจปัญหาภายในขอบเขตที่กำหนดอย่างกว้างขวาง เช่น การประเมินค่านิยมของชุมชน แนวโน้มของการพัฒนาเศรษฐกิจ สถิติ ประชากร ฯลฯ ซึ่งเป็นการสำรวจปัญหาเหล่านี้สามารถคาดการณ์เกี่ยวกับอนาคต ซึ่งมีประโยชน์ในการวางแผนโครงการต่อไป

1.2 การประเมินผลโดยเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติจริง (Actual Result) กับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ การประเมินแบบนี้ทำให้ทราบว่าวัตถุประสงค์บางอย่างที่ไม่สามารถบรรลุเป้าหมาย

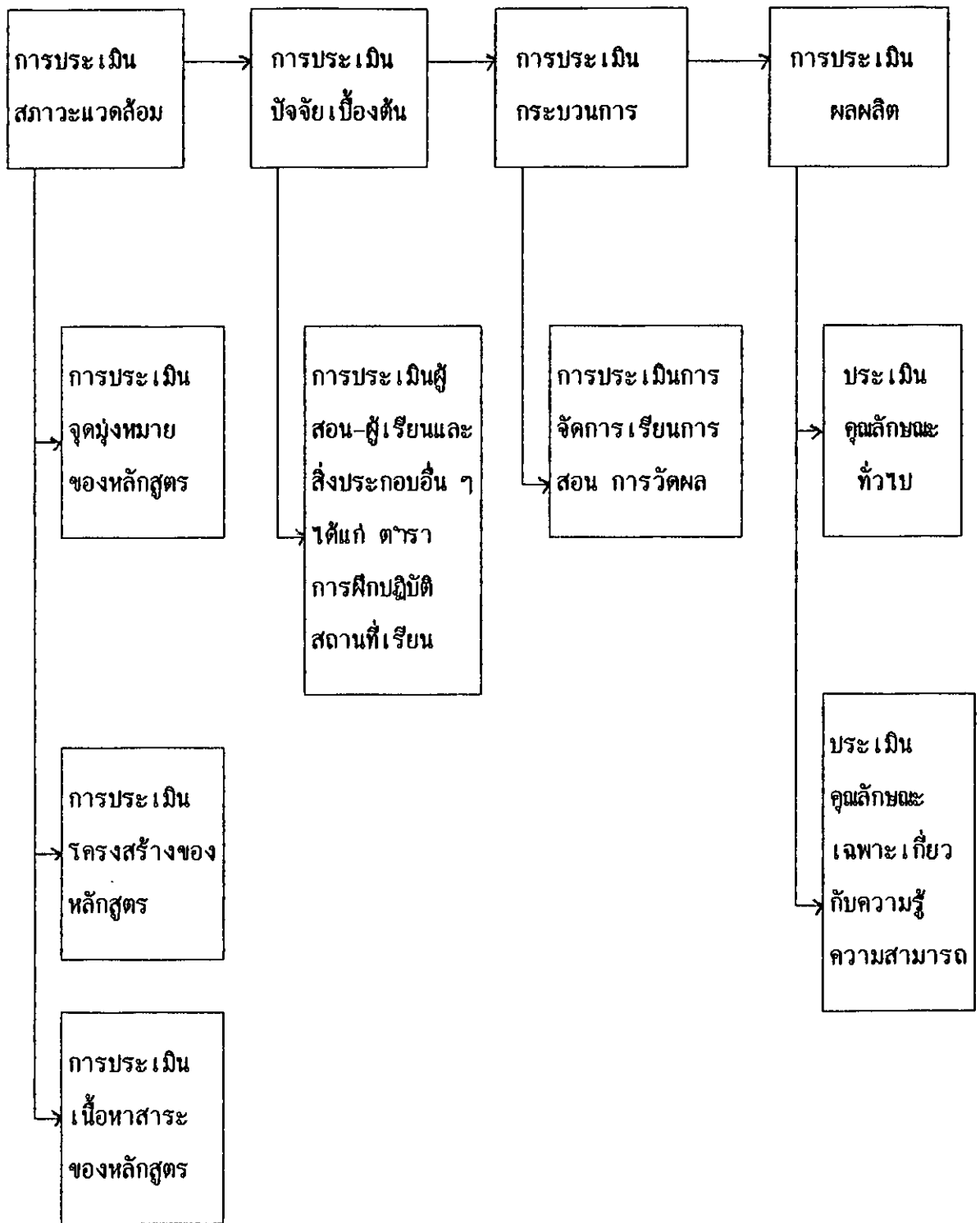
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) คือ ประเมินตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเข้าสู่ระบบการศึกษา คือ ผู้สอน ผู้เรียน และสิ่งประกอบอื่นๆ ได้แก่ ตำรา วัสดุทัศนูปกรณ์และสถานที่เรียน เป็นต้น ซึ่งการประเมินปัจจัยเบื้องต้นจะช่วยให้ได้ข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจว่า ในการที่จะดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีคุณภาพนั้น ควรปรับปรุงในปัจจัยเบื้องต้นใดบ้าง

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) คือ การประเมินเพื่อหาข้อมูลที่เป็นแนวทางหรือวิธีการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลที่ต้องการอย่างดี และประหยัด การประเมินหลักสูตรในด้านกระบวนการนี้ ก็คือ การประเมินกระบวนการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนนั่นเอง ทั้งนี้เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าวิธีดำเนินการที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้หรือไม่ และทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ มีความคลาดเคลื่อนประการใดบ้างที่ควรปรับปรุงแก้ไข

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินความสำเร็จของโครงการหรือหลักสูตร หรือเป็นการประเมินผลผลิตที่ได้จากหลักสูตร โดยการนำผลที่ได้จากการวัดเปรียบเทียบกับเกณฑ์สมบูรณ์ (Absolute Criteria) หรือเกณฑ์สัมพัทธ์ (Relative Criteria) ที่กำหนดไว้ก่อนแล้วและทำการแปลผลโดยอาศัยรายงานจากการประเมินบริบท ปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการร่วมด้วย เพื่อให้เห็นขั้นตอนของแบบจำลองชิปชัดเจน จึงได้แสดงองค์ประกอบไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการตัดสินใจแบบจำลองซิมป์

ภาพประกอบ 3 แสดงโครงสร้างองค์ประกอบในการดำเนินงานการประเมินหลักสูตร

นอกจากแนวคิดของการประเมินของสตีเฟลในรูปแบบของแบบจำลองชิปป์ ยังมีนักการศึกษาชาวไทย ที่ได้ศึกษารูปแบบจำลองแบบชิปป์ ดังนี้

สัจด์ อุทรานันท์ (2527 : 27) กล่าวว่า การประเมินแบบจำลองชิปป์ (CIPP Model) เหมาะสมในการประเมินระบบหลักสูตร มีมิติที่นำมาใช้ในการประเมินส่วนต่างๆ คือ

1. การประเมินสภาพแวดล้อม เป็นการประเมินสภาพปัญหา ความต้องการของสังคม ประชาชนและแนวคิดต่างๆ เพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมาย
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เป็นการตรวจสอบความพร้อมของปัจจัยต่างๆ ได้แก่ อาคาร สถานที่ บุคลากร งบประมาณ เป็นต้น
3. การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินกระบวนการปฏิบัติงานโดย เฉพาะกระบวนการบริหารและบริการหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น
4. การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินว่าผลผลิตตรงกับเป้าหมายของหลักสูตร หรือความต้องการของสังคมเพียงใด

ทิสนา แคมมณี (2525 : 35) ได้กล่าวถึงการประเมินหลักสูตรโดยใช้แบบจำลองชิปป์ หมายถึง การประเมินผลวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายต่างๆ ที่มีอยู่ในหลักสูตร

Input Evaluation หมายถึง การประเมินผลระบบโครงสร้างของหลักสูตรรวมทั้งระบบ การจัดการบริหารหลักสูตรต่าง ๆ ด้วย

Process Evaluation หมายถึง การประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

Product Evaluation หมายถึง การประเมินผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตร

กล่าวโดยสรุป แบบจำลองชิปป์ (CIPP Model) เป็นรูปแบบที่สามารถประเมินได้ทั้งระบบและต่อเนื่อง เพราะเป็นการประเมินตั้งแต่บริบทปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต รูปแบบนี้จึงสามารถให้ข้อมูลค่อนข้างละเอียดแก่ผู้บริหารในการที่จะตัดสินใจทำการเปลี่ยนแปลงหรือดำเนินโครงการต่อไปจึงทำให้รูปแบบนี้เป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย ทั้งในการประเมินโครงการและการพัฒนาหลักสูตรในปัจจุบัน

การศึกษารูปแบบของการประเมิน อาจกล่าวได้ว่ามีทั้งข้อดีและข้อจำกัดแตกต่างกัน การเลือกรูปแบบการประเมินควรขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ด้านหลักสูตร คุณค่าที่จะได้จากรูปแบบ

การประเมินตลอดจนคุณค่าที่ได้การอธิบายการประเมินหลักสูตร

4. โครงสร้างของหลักสูตร

การศึกษาในโครงสร้างของหลักสูตร ได้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

4.1 โครงสร้างของหลักสูตรโดยทั่วไป

4.2 โครงสร้างของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

การศึกษาเอกสารในด้านโครงสร้างของหลักสูตร มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 โครงสร้างของหลักสูตรโดยทั่วไป

โครงสร้างของหลักสูตรจะทำให้ผู้เรียน ทราบว่าจะต้องให้ผู้เรียนทราบว่า จะต้องเรียนวิชาอะไรอย่างน้อยเท่าใด กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2528 : 4) ได้ให้ความหมายของโครงสร้างของหลักสูตรว่า คือ กลุ่มวิชาหรือรายวิชาต่างๆในหลักสูตรมีทั้งส่วนที่บังคับ ส่วนที่ให้เลือกเรียนตามถนัดและส่วนที่ให้เลือกเรียนได้อย่างเสรี และมีการกำหนดสัดส่วนของกลุ่มวิชานั้นๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่กำหนดไว้

จากความหมายในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ได้กล่าวถึงโครงสร้างของหลักสูตรว่า เป็นส่วนประกอบที่สำคัญต่างๆมารวมเข้าด้วยกัน โครงสร้างของหลักสูตรจึงได้แก่ เนื้อหาต่างๆที่สำคัญที่ประกอบเข้าด้วยกันเป็นภาพรวมของหลักสูตร เนื้อหาหลักของโครงสร้างของหลักสูตรจะถูกนำมาขยายและปรับปรุงให้เป็นรายวิชา และกิจกรรมต่างๆ ในรูปที่จะเสนอให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อันชั้นเรียนได้

เมื่อศึกษาความหมายของโครงสร้างของหลักสูตรพบว่าส่วนประกอบของโครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วย จุดประสงค์ของหลักสูตร และเนื้อหาหลักต่างๆของหลักสูตรรวมทั้งจำนวนหน่วยกิตรวมและจำนวนหน่วยกิตแต่ละวิชา

4.2 โครงสร้างของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พุทธศักราช 2533 ใช้เวลาในการศึกษา 4 ปี มีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อผลิตนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพพระดับปฏิบัติการออกไปรับใช้บุคคล กลุ่ม และชุมชนที่เผชิญกับปัญหาในสังคมไทยอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาประเทศ

2. เพื่อผลิตบัณฑิตทางสังคมสงเคราะห์ที่มีความรู้ในเรื่องของมนุษย์ สังคมและกระบวนการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ พร้อมทั้งทักษะในการทำงานกับประชาชน กลุ่มเป้าหมายทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนมีทัศนคติที่ดีและเป็นที่ยอมรับของสังคมไทย

3. เพื่อผลิตบัณฑิตทางสังคมสงเคราะห์ออกไปปฏิบัติงาน ทั้งในหน่วยงานสวัสดิการสังคมของภาครัฐบาลและเอกชน เช่น กรมประชาสงเคราะห์ กรมพัฒนาชุมชน โรงพยาบาลของรัฐ และเอกชนมูลนิธิอัยการเลี้ยงบ่อเด็กเลี้ยงดั่งและมูลนิธิต่าง ๆ ที่ให้บริการในด้านสวัสดิการสังคม

4. เพื่อผลิตบัณฑิตทางสังคมสงเคราะห์ให้มีคุณลักษณะพิเศษกล่าวคือมีแนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับมนุษย์และสังคมที่ชัดเจน มีความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และทัศนคติ (Attitude) และบุคลิกภาพที่เหมาะสมแก่การเป็นนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ

โครงสร้างหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พุทธศักราช 2533

1. หลักสูตร

1.1 จำนวนหน่วยกิตรวม 139 หน่วยกิต

1.2 องค์ประกอบของหลักสูตร

หลักสูตรปริญญาตรีทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ประกอบด้วยลักษณะวิชาต่างๆ เป็นจำนวน 139 หน่วยกิต ได้แก่

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	34 หน่วยกิต
1.1 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	10 หน่วยกิต
1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	12 หน่วยกิต
1.3 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	6 หน่วยกิต

1.4	กลุ่มวิชาภาษา	6 หน่วยกิต
2.	หมวดวิชาเฉพาะ	96 หน่วยกิต
2.1	วิชาพื้นฐานวิชาชีพ	18 หน่วยกิต
2.2	วิชาแกน	66 หน่วยกิต
2.2.1	วิชาบังคับภาคทฤษฎี	45 หน่วยกิต
2.2.2	วิชาบังคับภาคปฏิบัติ	21 หน่วยกิต
2.3	วิชาเฉพาะด้าน	12 หน่วยกิต
3.	วิชาเลือกเสรี	9 หน่วยกิต
3.1	วิชาในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	
3.2	วิชาในคณะอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	
	โครงสร้างรายวิชาในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	
1.	กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต	
	SS 1102 มนุษย์กับสังคม	2 หน่วยกิต
	SS 1142 สังคมกับเศรษฐกิจ	2 หน่วยกิต
	SS 1152 สังคมกับการปกครอง	2 หน่วยกิต
	SS 1162 สังคมกับกฎหมาย	2 หน่วยกิต
	SS 1172 มิติทางสังคม	2 หน่วยกิต
	SS 1182 มรณมิติเกี่ยวกับสุขภาพ	2 หน่วยกิต
	SS 2112 ครอบครัวไทยในเมืองและชนบท	2 หน่วยกิต
	SS 2122 วัฒนธรรมท้องถิ่น	2 หน่วยกิต
2.	กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต	
	HU 1212 ตรรกวิทยา	2 หน่วยกิต
	HU 1222 ปรัชญาเบื้องต้น	2 หน่วยกิต
	HU 1242 อารยธรรมไทย	2 หน่วยกิต
	HU 1252 อารยธรรมตะวันออก	2 หน่วยกิต
	HU 1262 อารยธรรมตะวันตก	2 หน่วยกิต
	HU 2202 ศิลปวิจิตร	2 หน่วยกิต

HU 2212	ศาสนาเปรียบเทียบ	2 หน่วยกิต
GE 1681	พลศึกษา	2 หน่วยกิต
3. กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต		
CS 1013	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	3 หน่วยกิต
MA 1302	คณิตศาสตร์ทั่วไป	2 หน่วยกิต
SC 1312	วิทยาศาสตร์กับสังคม	2 หน่วยกิต
SC 1322	ชีวิตกับนิเวศวิทยา	2 หน่วยกิต
ST 1332	สถิติ	2 หน่วยกิต
4. กลุ่มวิชาภาษา ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต		
LG 1621	ภาษาอังกฤษ 1	2 หน่วยกิต
LG 1622	ภาษาอังกฤษ 2	2 หน่วยกิต
EG 2072	ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	2 หน่วยกิต
TH 1402	ภาษาไทยกับการสื่อสาร	2 หน่วยกิต
โครงสร้างรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะ		
1. วิชาพื้นฐานวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต		
HU 1232	จิตวิทยาทั่วไป	2 หน่วยกิต
SS 1132	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	2 หน่วยกิต
SS 2102	สังคมวิทยาเบื้องต้น	2 หน่วยกิต
SS 2132	มานุษยวิทยาเบื้องต้น	2 หน่วยกิต
SS 2142	หลักรัฐศาสตร์	2 หน่วยกิต
SS 2152	พัฒนาการทางร่างกายและจิตใจของมนุษย์	2 หน่วยกิต
SW 2013	จริยธรรมทางวิชาชีพ	3 หน่วยกิต
SW 2023	หลักกฎหมายทางสวัสดิการทางสังคม	3 หน่วยกิต
2. วิชาแกน ไม่น้อยกว่า 66 หน่วยกิต		
2.1 วิชาบังคับภาคทฤษฎี ไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต		
SW 2113	สังคมไทยกับการพัฒนาสังคม	3 หน่วยกิต
SW 2123	การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและระบบสวัสดิการ	3 หน่วยกิต

SW 2133	ปัญหาสังคมและมาตรการทางสังคม	3 หน่วยกิต
SW 2143	โครงสร้างทางการเมืองกับระบบ สวัสดิการทางสังคม	3 หน่วยกิต
SW 2153	สภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคมและ การเมืองที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน สังคมสงเคราะห์	3 หน่วยกิต
SW 2163	สังคมสงเคราะห์เบื้องต้น	3 หน่วยกิต
SW 2173	แนวคิดทางสังคมสงเคราะห์กับสังคมไทย	3 หน่วยกิต
SW 2183	หลักและวิธีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์	3 หน่วยกิต
SW 2193	การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์	3 หน่วยกิต
SW 2203	การมีส่วนร่วมในการวางแผนและแผน สวัสดิการสังคมของนักสังคมสงเคราะห์	3 หน่วยกิต
SW 3213	หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ชุมชน	3 หน่วยกิต
SW 3223	การบริหารงานสังคมสงเคราะห์	3 หน่วยกิต
SW 3233	หลักการให้คำปรึกษา	3 หน่วยกิต
SW 3243	การอภิปรายปัญหาในการปฏิบัติงาน สังคมสงเคราะห์ 1	3 หน่วยกิต
SW 3253	การอภิปรายปัญหาในการปฏิบัติงาน สังคมสงเคราะห์ 2	3 หน่วยกิต
2.2	วิชาบังคับภาคปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต	
SW 3316	การฝึกภาคปฏิบัติ 1	6 หน่วยกิต
SW 3326	การฝึกภาคปฏิบัติ 2	6 หน่วยกิต
SW 4339	การฝึกภาคปฏิบัติ 3	9 หน่วยกิต
3.	วิชาเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิตให้นักศึกษาเลือกศึกษาวิชาในกลุ่มใด กลุ่มหนึ่ง ดังต่อไปนี้	

3.1 กลุ่มวิชาเสริมการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ทั่วไป

SW 4413	กระบวนการพิทักษ์สิทธิ์	3	หน่วยกิต
SW 4423	การมีส่วนร่วมของผู้รับบริการ	3	หน่วยกิต
SW 4433	การใช้ข้อมูลเพื่อพัฒนาโยบายสังคม	3	หน่วยกิต
SW 4443	เทคนิคในการทำงานกับผู้รับบริการ	3	หน่วยกิต
SW 4453	การวิจัยและประเมินผลในงานสังคมสงเคราะห์	3	หน่วยกิต
SW 4463	การเขียน วิเคราะห์และเสนอโครงการ	3	หน่วยกิต
SW 4473	ประชากรกับการวางแผนครอบครัว	3	หน่วยกิต
SW 4483	เพศศึกษากับการครองเรือน	3	หน่วยกิต
SW 4491	การศึกษาอิสระ	1	หน่วยกิต
SW 4492	การศึกษาอิสระ	2	หน่วยกิต
SW 4493	การศึกษาอิสระ	3	หน่วยกิต

3.2 กลุ่มวิชาเสริมการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์

NG 2412	สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช 1	2	หน่วยกิต
PS 2323	สรีรวิทยา	3	หน่วยกิต
SW 4503	ระบบสาธารณสุขไทย	3	หน่วยกิต
SW 4513	การสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์	3	หน่วยกิต
SW 4523	วิทยาการระบาดทางสังคม	3	หน่วยกิต
SW 4533	เทคนิคการสงเคราะห์ผู้ป่วยด้วยโรคร้ายแรง ทางสังคม	3	หน่วยกิต
SW 4543	สุขภาพจิต	3	หน่วยกิต
SW 4551	การศึกษาอิสระ	1	หน่วยกิต
SW 4552	การศึกษาอิสระ	2	หน่วยกิต
SW 4553	การศึกษาอิสระ	3	หน่วยกิต

3.3 กลุ่มวิชาเสริมการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในงานสาธารณสุข

SW 4613	การรณรงค์เพื่อชุมชน	3	หน่วยกิต
SW 4623	การปฏิบัติการเพื่อสังคม	3	หน่วยกิต

SW 4633	การสงเคราะห์ผู้ประสบปัญหาวิกฤติ	3 หน่วยกิต
SW 4643	การระดมทรัพยากร	3 หน่วยกิต
SW 4653	การประสานงานในระบบสวัสดิการ	3 หน่วยกิต
SW 4661	การศึกษาอิสระ	1 หน่วยกิต
SW 4662	การศึกษาอิสระ	2 หน่วยกิต
SW 4663	การศึกษาอิสระ	3 หน่วยกิต

3.4 กลุ่มวิชาเสริมการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในอุตสาหกรรม

SW 4713	การสังคมสงเคราะห์ในอุตสาหกรรม	3 หน่วยกิต
SW 4723	ระบบความมั่นคงทางสังคม	3 หน่วยกิต
SW 4733	เทคนิคการสงเคราะห์ผู้ประสบอันตราย จากการทำงาน	3 หน่วยกิต
SW 4743	ปัญหาแรงงานและมาตรการทางกฎหมาย	3 หน่วยกิต
SW 4751	การศึกษาอิสระ	1 หน่วยกิต
SW 4752	การศึกษาอิสระ	2 หน่วยกิต
SW 4753	การศึกษาอิสระ	3 หน่วยกิต

โครงสร้างรายวิชาหมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต นักศึกษาจะเลือก
ศึกษาในวิชาใดก็ได้จากวิชาดังนี้

1. วิชาในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

SW 3813	สวัสดิการครอบครัวและเด็ก	3 หน่วยกิต
SW 3823	การให้คำปรึกษาแก่ผู้สมรส	3 หน่วยกิต
SW 3833	การให้คำปรึกษาปัญหาครอบครัว	3 หน่วยกิต
SW 3843	พลวัตกลุ่ม	3 หน่วยกิต
SW 3853	การใช้กลุ่มในการแก้ไขและบำบัด	3 หน่วยกิต
SW 3863	การประชาสัมพันธ์	3 หน่วยกิต
SW 3873	การฝึกอบรมร่วมรับความรู้สึกร่วม	3 หน่วยกิต
SW 3883	จิตบำบัด	3 หน่วยกิต
SW 3893	เทคนิคการสงเคราะห์เด็กและเยาวชน	3 หน่วยกิต

SW 3903	เทคนิคการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ	3 หน่วยกิต
SW 3913	เทคนิคการสงเคราะห์ผู้ถูกข่มขืน	3 หน่วยกิต
SW 3923	เทคนิคการสงเคราะห์ผู้เสี่ยงภัย	3 หน่วยกิต
SW 3933	ผู้นำกลุ่ม	3 หน่วยกิต
SW 3943	เทคนิคการสงเคราะห์ผู้กระทำความผิด	3 หน่วยกิต

2. วิชาในคณะอื่นๆ ของมหาวิทยาลัย ให้นักศึกษาเลือกเรียนวิชาที่สอดคล้องและเป็นประโยชน์กับการศึกษาสังคมสงเคราะห์ จากหมวดวิชาต่างๆที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. 2538 : 36)

หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ได้ทำการเปิดสอนมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 ตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการเปิดสอน และบริหารหลักสูตรเป็นต้นมา ยังไม่มีการประเมินและติดตามผลอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต เพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงและการพัฒนา

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่ใช้รูปแบบต่างๆ ทั้งงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

4.1 งานวิจัยในประเทศ

นักการศึกษาไทยได้ทำการวิจัยด้านการประเมินหลักสูตร ดังนี้

ชลัช ภิรมณ์ (2531 : 70-74) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตร วิชาเอกการรักษามวลอดภัยและพลศึกษา ฉบับพุทธศักราช 2520 ซึ่งใช้ประชากรในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหาร 20 คน อาจารย์ผู้สอน 27 คน และนักศึกษา 96 ดังนี้

1. ด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์รายวิชากับการเลือกและการจัดเนื้อหาวิชาพบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าเหมาะสมดีแล้ว

2. ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่าด้านการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน เห็นว่าวิทยาลัยได้ปฏิบัติค่อนข้างน้อยในการวางแผนการใช้

หลักสูตรใหม่ และการแจ้งให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องได้ทราบ สำหรับด้านการจัดปัจจัยและสภาพต่างๆ ภายในวิทยาลัยพบว่าการจัดบุคลากรการจัดเอกสารหลักสูตร และการจัดอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ แต่มีการจัดสถานที่ที่ใช้ในการเรียนการสอน เช่น ห้องเรียนโรงฝึกปฏิบัติ และสถานที่ศึกษาภายใต้ห้องเรียน ส่วนที่เกี่ยวกับการสอนของอาจารย์ พบว่าอาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาเห็นว่า อาจารย์ผู้เสนอตามหลักสูตรควรปรับปรุงการดำเนินการเรียนการสอนดังต่อไปนี้ พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสอน วิธีสอน การใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน การใช้สถานที่ในการเรียนการสอน กับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

เดือนจ ฤศษ (2531 : 24-27) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินผลหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาเอกวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหงโดยยึดรูปแบบการประเมินแบบชิบป์ เป็นแนวทางการประเมิน ผลการวิจัย มีดังนี้

1. วัดจุดประสงค์ทั่วไปของหลักสูตรกำหนดไว้ชัดเจนดีสามารถนำมาปฏิบัติได้
2. วิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
3. จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้แต่ละหมวดวิชาในหลักสูตร กำหนดไว้เหมาะสมดี
4. หลักสูตรควรจะมีมุ่งเน้นบัณฑิตสามารถทำงาน ด้านวัดผลการศึกษาได้ทั้งระดับมัธยมศึกษา ระดับประถมศึกษาและระดับอนุบาลมากกว่าที่จะมุ่งเน้นแต่เฉพาะระดับมัธยมศึกษาแต่เพียงระดับเดียว ดังที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฉบับปัจจุบัน
5. ควรเพิ่มเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับระเบียบ การวัดและประเมินผลในโรงเรียน ทะเบียนประวัติ และการวัดและประเมินผลวิชาชีพ ไว้ในหมวดวิชาเอก
6. ประสิทธิภาพในการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับดี
7. บัณฑิตวิชาเอกวัดผลการศึกษาและนักศึกษามีงานด้านการวัดผลการศึกษามีคุณภาพทั้งด้านความรู้ ความสามารถ จรรยาบรรณในวิชาชีพ บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับดีมาก

พินิตา กาญจนะหุต (2531 : 78-82) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรรายวิชาพฤติกรรมการสอนภาษาไทย 1 (ED 321) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 4 คน อาจารย์ผู้สอนจำนวน 5 คน นักศึกษาที่กำลังศึกษาจำนวน 29 คน และนักศึกษาที่ผ่านการศึกษแล้วจำนวน 32 คน รวม 71 คน ผลการศึกษา มีดังนี้

1. อาจารย์ร้อยละ 60 มีประสบการณ์ด้านการสอนมากกว่า 10 ปี แต่ร้อยละ 80 ไม่ได้เขียนตำราเลย
2. ด้านจุดมุ่งหมาย โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร พบว่าควรเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสอนได้
3. ด้านผู้สอน ผู้เรียน อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราและสถานที่เรียน พบว่าอาจารย์มักใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ควรมีตำราประกอบการสอนให้มากกว่านี้
4. ด้านการดำเนินการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีความเห็นตรงกันในการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การให้โอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเอง
5. ด้านการประเมินผล พบว่า ควรใช้ข้อสอบแบบปรนัย
6. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรุปได้ว่าเมื่อจบการศึกษาแล้วควรนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพได้
7. ในการสังเกตการสอน พบว่าอาจารย์มักใช้วิธีสอนแบบบรรยายและอธิบาย นักศึกษาเรียนโดยวิธีจดบันทึกแต่ในการสัมภาษณ์นั้น ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยมีความเห็นตรงกัน ปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนภาษาไทยนั้นไม่ได้อยู่ที่ตำราอย่างเดียวแต่อยู่ที่การนำไปใช้ด้วย

เดชา ทวีไทย (2532 : 123-125) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินหลักสูตรรายวิชาพลศึกษาของหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป มหาวิทยาลัยศิลปากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย นักศึกษาคณะอักษรศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และคณะเภสัชศาสตร์ จำนวน 240 คน และอาจารย์ผู้ทำการสอนรายวิชาดังกล่าว ผลการวิจัยมีดังนี้ นักศึกษาทุกคนประเมินการบรรจุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในด้านต่างๆ คือ ด้านลักษณะและการสอนของผู้สอนอยู่ในระดับมาก ด้านวัตถุประสงค์ เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนและการใช้วัสดุอุปกรณ์การเรียนอยู่ในระดับดีและการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับพอใช้ เมื่อเปรียบเทียบกับคณะวิชาพบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ประเมินการบรรจุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสูงกว่าคณะอื่น ๆ และแตกต่างจากคณะวิชาอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการประเมินดังกล่าวมีความสอดคล้องกับผลการประเมินทักษะกีฬา 3 ประเภท ได้แก่ บาสเกตบอล วอลเลย์บอล และว่ายน้ำซึ่งอยู่ในระดับดีขึ้นไป จากการวิเคราะห์การตอบการ

สัมภาษณ์ของนักศึกษา พบว่าวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการเรียนการสอน และกิจกรรม และการประเมินผลของหลักสูตรรายวิชาพลศึกษาที่ดำเนินการอยู่ มีความเหมาะสมดีแล้ว การวิเคราะห์ผลการประเมินของอาจารย์ผู้สอน พบว่า ความพร้อมของการใช้หลักสูตร การทำ ความกระจ่างชัดในวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมของรายวิชาและวัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับดีขึ้นไป และหลักสูตรรายวิชาพลศึกษามีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน การประเมินหลักสูตรด้าน ความต้องการ พบว่านักศึกษาต้องการให้มีการเพิ่มเนื้อหาและเพิ่มกิจกรรมภาคปฏิบัติให้มากขึ้น ต้องการให้มีการใช้สื่อการสอนและจัดให้มีการจัดการแข่งขันให้มากขึ้น ส่วนการประเมินผล รายวิชาพลศึกษา ต้องการให้เห็นภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี สำหรับกิจกรรมพลศึกษาที่ ต้องการให้สอนเพิ่มเติม ได้แก่ แบดมินตัน เทนนิส ลีลาส เปตอง เทเบิลเทนนิส ฟุตบอล และกรีฑา

สมสมร เทพนาโรสมันัสส์ (2532 : 123-125) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การ ประเมินหลักสูตรบัณฑิตวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป พุทธศักราช 2527 ของ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบทการกำหนดความมุ่งหมายของ หลักสูตรมีความสอดคล้องกับปัจจัยภายนอก และมีความชัดเจนของภาษา และสามารถนำ ไปปฏิบัติได้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และระบุดังความเป็นนักคหกรรมศาสตร์ดี บานกลางค่อนข้างมาก โครงสร้างของหลักสูตรเกี่ยวกับจำนวนหน่วยกิตรวม หน่วยกิตหมวดวิชา และหน่วยกิตรายวิชาส่วนใหญ่มีความเหมาะสมดี เนื้อหาของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับ จำนวนหน่วยกิต และเนื้อหารายวิชามีประโยชน์และมีความจำเป็นต่อการประกอบอาชีพระดับ บานกลางค่อนข้างมาก

ปัจจัยเบื้องต้นด้านอาจารย์และนักศึกษาในวิทยาเขต ส่วนใหญ่มีความเหมาะสม ต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ระดับปานกลางค่อนข้างมาก ยกเว้นส่วนประกอบอื่นๆ ที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่มีความเพียงพอระดับปานกลางค่อนข้างน้อย คุณภาพ ค่อนข้างต่ำ และความสะดวกในการใช้บริการระดับปานกลางค่อนข้างน้อย

กระบวนการ การจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลการเรียน การสอนโดยทั่วไปมีความเหมาะสมอยู่ในปานกลางระดับค่อนข้างมาก ยกเว้นบรรยากาศการเรียน ภาคทฤษฎี การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์การวัดผลและประเมินผล และการ ปรับปรุงการสอนของอาจารย์มีความเหมาะสมปานกลางค่อนข้างน้อย

ผลผลิต ผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชา
คหกรรมศาสตร์ทั่วไปมีคุณลักษณะด้านวิชาชีพตรงตามที่กำหนดไว้ในความมุ่งหมายของหลักสูตร
ค่อนข้างมาก

อัจฉิมา สวัสดิ์ชีวิน (2532 : 74) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตร
ศิลปศาสตรบัณฑิตวิชาเอกนาฏศิลป์และการละคร ระดับอนุปริญญาของสภาการฝึกหัดครู พุทธ
ศักราช 2528 โดยใช้แบบจำลองซิปป์ประเมิน ผลการวิจัยพบว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชา
เอกนาฏศิลป์และการละคร สอดคล้องตามแนวการจําแนกจุดมุ่งหมายของการศึกษาของบลูมทั้ง
3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย สำหรับภาษาที่ใช้มีความชัดเจนเข้าใจง่าย แต่
จุดมุ่งหมายยังไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า โครงสร้างของ
หลักสูตรควรปรับปรุงจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป และหมวดวิชาเฉพาะด้านรวม
ทั้งปรับปรุงชั่วโมงงานภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติของหมวดวิชาเฉพาะด้าน สำหรับเนื้อหาของ
หลักสูตรยังมีความซ้ำซ้อน และเนื้อหาของหลักสูตรกว้างมาก ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนมี
ไม่เพียงพอ และอุปกรณ์ไม่ทันสมัย ตำราเรียนมีน้อยไม่เพียงพอสำหรับการค้นคว้า สถานที่
ที่เรียนยังไม่เหมาะสมต้องปรับปรุง เช่น แยกห้องปฏิบัติและห้องทฤษฎีให้อยู่คนละส่วน ด้าน
กระบวนการ อาจารย์มีความเห็นว่า กระบวนการเรียนการสอนโดยส่วนรวมมีความเหมาะสม
ในด้านการสอนแต่นักศึกษาเห็นว่ายังไม่เหมาะสม เช่น การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดง
ความคิดเห็น ส่วนด้านการวัดและประเมินผลโดยส่วนรวมมีความเหมาะสม แต่ในบางเรื่อง
ต้องปรับปรุง เช่น เกณฑ์ในการให้คะแนนภาคปฏิบัติ ความยุติธรรมในการให้คะแนน ด้าน
ผลผลิต ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษา
มีคุณสมบัติโดยส่วนรวม มีความเหมาะสมมาก แต่ผู้บังคับบัญชามีความต้องการให้ผู้สำเร็จการ
ศึกษามีคุณสมบัติที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้นในทุกๆ ด้าน ยกเว้นการกำกับและการติดต่อ
บทละครที่ผู้บังคับบัญชาต้องการน้อย

ขวัญใจ มณีวงษ์ (2533 : 79-80) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การประเมิน
หลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผลการวิจัย พบว่า อาจารย์ นักศึกษาและบัณฑิต มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความมุ่งหมายโครงสร้าง
เนื้อหาวิชา ปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอนที่ความ
เหมาะสมในระดับน้อยและอาจารย์ นักศึกษา บัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิต เห็นว่าบัณฑิต

ที่สำเร็จจากหลักสูตรนี้มีคุณลักษณะทั่วไป และคุณลักษณะ เฉพาะทางวิชาชีพที่พึงประสงค์ตามที่ กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับมาก

สุนทรีย์ แก้วมาลัยตระกูล (2533 : 84-86) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การ ประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ ประสานมิตร โดยใช้รูปแบบชิปปประเมิน บริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและ ผลผลิต ผลการวิจัยพบว่า การประเมินบริบท ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตรยังไม่เหมาะสม เท่าที่ควรในด้านความชัดเจนควรปรับปรุง ให้มีเอกลักษณ์วิชาชีพเฉพาะตัวมากขึ้น ในด้าน โครงสร้างของหลักสูตรควรปรับปรุงวิชาในวิชาพื้นฐานเฉพาะด้าน และวิชาพื้นฐานทั่วไปให้ เป็นรายวิชาทางวิทยาศาสตร์และหรือวิทยาศาสตร์สุขภาพให้มากขึ้น ควรเพิ่มจำนวนหน่วยกิต ที่ต้องเรียนในหลักสูตรครบทุกข้อ ควรเพิ่มรายวิชาทางด้านพฤติกรรมศาสตร์ และเนื้อหาวิชา ของหลักสูตรยังมีความซ้ำซ้อนกันอยู่มาก ด้านปัจจัยเบื้องต้น ปัจจัยที่สนับสนุนการนำหลักสูตร วิชาชีพ ซึ่งได้แก่ อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน ยังไม่เหมาะสม เท่าที่ควรทั้งทางด้านปริมาณ คุณภาพและความสะดวกในการเบิก ยืมหรือรับบริการ ด้าน กระบวนการ กระบวนการเรียนการสอนยังไม่เหมาะสมเท่าที่ควร ทั้งในด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกเหนือจากในชั้นเรียน ควร เพิ่มระยะเวลาการฝึกงานให้มากขึ้น การวัดผลและประเมินผลยังขาดความเข้าใจที่ตรงกัน ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนโดยเฉพาะในด้านหลักการและมาตรฐานที่ชัดเจน และมุ่งเน้นวัด ความงานและเนื้อหามากกว่าความคิดสร้างสรรค์ ด้านผลผลิต บัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำและส่วน ใหญ่เป็นงานเอกชน ผู้ใช้บัณฑิตภาคีรัฐบาลมีความต้องการ เกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิตเกือบทุก คุณสมบัติเหมาะสมมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ส่วนผู้ใช้บัณฑิตภาคเอกชนมีความต้องการ เกี่ยว กับคุณสมบัติของบัณฑิตเพียงบางคุณสมบัติและให้มีคุณสมบัติเหมาะสมมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เช่นเดียวกับภาคีรัฐบาล

เกษกานตา สุภาพจน์ (2533 : 135-137) ได้ทำการวิจัย เรื่องการประเมิน หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา-การเลขานุการของสถาบันเทคโนโลยีราช มงคล พุทธศักราช 2529 ในด้านความมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหาของหลักสูตร สื่อการ เรียนการสอน วัสดุหลักสูตร สถานที่เรียน กระบวนการเรียนการสอนและประสิทธิภาพของ ผู้สำเร็จการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ด้านความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาเอกธุรกิจศึกษา -

การเลขานุกรม มีความสอดคล้องตามแนวการจําแนกความมุ่งหมายทางการศึกษาทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย แต่เน้นในด้านทักษะพิสัยและพุทธิพิสัยมากกว่า จิตพิสัย ส่วนในด้านการใช้ภาษาของความมุ่งหมายของหลักสูตรบางข้อยังไม่เหมาะสม แต่มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรธุรกิจเป็นส่วนมาก ข้อเสนอแนะควรปรับปรุงความมุ่งหมายให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบันในด้านโครงสร้างของหลักสูตร ควรปรับปรุงจำนวนหน่วยกิตใน วิชาเอกธุรกิจศึกษา-การเลขานุกรม ทั้งภาค ทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เนื้อหาของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร เป็น ส่วนมาก มีบางรายวิชาขาดเนื้อหาทางด้านจิตพิสัยและบางรายวิชาซ้ำซ้อนกัน ด้านสื่อการ เรียนการสอน วัสดุหลักสูตรและสถานที่เรียนยังไม่เหมาะสม เพราะอุปกรณ์การเรียนการ สอนบางประการมีคุณภาพค่อนข้างต่ำและไม่เพียงพอ เช่น เครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้า เครื่องอัด สานาและเครื่องคอมพิวเตอร์ ตําราเรียน ด้านเลขานุกรมทั้งภาษาไทย และภาษาต่าง ประเทศมีน้อย ไม่ทันสมัยและไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน ส่วนสถานที่เรียนมี สภาพไม่เหมาะสม และไม่เพียงพอกับการเรียนการสอน ด้านกระบวนการเรียนการสอน จำนวนผู้สอนทางด้านเลขานุกรมมีน้อย ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาทางด้านวิชาการและ คุณธรรม ผู้บริหารควรให้ความสนใจและทำความเข้าใจกับการเรียนการสอนในวิชาเอก ธุรกิจศึกษา-การเลขานุกรมให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ด้านการเรียนของนักศึกษา มีความ เหมาะสมปานกลาง ส่วนในด้านการวัดและประเมินผลโดยส่วนรวมมีความเหมาะสม แต่ควร ปรับปรุงในเรื่องการวางแผนที่การวัดผลและประเมินผลให้ชัดเจน และอาจารย์ควรมีความ ยุติธรรมในการวัดผลและประเมินผล

ด้านประสิทธิภาพของผู้สำเร็จการศึกษาโดยส่วนรวมมีความเหมาะสมมากการ ปฏิบัติ งานทั้งทางด้านการสอนและงานในสำนักงานมีประสิทธิภาพเป็นที่พอใจของผู้บังคับบัญชา และควรปรับปรุงทักษะในด้านการใช้ภาษาอังกฤษ ทักษะด้านการใช้คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้ สำนักงาน และควรเน้นการปลูกฝังจรรยาบรรณทางอาชีพให้มากกว่าที่เป็นอยู่

จากการศึกษางานวิจัยภายในประเทศ พบว่ารูปแบบการประเมินหลักสูตรที่นิยมมาใช้ เป็นรูปแบบช่วยการตัดสินใจ โดยใช้รูปแบบจำลองชิปเป็นแนวทางการประเมินเพราะจะ ทำให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน ครอบคลุมหลักสูตร

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

นักการศึกษาชาวต่างประเทศ ได้ทำการศึกษางานวิจัยด้านการประเมินหลักสูตร ดังนี้

เชฟเฟอร์ (Schaefer. 1961 : 3406) ได้ศึกษาค้นคว้า เรื่อง การประเมินผลหลักสูตรการฝึกหัดครูของวิทยาลัยพาร์สัน เพื่อปรับปรุงหลักสูตรในวิทยาลัยให้ดีขึ้น โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ค.ศ. 1951 - 1959 จำนวน 226 คน และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 96 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ผู้สำเร็จการศึกษาประมาณร้อยละ 84 มีความพอใจในตำแหน่งหน้าที่การงานของตนที่ปฏิบัติอยู่ ส่วนผู้บังคับบัญชาประมาณร้อยละ 93 มีความพอใจในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา การบริการต่างๆ ในวิทยาลัยยังไม่เพียงพอ เช่น การให้คำปรึกษาหารือ ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ เป็นต้น ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าการเตรียมตัวทางวิชาเอกเพียงพอแล้ว แต่การฝึกหัดใช้อุปกรณ์การสอนยังไม่เพียงพอในเรื่องการฝึกสอน ควรให้นิสิต อาจารย์ในประเทศและอาจารย์ที่เลี้ยง มีความใกล้ชิดกันมากกว่านี้ ระยะเวลาที่ฝึกสอนควรเต็มเวลา อย่างน้อยครึ่งภาคเรียน

เจอร์รี ซูไคส์ส (Jerry Sur Dyess. 1981 : 768) ทำการศึกษาค้นคว้า เรื่อง การติดตามผลนักศึกษาบริหารธุรกิจ ปี 1977 - 1981 ของวิทยาลัยซานจาซิโตเพื่อศึกษาว่าการเรียนการสอนที่วิทยาลัยจัดขึ้น นักศึกษาสามารถนำไปใช้ในการทำงานเพียงใด โดยส่งแบบสอบถามไปยังนักศึกษา 476 คน แล้วสุ่มตัวอย่างมาศึกษาเพียง 227 คน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างงานที่ทำกับการเตรียมตัวเพื่อการประกอบอาชีพที่ทางวิทยาลัยจัดให้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การพิมพ์ดีด การบอกคำบอก และการใช้เครื่องมือบอกคำบอกการทำงานทางด้านบริหารธุรกิจโดยตรง การสื่อสารด้วยภาษางานธุรการทั่วไป ส่วนงานที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ การเตรียมตัว การเก็บข้อมูลทางเลขคณิตโดยไม่ใช้เครื่องคำนวณ การเงิน และงานเก็บบันทึก ทักษะที่นักศึกษาต้องการให้เพิ่มในหลักสูตร ได้แก่ การพิมพ์ต้นฉบับทางสถิติ ทักษะทางไวยากรณ์ ทักษะการเว้นวรรคตอน เทคนิคการเขียนรายงานและการเลือกคนเข้าทำงาน

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศ พบว่าส่วนใหญ่มักจะศึกษาด้านผลผลิตของ

หลักสูตร คือ ผู้สำเร็จการศึกษาและศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อหลักสูตร โดยนำข้อมูลไปพัฒนาการจัดหลักสูตรในอนาคตต่อไป

ดังนั้นจากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรและการประเมินหลักสูตร ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรจะพบว่า การประเมินที่มีประสิทธิภาพควรจะใช้รูปแบบที่มีการประเมินให้ครอบคลุมตลอดของหลักสูตร ซึ่งรูปแบบการประเมินแบบช่วยตัดสินใจ โดยใช้แบบจำลองซิปป์ (CIPP Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการประเมินในทุกด้านของหลักสูตร จึงเป็นการทำประโยชน์ต่ออาชีวศึกษาวิจัยเป็นอย่างมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พุทธศักราช 2533 โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบช่วยการตัดสินใจและมีแบบจำลองซิปป์เป็นแนวทางในการประเมิน ซึ่งจะทำได้ข้อมูลครอบคลุมประเด็นต่างๆของหลักสูตร และยังสามารถได้ข้อมูลไปลงสรุปว่าหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิตของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรตินี้มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายเพื่อประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิตพุทธศักราช 2533 ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยมีวิธีดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากร
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การกำหนดค่าความสำคัญของตัวเลือก
4. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรจำนวน 173 คน และแบ่งประชากรออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 6 คน
2. นักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 60 คน
3. ผู้สำเร็จการศึกษา จากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ระหว่างปีการศึกษา 2536-2538 จำนวน 70 คน
4. ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 37 คน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ✖

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ มีจำนวน 8 ฉบับได้แก่ แบบประเมินจำนวน 4 ฉบับ แบบสังเกตการประเมินด้านกระบวนการ 1 ฉบับ แบบทดสอบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ 1 ฉบับ แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ 1

ฉบับ และแบบทดสอบวัดคุณลักษณะในการทำงาน 1 ฉบับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ขั้นตอนในการสร้างแบบประเมิน ของผู้วิจัยจำนวน 4 ฉบับ มีลำดับการสร้าง ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบประเมิน
2. ศึกษาเอกสาร รูปแบบการประเมินและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. กำหนดเรื่องที่จะประเมินในแต่ละด้าน
4. สร้างขอบเขตในเรื่องที่จะประเมินในแต่ละด้านและตรวจสอบความสอดคล้อง
5. สร้างข้อคำถามในการประเมินจากขอบเขตและตรวจสอบความสอดคล้อง
6. จัดทำแบบประเมินและทดลองใช้

รายละเอียดของการสร้างแบบประเมินทั้ง 4 ฉบับ มีดังต่อไปนี้

ฉบับที่ 1 แบบประเมินด้านบริบทของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พุทธศักราช 2533 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบประเมินตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบประเมินในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อประเมินสภาพแวดล้อมโครงสร้างของหลักสูตรว่ามีความเหมาะสมเพียงใด

2. ศึกษาเอกสารด้านบริบทของหลักสูตร รูปแบบการประเมิน งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดเรื่องที่จะประเมินด้านบริบท ได้แก่

- 3.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- 3.2 โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร

4. ผู้วิจัยสร้างขอบเขตของแต่ละเรื่องที่จะประเมินด้านบริบท และนำไปตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง ผลเป็นดังนี้

- 4.1 การประเมินด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผู้วิจัยสร้างขอบเขตการประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตรจำนวน 4 เรื่อง ได้แก่

- 4.1.1 ความชัดเจนในด้านภาษาของในวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- 4.1.2 ความสอดคล้องของจุดมุ่งหมายทั่วไปกับจุดมุ่งหมายเฉพาะ
- 4.1.3 ความชัดเจนของการแสดงความเป็นวิชาชีพ
- 4.1.4 ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

จากนั้นผู้วิจัยนำไปตรวจสอบความสอดคล้องของขอบเขตกับวัตถุประสงค์

ของหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.00 ถึง 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกขอบเขตการประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ขอบเขตในการประเมินด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรรวม 3 เรื่อง ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 ดังนี้

1. ความชัดเจนในด้านภาษาของในวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. ความชัดเจนของการแสดงความเป็นวิชาชีพ
3. ความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

4.2 การประเมินด้านโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร ผู้วิจัยสร้างขอบเขตการประเมินโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรจำนวน 10 เรื่อง ดังนี้

- 4.2.1 ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร
- 4.2.2 ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตที่เรียนในแต่ละหมวดวิชาต่างๆ
- 4.2.3 ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตที่เรียนในกลุ่มวิชาต่างๆ
- 4.2.4 สัดส่วนของจำนวนหน่วยกิตของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปกับจำนวน

หน่วยกิตของหมวดวิชาเฉพาะ

- 4.2.5 สัดส่วนของจำนวนหน่วยกิตของกลุ่มวิชาบังคับภาคทฤษฎีกับจำนวน

หน่วยกิตของกลุ่มวิชาบังคับภาคปฏิบัติ

- 4.2.6 ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาวิชากับจุดประสงค์ของหลักสูตร
- 4.2.7 ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับความสนใจของผู้เรียน
- 4.2.8 ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับความต้องการของผู้เรียน
- 4.2.9 ความทันสมัยของเนื้อหาวิชาในหลักสูตร

- 4.2.10 เนื้อหาวิชามีส่วนพัฒนา ความรู้ ทักษะ ทักษะในการทำงาน

และบุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์

จากนั้นผู้วิจัยนำขอบเขตการประเมินไปตรวจสอบความสอดคล้องกับโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกขอบเขตการประเมินที่มีค่าดัชนี

ความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ขอบเขตในการประเมินโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรทั้ง 10 เรื่อง ดังกล่าว

5. กำหนดรูปแบบของคำถาม ในแบบประเมินด้านบริบทเป็น 2 รูปแบบ คือ

5.1 แบบประเมินความเหมาะสมสร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

5.2 แบบประเมินที่เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ประเมินได้แสดงความคิดเห็น

หรือข้อเสนอแนะสำหรับการพิจารณาหลักสูตรด้านบริบท

6. นำแบบประเมินด้านบริบท เรื่องวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จำนวน 12 ข้อ และโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร จำนวน 110 ข้อ ไปให้อาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 6 คน ประเมิน พร้อมทั้งหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

6.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.77

6.2 โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84

ตัวอย่างแบบประเมินฉบับที่ 1 ด้านบริบท

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความเหมาะสมเรื่องวัตถุประสงค์ โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตร โปรดตอบตามความคิดเห็นของท่าน ซึ่งผลการตอบจะนำไปใช้ในการพิจารณาหลักสูตรด้านบริบทและจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด

2. แบบประเมินนี้มี 2 ตอน

2.1 การประเมินระดับความเหมาะสม วิธีการตอบ ให้ท่านเขียนตัวเลขที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยตัวเลขแต่ละตัวมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2.2 คำถามปลายเปิดสำหรับข้อเสนอแนะที่จะสามารถใช้ในการพิจารณาเรื่อง
วัตถุประสงคฺ์ของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร

ตัวอย่างแบบประเมินด้านบริบทของหลักสูตร

เรื่อง วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ตอนที่ 1 การประเมินระดับความเหมาะสม

ระดับความคิดเห็น วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ระดับความชัดเจน		ระดับความ สอดคล้องของ วัตถุประสงค์ กับความต้อง การของสังคม
	ภาษาใน วัตถุประสงค์	การแสดง ความเป็น วิชาชีพ	
1. ผลิตนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพระดับปฏิบัติการ ออกไปรับใช้สังคม กลุ่มและชุมชนที่เผชิญปัญหา สังคมไทยอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นกำลังสำคัญ ในการพัฒนาประเทศ ฯลฯ			

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

-----

2. โครงสร้างของหลักสูตร

-----

3. เนื้อหาของหลักสูตร

ฉบับที่ 2 แบบประเมินปัจจัยเบื้องต้น ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบประเมิน ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการทราบว่าผลการวิจัยเบื้องต้นมีความเหมาะสมต่อหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติมากน้อยเพียงใด

2. ศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ รูปแบบการประเมิน งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดเรื่องที่จะประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น ดังนี้

3.1 สื่อการเรียนการสอน

3.2 วัสดุศึกษา

3.3 สถานที่เรียน

3.4 คุณสมบัติของนักศึกษา

3.5 ความพร้อมและศักยภาพของอาจารย์

4. ผู้วิจัยสร้างขอบเขตแต่ละเรื่องที่จะประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น และตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง ดังนี้

4.1 การประเมินด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้วิจัยสร้างขอบเขตการประเมินจำนวน 4 เรื่อง ดังนี้

4.1.1 ความเหมาะสมด้านจำนวนของอุปกรณ์การเรียนการสอน

4.1.2 ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอน

4.1.3 ความสะดวกในการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน

4.1.4 สัดส่วนของจำนวนอุปกรณ์การเรียนการสอนกับจำนวนผู้เรียน

จากนั้นผู้วิจัยนำขอบเขตการประเมินไปตรวจสอบความสอดคล้อง กับสื่อการเรียนการสอน โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาศังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกขอบเขตการประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ขอบเขตในการประเมินสื่อการเรียนการสอนทั้ง 4 เรื่อง ดังกล่าว

4.2 การประเมินด้านวัสดุศึกษา ผู้วิจัยสร้างขอบเขตการประเมินจำนวน 5 เรื่อง ดังนี้

4.2.1 ความเหมาะสมด้านจำนวนของวัสดุศึกษา

4.2.2 ความทันสมัยของวัสดุศึกษา

4.2.3 ความสอดคล้องของวัสดุศึกษากับจุดประสงค์ของหลักสูตร

4.2.4 ความสอดคล้องของวัสดุศึกษากับโครงสร้างของหลักสูตร

4.2.5 ความสะดวกในการได้รับบริการยืม-คืนวัสดุศึกษา

จากนั้นผู้วิจัยนำขอบเขตการประเมินนำไปตรวจสอบความสอดคล้องกับวัสดุศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และด้านการวัดและประเมินผล การศึกษารวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกขอบเขตการประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ขอบเขตในการประเมินวัสดุศึกษาทั้ง 5 เรื่อง ดังกล่าว

4.3 การประเมินด้านสถานที่เรียน ผู้วิจัยสร้างขอบเขตการประเมินจำนวน 2 เรื่อง ดังนี้

4.3.1 ความเหมาะสมด้านขนาดของสถานที่เรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

4.3.2 ความเหมาะสมด้านบรรยากาศทั่วไปของสถานที่เรียนภาคทฤษฎี

และภาคปฏิบัติ

จากนั้นผู้วิจัยนำขอบเขตการประเมินและนำไปตรวจสอบความสอดคล้องกับสถานที่เรียน โดยผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และด้านการวัดและประเมินผล การศึกษารวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคัดเลือกขอบเขตการประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ขอบเขตในการประเมินสถานที่เรียนทั้ง 2 เรื่อง ดังกล่าว

4.4 การประเมินด้านคุณสมบัติของนักศึกษา ผู้วิจัยสร้างขอบเขตการประเมิน

จำนวน 2 เรื่อง ดังนี้

4.4.1 ระดับคะแนนเฉลี่ยที่ใช้ในการสอบคัดเลือก

4.4.2 ทักษะที่มีต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

จากนั้นผู้วิจัยนำขอบเขตการประเมินไปตรวจสอบความสอดคล้อง กับคุณสมบัติของนักศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาระดับปริญญาตรี และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกขอบเขตการประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ขอบเขตในการประเมินคุณสมบัติของนักศึกษาทั้ง 2 เรื่อง ดังกล่าว

4.5 การประเมินด้านความพร้อมและศักยภาพของอาจารย์ ผู้วิจัยสร้างขอบเขตการประเมินจำนวน 3 เรื่อง ดังนี้

4.5.1 คุณวุฒิทางการศึกษา

4.5.2 ผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

4.5.3 พฤติกรรมการสอน

จากนั้นผู้วิจัยนำขอบเขตการประเมินและนำไปตรวจสอบความสอดคล้อง กับความพร้อมและศักยภาพของอาจารย์ โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาระดับปริญญาตรี และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกขอบเขตการประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ขอบเขตในการประเมินความพร้อมและศักยภาพของอาจารย์ทั้ง 3 เรื่อง ดังกล่าว

5. สร้างข้อประเมินจากขอบเขตในแต่ละเรื่องของการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น และตรวจสอบดัชนีความสอดคล้องกับขอบเขตการประเมิน ผลเป็นดังนี้

5.1 การประเมินด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้ขอบเขตการประเมินจำนวน 4 เรื่อง ผู้วิจัยสร้างข้อประเมินให้ครอบคลุมขอบเขตการประเมินทั้ง 4 เรื่อง และได้ข้อประเมิน ด้านสื่อการเรียนการสอนจำนวน 10 ข้อ และนำไปตรวจสอบความสอดคล้องของข้อประเมินกับขอบเขตของสื่อการเรียนการสอน โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาระดับปริญญาตรี และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.40 ถึง 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคัดเลือกข้อประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ข้อประเมินด้านสื่อการเรียนการสอนรวม 8 ข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 ถึง 1.00

5.2 การประเมินด้านวัสดุศึกษา ผู้วิจัยได้ขอบเขตการประเมินจำนวน 6 เรื่อง ผู้วิจัยสร้างข้อประเมินให้ครอบคลุมขอบเขตการประเมินทั้ง 6 เรื่อง และได้ข้อประเมินด้านวัสดุศึกษาจำนวน 35 ข้อ นำไปตรวจสอบความสอดคล้องของข้อประเมินกับขอบเขตของวัสดุศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์ และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง -0.40 ถึง 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกข้อประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ข้อประเมินด้าน วัสดุศึกษารวม 30 ข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.50 ถึง 1.00

5.3 การประเมินด้านสถานที่เรียน ผู้วิจัยได้ขอบเขตการประเมินจำนวน 2 เรื่อง ผู้วิจัยสร้างข้อประเมินให้ครอบคลุมขอบเขตการประเมินทั้ง 2 เรื่อง และได้ข้อประเมินด้านสถานที่เรียน จำนวน 6 ข้อ และนำไปตรวจสอบความสอดคล้องของข้อประเมินกับขอบเขตของสถานที่เรียน โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์ และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกข้อประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ข้อประเมินด้าน สถานที่เรียนรวม 6 ข้อ

5.4 การประเมินด้านคุณสมบัติของนักศึกษา ผู้วิจัยได้ขอบเขตการประเมินจำนวน 2 เรื่อง ผู้วิจัยสร้างข้อประเมินให้ครอบคลุมขอบเขตการประเมินทั้ง 2 ข้อ และได้ข้อประเมินด้านคุณสมบัติของนักศึกษาจำนวน 2 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิดและนำไปตรวจสอบความสอดคล้องของข้อประเมินกับขอบเขตของคุณสมบัติของนักศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์ และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคัดเลือกข้อประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ข้อประเมินด้าน คุณสมบัติของนักศึกษารวม 2 ข้อ

5.5 การประเมินด้านความพร้อมและศักยภาพของอาจารย์ ผู้วิจัยได้ขอบเขต

การประเมิน จำนวน 2 เรื่อง ผู้วิจัยสร้างข้อประเมินให้ครอบคลุมขอบเขตการประเมินทั้ง 2 เรื่อง และได้ข้อประเมินด้านความพร้อมและศักยภาพของอาจารย์เป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 2 ข้อ สำหรับขอบเขตการประเมิน เรื่อง พฤติกรรมการสอนผู้วิจัยสร้างข้อประเมิน จำนวน 20 ข้อ และนำไปตรวจสอบความสอดคล้องของข้อประเมินกับขอบเขตของคุณสมบัติ ของนักศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และด้านการวัดและ ประเมินผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ ระหว่าง -0.20 ถึง 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคัดเลือกข้อประเมินที่มีค่าดัชนีความ สอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ข้อประเมิน ด้านความพร้อมและศักยภาพ ของอาจารย์ที่เป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 2 ข้อ และข้อประเมินพฤติกรรมการสอนจำนวน 12 ข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.50 ถึง 1.00

6. ผู้วิจัยกำหนดรูปแบบของการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น มี 2 รูปแบบ

6.1 แบบประเมินระดับความเหมาะสม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

6.2 แบบประเมินที่เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ประเมินได้แสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะสำหรับการพิจารณาหลักสูตรด้านปัจจัยเบื้องต้น

7. ผู้วิจัยนำแบบประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นไปทดลองใช้กับนักศึกษาสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้านที่ประเมิน ดังนี้

7.1 สื่อการเรียนการสอน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88

7.2 วัสดุศึกษา ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

7.3 สถานที่เรียน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

7.4 ความพร้อมและศักยภาพอาจารย์ ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84

ตัวอย่างแบบประเมินฉบับที่ 2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น
คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษา ความคิดเห็นด้านปัจจัยเบื้องต้นที่มีผลต่อการดำเนินการของหลักสูตร โปรดตอบแบบประเมินตามความคิดเห็นของท่าน ซึ่งผลของการตอบจะนำไปใช้ในการพิจารณาหลักสูตร และจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด

2. แบบประเมินนี้มี 2 ตอน คือ

2.1 การประเมินระดับความเหมาะสม วิธีการตอบให้ท่านเขียนตัวเลขที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยตัวเลขแต่ละตัวมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2.2 คำถามปลายเปิดสำหรับข้อเสนอแนะที่จะสามารถใช้ในการพิจารณา
ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร

ตัวอย่างแบบประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น

เรื่องสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอนภาคทฤษฎี					
2. ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอนภาคปฏิบัติ					
ฯลฯ					

เรื่องวัสดุศึกษา

วัสดุศึกษา	ความ เหมาะสม ด้าน จำนวน	ความ ทันสมัย ของวัสดุ ศึกษา	ความ สอดคล้อง กับจุดประสงค์ รายวิชา	ความ สอดคล้อง กับเนื้อหา วิชา	ความ สอดคล้อง กับโครง สร้างของ หลักสูตร	ความ สะดวก ในการ ยืมคืน วัสดุ ศึกษา
1. ตำราเรียน ภาษาไทย						
2. ตำราเรียน ภาษาต่าง ประเทศ ฯลฯ						

เรื่องสถานที่เรียน

สถานที่เรียน	ความเหมาะสมด้านขนาด สถานที่เรียนต่อสัดส่วนนักศึกษา					ความเหมาะสมด้านบรรยากาศทั่วไป ของสถานที่เรียน				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. สถานที่เรียน ภาคทฤษฎี										
2. สถานที่เรียน ภาคปฏิบัติ ฯลฯ										

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

1. สื่อการเรียนการสอน

-----

2. วัสดุศึกษา

-----

3. สถานที่เรียน

-----

4. คุณสมบัติของนักศึกษา

-----

5. ความพร้อมและศักยภาพของอาจารย์

ฉบับที่ 3 แบบประเมินด้านกระบวนการ ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบประเมิน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการติดตามผลการใช้กระบวนการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมเพียงใด และข้อเสนอแนะ

2. ศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ รูปแบบการประเมิน งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดเรื่องที่จะประเมินด้านกระบวนการ ดังนี้

3.1 กระบวนการเรียนการสอน

3.2 การวัดและประเมินผลการเรียน

4. ผู้วิจัยสร้างขอบเขตที่จะประเมินด้านกระบวนการ และตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง ดังนี้

4.1 การประเมินด้านกระบวนการเรียนการสอน ผู้วิจัยสร้างขอบเขตการประเมินจำนวน 2 เรื่อง ดังนี้

4.1.1 ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4.1.2 การส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียน

จากนั้นผู้วิจัยนำขอบเขตการประเมินไปตรวจสอบความสอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอน โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกขอบเขตการประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ขอบเขตในการประเมินกระบวนการเรียนการสอนทั้ง 2 เรื่อง ดังกล่าว

4.2 การประเมินด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ผู้วิจัยสร้างขอบเขตการประเมินจำนวน 4 เรื่อง ดังนี้

4.2.1 ความชัดเจนในการกำหนดเกณฑ์ในการวัดและประเมินผล การเรียน

4.2.2 ความสอดคล้องระหว่างการวัดและประเมินผลการเรียนกับ กิจกรรมการเรียนการสอน

4.2.3 การเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล การเรียน

4.2.4 รูปแบบการวัดและประเมินผลการเรียน

จากนั้นผู้วิจัยนำขอบเขตการประเมินและนำไปตรวจสอบความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียนโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์ และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคัดเลือกขอบเขตการประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ขอบเขตในการประเมินการวัดและประเมินผลการเรียนทั้ง 4 เรื่อง ดังกล่าว

5. สร้างข้อประเมินจากขอบเขตในแต่ละด้านของการประเมินด้านกระบวนการและ ตรวจสอบดัชนีความสอดคล้องกับขอบเขตการประเมิน ผลเป็นดังนี้

5.1 การประเมินด้าน กระบวนการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้ขอบเขตการประเมิน จำนวน 2 เรื่อง ผู้วิจัยสร้างข้อประเมินให้ครอบคลุมขอบเขตการประเมินทั้ง 2 เรื่อง และได้ข้อประเมินด้านกระบวนการเรียนการสอนจำนวน 20 ข้อ และนำไปตรวจสอบความสอดคล้องของข้อประเมินกับขอบเขตของกระบวนการเรียนการสอน โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.20 ถึง 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกข้อประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ข้อประเมินด้านกระบวนการเรียนการสอนรวม 15 ข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 ถึง 1.00

5.2 การประเมินด้าน การวัดและประเมินผลการเรียน ผู้วิจัยได้ขอบเขตการประเมิน จำนวน 4 เรื่อง ผู้วิจัยสร้างข้อประเมินให้ครอบคลุมขอบเขตการประเมินทั้ง 4

สอบความสอดคล้องของข้อประเมินกับขอบเขตของการวัดและประเมินผลการเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.20 ถึง 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกข้อประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ข้อประเมินด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรวม 16 ข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 ถึง 1.00

6. ผู้วิจัยกำหนดรูปแบบของการประเมินด้านกระบวนการ มี 2 รูปแบบ

6.1 แบบประเมินระดับความเหมาะสม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

6.2 แบบประเมินที่เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ประเมินได้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะสำหรับการพิจารณาหลักสูตรด้านกระบวนการ

7. ผู้วิจัยนำแบบประเมินด้านกระบวนการ ไปทดลองใช้กับนักศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นในแต่ละด้านที่ประเมิน ดังนี้

7.1 กระบวนการเรียนการสอน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87

7.2 การวัดและประเมินผลการเรียน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

ตัวอย่างแบบประเมินด้านกระบวนการ

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็น ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ โปรดตอบแบบประเมินตามความคิดเห็นของท่าน ซึ่งผลของการตอบจะนำไปพิจารณาหลักสูตร และจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด

2. แบบประเมินนี้มี 2 ตอน คือ

2.1 แบบประเมินระดับความเหมาะสม การตอบให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่องตัวเลขที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยความหมายของตัวเลข มีดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2.2 คาถามปลายเปิดสำหรับข้อเสนอแนะที่จะสามารถใช้ในการพิจารณาด้ว
กระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตร

ตัวอย่างแบบประเมินหลักสูตร ด้านกระบวนการ

เรื่องกระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับ					
1.1 วัตถุประสงค์รายวิชา					
1.2 เนื้อหาวิชา					
1.3 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
ฯลฯ					

เรื่องการวัดและประเมินผลการเรียน

การวัดและประเมินผลการเรียน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ความชัดเจนของการกำหนดเกณฑ์ในการวัดและประเมิน ผลการเรียน 1.1 การเรียนภาคทฤษฎี 1.2 การเรียนภาคปฏิบัติ ฯลฯ					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

1. กระบวนการเรียนการสอน

-----

2. การวัดและประเมินผลการเรียน

ฉบับที่ 4 แบบประเมินผลผลิต ผู้วิจัยได้สร้างแบบประเมินตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินผลผลิต ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาติดตามผลผลิตของหลักสูตรว่า มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรเพียงใด และข้อเสนอแนะ

2. ศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์สาสตร์ รูปแบบการประเมิน งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดเรื่องที่จะประเมินด้านผลผลิต ดังนี้
  - 3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนของผู้สำเร็จการศึกษา
  - 3.2 ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา
  - 3.3 คุณภาพในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา
  - 3.4 บุคลิกภาพของนักสังคมสงเคราะห์ของผู้สำเร็จการศึกษา

4. ผู้วิจัยสร้างขอบเขตที่จะประเมินด้านผลผลิตและตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง ดังนี้

4.1 การประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน ผู้วิจัยสร้างขอบเขตการประเมินจำนวน 4 เรื่อง เป็นคำถามปลายเปิดและนำไปตรวจสอบความสอดคล้องของขอบเขต กับเรื่องที่จะประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกขอบเขตการประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ขอบเขตในการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนทั้ง 4 เรื่อง ดังกล่าว

4.2 การประเมินด้าน ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้วิจัยสร้างขอบเขตการประเมินจำนวน 3 เรื่อง ดังนี้

- 4.2.1 ความรู้ความเข้าใจด้านสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
- 4.2.2 ทักษะติดต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
- 4.2.3 ทักษะในการปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

จากนั้นผู้วิจัยนำขอบเขตการประเมินไปตรวจสอบความสอดคล้องกับเรื่องที่จะประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกขอบเขตการประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ขอบเขตในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 3 เรื่อง ดังกล่าว

4.3 การประเมินด้านคุณภาพในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้วิจัยสร้างขอบเขตการประเมินจำนวน 5 เรื่อง ดังนี้

4.3.1 การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี

4.3.2 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4.3.3 ความมีระเบียบวินัย

4.3.4 ความตรงต่อเวลา

4.3.5 การควบคุมอารมณ์

จากนั้นผู้วิจัยนำขอบเขตการประเมินไปตรวจสอบความสอดคล้องกับเรื่อง
ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและด้านการวัดและประเมิน
ผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80
ถึง 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกขอบเขตการประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง
ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ขอบเขตในการประเมินคุณลักษณะในการทำงานของผู้
สำเร็จการศึกษาทั้ง 5 เรื่อง ดังกล่าว

4.4 การประเมินด้านบุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ของผู้สำเร็จการ
ศึกษา ผู้วิจัยสร้างขอบเขตการประเมินจำนวน 7 เรื่อง ดังนี้

4.4.1 ความเสียสละ

4.4.2 ความเมตตากรุณา

4.4.3 ความกระตือรือร้น

4.4.4 ความอดทน

4.4.5 ความรอบคอบ

4.4.6 ความรับผิดชอบ

4.4.7 ความซื่อสัตย์

จากนั้นผู้วิจัยนำขอบเขตการประเมินไปตรวจสอบความสอดคล้องกับเรื่อง
ที่ประเมิน โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และด้านการวัดและ
ประเมินผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ
1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกขอบเขตการประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง
ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ขอบเขตในการประเมินบุคลิกภาพความเป็นนักสังคม
สงเคราะห์ของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 7 เรื่อง ดังกล่าว

5. สร้างข้อประเมินจากขอบเขตงานแต่ละด้านของการประเมินด้านผลผลิตและตรวจสอบดัชนีความสอดคล้องกับขอบเขตการประเมิน ผลเป็นดังนี้

5.1 การประเมินด้าน ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้วิจัยได้ขอบเขตการประเมินจำนวน 3 เรื่อง ผู้วิจัยสร้างข้อประเมินให้ครอบคลุมขอบเขตการประเมินทั้ง 3 เรื่อง และได้ข้อประเมินเรื่อง ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษากว่า 20 ข้อและนำไปตรวจสอบความสอดคล้องของข้อประเมินกับขอบเขตของผลการปฏิบัติงาน ของผู้สำเร็จการศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาระดับสูง เศรษฐศาสตร์และด้านการวัดและประเมินผล การศึกษารวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.40 ถึง 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคัดเลือกข้อประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ข้อประเมินด้านผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษารวม 12 ข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 ถึง 1.00

5.2 การประเมินด้านทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ รายละเอียด การสร้างข้อประเมินตามขั้นตอนการสร้างแบบประเมินในฉบับที่ 6

5.3 การประเมินด้าน บุคลิกภาพของความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ของผู้สำเร็จ การศึกษา รายละเอียดการสร้างข้อประเมินตามขั้นตอนการสร้างแบบประเมินในฉบับที่ 7

5.4 การประเมินด้าน ทัศนคติในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา รายละเอียดการสร้างข้อประเมินตามขั้นตอนการสร้างแบบประเมินในฉบับที่ 8

6. ผู้วิจัยกำหนดรูปแบบของการประเมินด้านกระบวนการ มี 2 รูปแบบ

6.1 แบบประเมินระดับความเหมาะสม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

6.2 แบบประเมินที่เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ประเมินได้แสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะสำหรับการพิจารณาหลักสูตรด้านผลผลิต

7. ผู้วิจัยนำแบบประเมินผลผลิต ด้าน ผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาไป ทดลองใช้กับนักสังคมสงเคราะห์จำนวน 20 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมิน ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นในแต่ละเรื่องที่ประเมิน ดังนี้

7.1 ความรู้ความเข้าใจด้านสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ

0.87

7.2 ทักษะในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89

ตัวอย่างแบบประเมินด้านผลผลิต ผลการปฏิบัติงาน

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นด้านผลผลิตที่เกิดจากหลักสูตรที่เกิดจากหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ โปรดตอบตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ซึ่งผลการตอบจะนำไปพิจารณาในหลักสูตร และจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด

2. แบบประเมินนี้มี 3 ตอน คือ

2.1 แบบบันทึกข้อมูลเบื้องต้น

2.2 แบบประเมินระดับความสามารถ ให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่องตัวเลขที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยตัวแต่ละตัวมีความหมาย ดังนี้

5 หมายถึง มีความสามารถมากที่สุด

4 หมายถึง มีความสามารถมาก

3 หมายถึง มีความสามารถปานกลาง

2 หมายถึง มีความสามารถน้อย

1 หมายถึง มีความสามารถน้อยที่สุด

2.3 คำถามปลายเปิดสำหรับข้อเสนอแนะที่จะสามารถใช้ในการพิจารณาด้านผลผลิตของหลักสูตร

ตัวอย่างแบบประเมินด้านผลผลิต ด้านผลการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลเบื้องต้น (สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา)

ท่านจบการศึกษา ปี พ.ศ.----- เพศ-----

ระดับคะแนนเฉลี่ยเมื่อจบการศึกษา (G.P.A.)-----

ประสบการณ์ในการทำงาน----- ปี

แบบบันทึกข้อมูลเบื้องต้น (สำหรับผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา)

ท่านจบการศึกษา ปี พ.ศ. -----จากสถาบัน-----

ประสบการณ์ในการทำงาน -----

ตอนที่ 2 การประเมินระดับความสามารถ

เรื่อง ความรู้ความเข้าใจทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

.ประสิทธิผลในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ความรู้ความเข้าใจทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์					
1.1 มนุษย์กับสังคม					
1.2 แนวคิดและทฤษฎีทางสังคม					
ฯลฯ					

เรื่อง ทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

.ประสิทธิผลในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ศาสตร์					
1.1 การสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย					
1.2 การสังคมสงเคราะห์กลุ่มชน					
ฯลฯ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

1. ความรู้ความเข้าใจในทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

---

2. ทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

ฉบับที่ 5 แบบสังเกตด้านกระบวนการ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสังเกตตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสังเกต ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการติดตามผลการใช้กระบวนการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมเพียงใด และข้อเสนอแนะ
2. ศึกษาหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ รูปแบบการสังเกต งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดเรื่องที่จะสังเกตด้านกระบวนการ ดังนี้
  - 3.1 กระบวนการเรียนการสอน

3.2 การวัดและประเมินผลการเรียน

4. ผู้วิจัยสร้างขอบเขตเรื่องที่จะสังเกตด้านกระบวนการและตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง ดังนี้

4.1 การสังเกตด้านกระบวนการเรียนการสอน ผู้วิจัยสร้างขอบเขตการสังเกตจำนวน 2 เรื่อง ดังนี้

4.1.1 ความเหมาะสมของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4.1.2 การส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียน

จากนั้นผู้วิจัยนำขอบเขตการสังเกตไปตรวจสอบความสอดคล้องกับกระบวนการเรียนการสอน โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาระดับประถมศึกษาและด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกขอบเขตการประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ขอบเขตในการประเมินกระบวนการเรียนการสอนทั้ง 2 เรื่อง ดังกล่าว

4.2 การสังเกตด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ผู้วิจัยสร้างขอบเขตการสังเกตจำนวน 4 เรื่อง ดังนี้

4.2.1 ความชัดเจนในการกำหนดเกณฑ์ในการวัดและการประเมินผล
การเรียน

4.2.2 ความสอดคล้องระหว่างการวัดและประเมินผล การเรียนกับกิจกรรม
การเรียนการสอน

4.2.3 การเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล
การเรียน

4.2.4 รูปแบบการวัดและประเมินผลการเรียน

จากนั้นผู้วิจัยนำขอบเขตการสังเกตไปตรวจสอบความสอดคล้องกับการวัดและประเมินผลการเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาระดับประถมศึกษาและด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกขอบเขตการประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ขอบเขตในการประเมินการวัดและ

ประเมินผลการเรียนทั้ง 4 เรื่อง ดังกล่าว

5. สร้างข้อสังเกตจากขอบเขตในแต่ละด้านของการสังเกตด้านกระบวนการและตรวจสอบดัชนีความสอดคล้องกับขอบเขตการสังเกต ผลเป็นดังนี้

5.1 การสังเกตด้านกระบวนการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้ขอบเขตการสังเกตจำนวน 2 เรื่อง ผู้วิจัยสร้างข้อสังเกตให้ครอบคลุมขอบเขตการสังเกตทั้ง 2 เรื่อง และได้ข้อสังเกตด้านกระบวนการเรียนการสอนจำนวน 20 ข้อ และนำไปตรวจสอบความสอดคล้องของข้อสังเกตกับขอบเขตของกระบวนการเรียนการสอน โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาศึกษาระดับปริญญาตรีและด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.20 ถึง 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกข้อสังเกตที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ข้อสังเกตด้านกระบวนการเรียนการสอนรวม 15 ข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 ถึง 1.00

5.2 การสังเกตด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ผู้วิจัยได้ขอบเขตการสังเกตจำนวน 4 เรื่อง ผู้วิจัยสร้างข้อสังเกตให้ครอบคลุมขอบเขตการสังเกตทั้ง 4 เรื่อง และได้ข้อสังเกตด้านการวัดและประเมินผลการเรียนจำนวน 20 ข้อ และนำไปตรวจสอบความสอดคล้องของข้อสังเกตกับขอบเขตของการวัดและประเมินผลการเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาระดับปริญญาตรีและด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.20 ถึง 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกข้อสังเกตที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ข้อสังเกตด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรวม 16 ข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 ถึง 1.00

6. ผู้วิจัยกำหนดรูปแบบของการสังเกตด้านกระบวนการ มี 2 รูปแบบ

6.1 แบบสังเกตระดับความเหมาะสม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

6.2 แบบประเมินที่เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ประเมินได้แสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะสำหรับการพิจารณาหลักสูตรด้านกระบวนการ

7. ผู้วิจัยนำแบบสังเกตด้านกระบวนการ ไปทดลองสังเกตการเรียนการสอนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 โดยมีผู้สังเกต 2 คน และหาค่าความเชื่อมั่น

ของผู้สังเกต 2 คนโดยผู้ใช้สูตร สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ได้ค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.71

ตัวอย่างแบบสังเกตด้านกระบวนการ

คำชี้แจง

1. แบบสังเกตฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็น ด้านการจัดกระบวนการเรียน การสอนของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ โปรดตอบแบบประเมินตามความคิดเห็นของท่าน ซึ่งผลของการตอบจะนำไปพิจารณาหลักสูตร และจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการ ใด

2. แบบสังเกตนี้มี 2 ตอน คือ

2.1 แบบสังเกตระดับความเหมาะสม การตอบให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงใน ช่องตัวเลขที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยความหมายของตัวเลข มีดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

2.2 คำถามปลายเปิดสำหรับข้อเสนอแนะที่จะสามารถใช้ในการพิจารณาด้ว นกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตร

ตัวอย่างแบบสังเกตหลักสูตรด้านกระบวนการ

เรื่องกระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการเรียนการสอน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับ 1.1 วัตถุประสงค์รายวิชา 1.2 เนื้อหาวิชา 1.3 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ฯลฯ					

เรื่องการวัดและประเมินผลการเรียน

การวัดและประเมินผลการเรียน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ความชัดเจนของการกำหนดเกณฑ์ ในการวัดและประเมินผลการเรียน 1.1 การเรียนภาคทฤษฎี 1.2 การเรียนภาคปฏิบัติ ฯลฯ					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

1. กระบวนการเรียนการสอน

---

2. การวัดและประเมินผลการเรียน

ฉบับที่ 6 การสร้างแบบประเมินคุณสมบัติของนักศึกษาด้านทัศนคติต่อวิชาชีพเป็นแบบประเมินที่ใช้ประเมินนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา ด้านทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ซึ่งสร้างตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) โดยมีวิธีดำเนินการสร้าง ดังต่อไปนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบทดสอบวัดทัศนคติ

1.1 เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ตามวิธีของลิเคิร์ต

1.2 เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ

2. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแบบวัดทัศนคติ เพื่อใช้เป็นแนวทางการสร้าง

3. ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดทัศนคติให้ครอบคลุมสิ่งที่จะวัดโดยยึดทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งได้ข้อความจำนวน 120 ข้อความและนำไปตรวจสอบดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาบนนิยามที่กำหนดไว้ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาทางสังคมสงเคราะห์และการวัดและประเมินผลการศึกษา รวม 5 ท่าน ผลการตรวจสอบได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง มีค่าระหว่าง -1.00 ถึง 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ข้อความที่นำใช้ทดสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ จำนวน 69 ข้อความ ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 ถึง 1.00

4. ผู้วิจัยกำหนดรูปแบบของแบบทดสอบวัดทัศนคติเป็น มาตรการส่วนประมาค่า 5 ระดับ การพิจารณาให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความทางบวก ให้ 5, 4, 3, 2, 1 คะแนน แต่ถ้าเป็นข้อความ

ทางลบให้ 1,2,3,4,5 คะแนนตามลำดับ

5. ผู้วิจัยนำข้อความที่ได้ไปทดลองใช้กับนักศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ปีที่ 2 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 50 คน และทำการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ และทดสอบค่าอำนาจจำแนกด้วยค่าสถิติ ที (t-test) ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.59 ถึง 3.72 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคัดเลือกข้อความที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบทดสอบวัดทัศนคติ (ล้วนและอังกฤษ สายยศ 2536 :186) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ข้อความที่มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 1.75 ถึง 3.72 เพื่อนำมาใช้เป็นแบบทดสอบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ จำนวน 45 ข้อความ

6. ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดทัศนคติที่คัดเลือกค่าอำนาจจำแนกแล้วไปทดสอบหาคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยใช้เทคนิคกลุ่มรู้จัก (Known Group Technique) เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ จำนวน 50 คน ซึ่งกำหนดให้เป็นกลุ่มที่มีคุณลักษณะที่จะศึกษา กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 50 คน ซึ่งกำหนดให้เป็นกลุ่มที่ไม่มีคุณลักษณะที่จะศึกษาทดสอบความแตกต่างด้วยค่าสถิติ ที (t-test) ได้ค่า t เท่ากับ 16.67 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จากนั้นนำมาวิเคราะห์คุณภาพความเชื่อมั่นด้วย วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87

ตัวอย่างแบบประเมินปัจจัยเบื้องต้น ด้านทัศนคติต่อวิชาชีพ

คำชี้แจง

1. แบบประเมินที่สร้างขึ้นนี้ เพื่อศึกษาความรู้สึกของท่านที่มีต่อวิชาชีพ โปรดตอบตามความรู้สึกของท่านมากที่สุด ผลการตอบจะไม่มีผลกระทบต่อกระเทือนกับท่านแต่ประการใด
2. วิธีการตอบ ให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่องตัวเลขที่ตรงกับความรู้สึกของท่านโดยตัวเลขแต่ละตัวมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง ข้อความตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด
 4 หมายถึง ข้อความตรงกับความรู้สึกของท่านมาก
 3 หมายถึง ข้อความตรงกับความรู้สึกของท่านปานกลาง
 2 หมายถึง ข้อความตรงกับความรู้สึกของท่านน้อย
 1 หมายถึง ข้อความตรงกับความรู้สึกของท่านน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบทดสอบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

ข้อความ	ระดับความรู้สึก				
	5	4	3	2	1
1. การสังคมสงเคราะห์เป็นอาชีพที่มีเกียรติ					
2. การสังคมสงเคราะห์เป็นอาชีพที่สังคมยกย่อง					
3. การสังคมสงเคราะห์เป็นอาชีพที่น่าเหน็ดเหนื่อย					
ฯลฯ					

ฉบับที่ 7 การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ เพื่อประเมินคุณลักษณะของสำเร็จการศึกษา มีวิธีดำเนินการสร้าง ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพ
  - 1.1 เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ ของผู้สำเร็จการศึกษา
  - 1.2 เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ
2. ศึกษาทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้มีบุคลิกภาพด้านสังคมสงเคราะห์เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

3. เขียนนิยามพฤติกรรมของผู้มีบุคลิกภาพนักสังคมสงเคราะห์

4. เขียนข้อความของแบบทดสอบตามค่านิยามพฤติกรรมแต่ละด้าน

4.1 ลักษณะของแบบทดสอบ เป็นคำถามสถานการณ์ ที่ประสบในชีวิตประจำวัน โดยในแต่ละสถานการณ์จะมีตัวเลือก 3 ตัวในการตอบ

4.2 สร้างข้อความมาให้ครอบคลุมบุคลิกภาพนักสังคมสงเคราะห์ ทั้ง 7 ด้าน คือ ความเสียสละ ความเมตตากรุณา ความกระตือรือร้น ความอดทน ความรอบคอบ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ด้านละ 15 ข้อ รวม 105 ข้อ

4.3 การให้คะแนนแต่ละข้อในแต่ละตัวเลือกของแบบทดสอบ มีน้ำหนักคะแนน เป็น 0, 1 และ 2 โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนคือ

1. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ มีระดับคะแนนเป็น 0

2. พฤติกรรมขั้นกลาง มีระดับคะแนนเป็น 1

3. พฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีระดับคะแนนเป็น 2

5. ผู้วิจัยนำข้อความของแบบทดสอบไปตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และด้านการวัดและประเมินผล การศึกษาจำนวน 5 ท่าน โดยพิจารณาความสอดคล้องเป็นรายชื่อ ผลการพิจารณามีค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่าง -1.00 ถึง 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกข้อความ ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ข้อความที่นำมาเป็นแบบทดสอบ วัดบุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ ด้านละ 11 ข้อ รวม 77 ข้อ และมีค่าดัชนีความ สอดคล้องระหว่าง 0.60 ถึง 1.00

6. ผู้วิจัยนำข้อความของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพสังคมสงเคราะห์ที่ได้ไปทดสอบและ วิเคราะห์คุณภาพ ดังนี้

6.1 ค่าอำนาจจำแนก ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักสังคม สงเคราะห์ไปทดสอบกับนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ปีที่ 2 จำนวน 50 คน และทำ การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้เทคนิค 25 % ของกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ และทดสอบค่า อํานาจจำแนกด้วยสถิติ ที (t-test) ได้ค่า t อยู่ระหว่าง 0.50 ถึง 12.6 ในการศึกษา วิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบทดสอบวัด บุคลิกภาพความเป็นสังคมสงเคราะห์ (ล้วนและอังคณา สายยศ. 2536 :186) ดังนั้นผู้วิจัย

จึงได้ข้อคำถามที่นำมาใช้เป็นแบบทดสอบมีค่าอำนาจระหว่าง 1.78 ถึง 12.6 จำนวน 70 ข้อ

6.2 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ไปทดสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยวิธีกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว (Known Group Technique) ระหว่างนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 จำนวน 50 คน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งกำหนดให้เป็นกลุ่มที่มีคุณลักษณะที่จะศึกษาและนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ชั้นปีที่ 2 จำนวน 50 คน ซึ่งกำหนดให้เป็นกลุ่มที่ไม่มีคุณลักษณะที่ศึกษาและทดสอบความแตกต่างด้วยสถิติ ที (t-test) ได้ค่า t เท่ากับ 10.55 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จากนั้นนำมาวิเคราะห์คุณภาพด้านความเชื่อมั่น โดยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ เท่ากับ 0.77

ตัวอย่างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพนักสังคมสงเคราะห์
คำชี้แจง

1. แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบที่สอบถามแนวทางการปฏิบัติงาน โปรดตอบให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด ผลการตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่าน

2. แบบทดสอบนี้เป็นสถานการณ์ประจำวันในการทำงาน มีตัวเลือกให้ตอบ 3 ตัวเลือก กรุณาตอบทุกข้อ โดยทำเครื่องหมาย / ตรงกับตัวเลือกที่ท่านเลือก

ด้านความเสียสละ

(0) เมื่อหน่วยงานของท่านต้องการคน ให้คำแนะนำผู้รับบริการต่างจังหวัด แต่ตรงกับการอบรมด้านความรู้ท่านจะทำอย่างไร

ก. ปฏิเสธการออกต่างจังหวัด	คะแนน 0 คะแนน
ข. ขอพักการอบรมก่อนแล้วออกต่างจังหวัด	คะแนน 1 คะแนน
ค. ออกต่างจังหวัด	คะแนน 2 คะแนน

ด้านความเมตตากรุณา

- (0) นาย ก เป็นเพื่อนร่วมงานของท่าน ถูกหัวหน้างานตำหนิอยู่เสมอ ท่านจะทำอย่างไร
ก. ทำเฉย ๆ ถ้านาย ก มาพูดก็รับฟัง	คะแนน 1 คะแนน
ข. ปลอบโยนและให้คำแนะนำ	คะแนน 2 คะแนน
ค. ทำเฉย ๆ	คะแนน 0 คะแนน

ด้านความกระตือรือร้น

- (0) เมื่อหน่วยงานของท่านจัดการอบรมความรู้ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ ใ้โดยที่สถานที่อบรมไกลจากบ้านของท่านมาก ท่านควรทำอย่างไร
ก. ขอเอกสารมาอ่าน	คะแนน 0 คะแนน
ข. ไปทุกสัปดาห์	คะแนน 2 คะแนน
ค. ไปสัปดาห์เว้นสัปดาห์	คะแนน 1 คะแนน

ด้านความอดทน

- (0) เมื่อท่านทำรายงานส่งหน่วยงาน และมีกฎกติกากำหนดให้อยู่เสมอท่านจะทำอย่างไร
ก. หยุดงานนั้นชั่วคราว	คะแนน 1 คะแนน
ข. ทำงานอื่นแทน	คะแนน 0 คะแนน
ค. สอบถามหน่วยงานหาข้อผิดพลาด	คะแนน 2 คะแนน

ด้านความรอบคอบ

- (0) นาย ก ผู้ดูแลด้านข้อมูลประวัติของผู้รับบริการ วางประวัติผู้รับบริการไว้ในอกที่เก็บประวัติ ถ้าท่านเป็นผู้บังคับบัญชา นาย ก ท่านจะทำอย่างไร
ก. ปลดปล่อยผ่านไปเดี๋ยวนาย ก คงมาเก็บเอง	คะแนน 0 คะแนน
ข. เดินไปเรียกนาย ก มาเก็บเอง	คะแนน 1 คะแนน
ค. เก็บประวัติไปเก็บ แล้วบอกให้นาย ก ทราบ	คะแนน 2 คะแนน

ด้านความรับผิดชอบ

(0) ถ้าท่านต้องเข้าเวรในการให้คำปรึกษากับผู้บริการในวันเสาร์ แต่ท่านมีภาระกิจที่จะต้องกระทำและต้องหยุดงาน ท่านจะทำอย่างไร

ก. หยุดงานในวันนั้น	คะแนน 0 คะแนน
ข. แจ้งหัวหน้าขอหยุดงานในวันเสาร์	คะแนน 1 คะแนน
ค. แจ้งหัวหน้าล่วงหน้าเพื่อหาคนแทน	คะแนน 2 คะแนน

ด้านความซื่อสัตย์

(0) ในระหว่างที่หัวหน้าท่านกำลังบันทึกประวัติผู้รับบริการ ท่านส่งประวัติผิดคนโดยที่หัวหน้าท่านไม่ทราบท่านจะทำอย่างไร

ก. ทำเฉยๆ	คะแนน 0 คะแนน
ข. แอบไปแก้ไขเองคนเดียว	คะแนน 1 คะแนน
ค. บอกหัวหน้าให้ทราบ	คะแนน 2 คะแนน

ฉบับที่ 8 การสร้างแบบทดสอบวัดคุณภาวะในการทำงาน เพื่อศึกษาคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา โดยประเมินจากคุณลักษณะ 5 ประการ มีวิธีการสร้าง ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของการสร้างแบบทดสอบวัดคุณภาวะในการทำงาน
  - 1.1 เพื่อสร้างแบบทดสอบวัดคุณภาวะในการทำงาน
  - 1.2 เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ
2. ศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมของการทำงานที่มีคุณภาวะเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ
3. เขียนนิยามพฤติกรรมของความรู้คุณภาวะในการทำงาน
4. เขียนข้อคำถามของแบบทดสอบวัดคุณภาวะในการทำงานตามคานิยามพฤติกรรม
  - 4.1 ลักษณะของแบบทดสอบเป็นสถานการณ์ที่ใช้ในการทำงาน โดยในแต่ละสถานการณ์จะมีตัวเลือกให้ตอบ 3 ตัวเลือก
  - 4.2 สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมลักษณะ ทั้ง 5 ด้าน คือ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีระเบียบวินัย ความตรงต่อเวลา การควบคุมอารมณ์ ด้านละ

15 ข้อ รวม 75 ข้อ

4.3 การทำให้คะแนนแต่ละข้อในแต่ละตัวเลือกของแบบทดสอบ มีน้ำหนักคะแนนเป็น 0,1 และ 2 โดยมีเกณฑ์ในการให้การให้คะแนนคือ

1. พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ให้ระดับคะแนน 2 คะแนน
2. พฤติกรรมที่พึงประสงค์ปานกลาง ให้ระดับคะแนน 1 คะแนน
3. พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ให้ระดับคะแนน 0 คะแนน

5. ผู้วิจัยนำข้อคำถามของแบบทดสอบไปตรวจสอบคุณภาพ ด้านความเที่ยงตรงเชิงพินิจ (Face Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาจำนวน 5 ท่าน โดยพิจารณาความสอดคล้องเป็นรายชื่อ ผลการพิจารณา มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง -1.00 ถึง 1.00 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ข้อคำถามที่นำมาเป็นแบบทดสอบวัดคุณลักษณะในการทำงานจำนวน ด้านละ 12 ข้อ รวม 60 ข้อซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 ถึง 1.00

6. ผู้วิจัยนำข้อคำถามที่ได้ไปทดสอบและวิเคราะห์คุณภาพแบบวัดบุคลิกภาพขั้นต้น ดังนี้

6.1 ค่าอำนาจจำแนก ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดคุณลักษณะในการทำงานไปทดสอบกับอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป จำนวน 30 คน และทำการวิเคราะห์หาอำนาจจำแนก โดยใช้เทคนิค 25 % ของกลุ่มสูง กลุ่มต่ำและทดสอบค่าอำนาจจำแนกด้วยสถิติ ที (t-test) ได้ค่า t อยู่ระหว่าง 1.32 ถึง 6.66 ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นสังคมสงเคราะห์ (ส่วนและอังคณา สายยศ. 2536 :186) ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ข้อคำถามที่นำมาใช้เป็นแบบทดสอบมีค่าอำนาจระหว่าง 1.80 ถึง 6.66 จำนวน 50 ข้อ

6.2 ค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดคุณลักษณะในการทำงานไปทดสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้วิธีกลุ่มที่รู้จักอยู่แล้ว (Known Group Technique) ระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป จำนวน 30 คน ซึ่งกำหนดให้เป็นกลุ่มที่มีคุณลักษณะที่จะศึกษา และนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ชั้นปีที่ 1 จำนวน 30 คน ซึ่งกำหนดให้เป็นกลุ่มที่ไม่มีคุณลักษณะที่ศึกษาและทดสอบความแตกต่างด้วยสถิติ ที (t-test) ได้ค่า t เท่ากับ 16.55 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จากนั้นนำมาวิเคราะห์คุณภาพด้าน

ความเชื่อมั่น uly ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ เท่ากับ 0.79

ตัวอย่างแบบทดสอบวัดคุณลักษณะในการทำงาน

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบนี้สร้างขึ้นเพื่อต้องการสอบถามความคิดเห็นในการทำงานของท่าน โปรดตอบตามความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด ผลการตอบของท่านจะไม่กระทบกระเทือนต่อการทำงานของท่านแต่ประการใด

2. แบบทดสอบนี้เป็นสถานการณ์ในการทำงาน และมีตัวเลือกตอบให้เลือก 3 ตัวเลือก วิธีการตอบ ท่านทำเครื่องหมาย / หน้าข้อตัวเลือกที่ท่านเลือก

การทำงานร่วมกับผู้อื่น

(0) ในการทำงานเป็นทีม คุณวางแผนในการทำงานอย่างไร

ก. ปฏิบัติตามที่หัวหน้างานสั่งไว้	คะแนน 1 คะแนน
ข. ให้ทีมงานร่วมวางแผน	คะแนน 2 คะแนน
ค. คิดแผนงานเอง	คะแนน 0 คะแนน

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

(0) คุณคิดว่ารูปแบบการทำงานที่ดีควรเป็นอย่างไร

ก. ไม่จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลง	คะแนน 0 คะแนน
ข. หาข้อมูลในการปรับปรุงงาน	คะแนน 2 คะแนน
ค. แล้วแต่สถานการณ์ในอนาคต	คะแนน 1 คะแนน

ความมีระเบียบวินัย

- (0) เมื่อผู้ร่วมงานของท่านแสดงความคิดเห็นขัดแย้งในที่ประชุมกับท่านเสมอ ท่านมักทำอย่างไร
ก. งดการเข้าประชุม	คะแนน 0 คะแนน
ข. รับฟังความคิดเห็น	คะแนน 2 คะแนน
ค. โต้แย้งทุกครั้ง	คะแนน 1 คะแนน

ความตรงต่อเวลา

- (0) ในการปฏิบัติงานภายนอกสถานที่ ท่านคิดว่าบุคคลที่ควรมาก่อนคือใคร
ก. หัวหน้างาน	คะแนน 1 คะแนน
ข. ใครก็ได้	คะแนน 0 คะแนน
ค. ทุกคน	คะแนน 2 คะแนน

การควบคุมอารมณ์

- (0) ขณะที่ท่านนำผลงานของท่านไปเสนอกับหัวหน้างาน แต่หัวหน้างานปฏิเสธผลงานของท่าน ท่านจะทำอย่างไร
ก. ยืนยันที่จะเสนอผลงานเดิมต่อ
ข. ต่อว่าหัวหน้างานว่าไม่ศึกษาให้ดีก่อน
ค. อธิบายและรับฟังความเห็นของหัวหน้างาน

จากการศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือในการประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 8 ฉบับ ดังกล่าว ผู้วิจัยนำมาสรุปดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงรูปแบบ ขอบเขตการประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต

องค์ประกอบของการประเมิน	ขอบเขตการประเมิน	เครื่องมือ	กลุ่มผู้ประเมิน
<u>การประเมินด้านบริบท</u> 1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร หลักสูตร	1.1 ความชัดเจนด้านภาษา ของจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร 1.2 ความชัดเจนของการ แสดงความเป็นวิชาชีพ วัตถุประสงค์กับความ ต้องการของสังคม 1.3 ความสอดคล้องของ วัตถุประสงค์กับความ ต้องการของสังคม	- แบบประเมิน - วิเคราะห์ จากเอกสาร	อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ผู้ เกี่ยวข้อง
2) โครงสร้างของหลักสูตร	2.1 ความเหมาะสมของ หน่วยกิตที่เรียนตลอด หลักสูตร 2.2 ความเหมาะสมของ จำนวนหน่วยกิตในแต่ละ วิชา 2.3 ความเหมาะสมของ รายวิชาในแต่ละหมวด วิชา	- แบบประเมิน - การ วิเคราะห์ เอกสาร	อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ผู้ เกี่ยวข้อง

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบของการประเมิน	ขอบเขตการประเมิน	เครื่องมือ	กลุ่มผู้ประเมิน
3) เนื้อหาของหลักสูตร	<p>2.4 ความเหมาะสมของ สัดส่วนจำนวนหน่วยกิต ของหมวดวิชาศึกษา ทั่วไปกับหมวดวิชา เฉพาะ</p> <p>3.1 ความสอดคล้อง ระหว่างเนื้อหากับวัตถุประสงค์ ของหลักสูตร</p> <p>3.2 ความถูกต้องทันสมัย ของเนื้อหาของ หลักสูตร</p> <p>3.3 ความสอดคล้องเนื้อหา กับความต้องการของ ผู้เรียน</p> <p>3.4 ความสอดคล้องของ เนื้อหากับความสนใจ ของผู้เรียน</p> <p>3.5 ความเหมาะสมของ เนื้อหาวิชาในการพัฒนา ความรู้ ทักษะ ทักษะ บุคลิกภาพความเป็นนัก สังคมสงเคราะห์</p>	<p>- แบบประเมิน</p> <p>- การ วิเคราะห์ เอกสาร</p>	<p>อาจารย์ผู้สอน</p> <p>อาจารย์ผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>ห้อง</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบของการประเมิน	ขอบเขตการประเมิน	เครื่องมือ	กลุ่มผู้ประเมิน
<p data-bbox="217 526 586 577"><u>การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น</u></p> <p data-bbox="237 659 535 703">1) สื่อการเรียนการสอน</p> <p data-bbox="237 1311 401 1355">2) วัสดุศึกษา</p>	<p data-bbox="652 665 920 831">1.1 ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอน</p> <p data-bbox="652 864 951 1030">1.2 ความสะดวกในการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน</p> <p data-bbox="652 1052 987 1285">1.3 สัดส่วนของอุปกรณ์การเรียนการสอนกับจำนวนนักศึกษาที่เรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ</p> <p data-bbox="652 1318 951 1417">2.1 ความเหมาะสมด้านจำนวน</p> <p data-bbox="652 1440 920 1539">2.2 ความทันสมัยของวัสดุศึกษา</p> <p data-bbox="652 1572 951 1738">2.3 ความสอดคล้องของวัสดุศึกษากับเนื้อหาวิชา</p> <p data-bbox="652 1760 951 1926">2.4 ความสอดคล้องของวัสดุศึกษากับเนื้อหาวิชา</p>	<p data-bbox="1017 665 1171 703">แบบประเมิน</p> <p data-bbox="1017 1318 1187 1355">- แบบประเมิน</p>	<p data-bbox="1233 665 1341 898">อาจารย์ นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา</p> <p data-bbox="1233 1318 1341 1550">อาจารย์ นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา</p>

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบของการประเมิน	ขอบเขตการประเมิน	เครื่องมือ	กลุ่มผู้ประเมิน
3) สถานที่เรียน	2.5 ความสอดคล้องของ วัสดุศึกษากับโครง สร้างของหลักสูตร	- แบบประเมิน	อาจารย์ นักศึกษา ผู้สำเร็จ การศึกษา
	2.6 ความสะดวกในการ ยืม-คืน วัสดุศึกษา		
	3.1 ความเหมาะสมด้าน ขนาดของสถานที่เรียน ภาคทฤษฎีกับจำนวน นักศึกษา		
	3.2 ความเหมาะสมด้าน ขนาดของสถานที่เรียน ภาคปฏิบัติกับจำนวน นักศึกษา		
4) คุณสมบัตินักศึกษา	3.3 ความเหมาะสมด้าน บรรยากาศทั่วไปของ สถานที่เรียนภาคทฤษฎี	- แบบสอบถาม	นักศึกษา
	3.4 ความเหมาะสมด้าน บรรยากาศทั่วไปของ สถานที่เรียนภาคปฏิบัติ		
	4.1 ระดับคะแนนเฉลี่ยที่ใช้ การสอบคัดเลือกเข้า ศึกษาในคณะสังคม		

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบของการประเมิน	ขอบเขตการประเมิน	เครื่องมือ	กลุ่มผู้ประเมิน
5) ศักยภาพอาจารย์	สงเคราะห์ศาสตร์ 4.2 ทักษะติดต่อวิชาชีพสังคม สงเคราะห์ 5.1 คุณวุฒิทางการศึกษา 5.2 ผลงานทางวิชาการ 5.3 พฤติกรรมการสอน	- แบบทดสอบ วัดทักษะติดต่อ วิชาชีพ - แบบสอบถาม	นักศึกษา อาจารย์
<u>การประเมินด้านกระบวนการ</u>			
1) กระบวนการเรียนการสอน	1.1 ความเหมาะสมในการ จัดกิจกรรมการเรียน การสอน 1.2 ความเหมาะสมในการ ส่งเสริมความรู้ ทักษะ นอกชั้นเรียน 1.3 การส่งเสริมความรู้และ ทักษะนอกเหนือชั้นเรียน	-แบบสังเกต	นักศึกษา
2) การวัดและประเมินผล	2.1 ความชัดเจนในการ กำหนด เกณฑ์การวัด และประเมินผลการ เรียน	-แบบประเมิน -แบบสังเกต	อาจารย์ นักศึกษา ผู้สำเร็จ

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบของการประเมิน	ขอบเขตการประเมิน	เครื่องมือ	กลุ่มผู้ประเมิน
	2.2 ความสอดคล้องของ การวัดและประเมินผล การเรียนกับหลักสูตร 2.3 การเปิดโอกาสของการ มีส่วนร่วมของนักศึกษา ในการวัดและประเมิน ผลการเรียน 2.4 รูปแบบของการวัดและ ประเมินผลการเรียน		การศึกษา
<u>การประเมินด้านผลผลิต</u>			
1) ผลการปฏิบัติงาน	1.1 ความรู้ความเข้าใจด้าน สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ 1.2 ทักษะในการปฏิบัติงาน ด้านสังคมสงเคราะห์- ศาสตร์	-แบบประเมิน	ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชา ผู้สำเร็จการศึกษา
	1.3 ทักษะติดต่อวิชาชีพ	-แบบทดสอบวัด ทักษะติดต่อวิชา ชีพ	ผู้สำเร็จการศึกษา
2) ผลการศึกษา	2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อสิ้นสุดการเรียนการ สอน	-แบบสอบถาม	ผู้สำเร็จการ ศึกษา

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบของการประเมิน	ขอบเขตการประเมิน	เครื่องมือ	กลุ่มผู้ประเมิน
3) วุฒิกภาวะในการทำงาน	3.1 การทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ดี 3.2 ความคิดริเริ่มสร้าง สรรค์ 3.3 ความมีระเบียบวินัย 3.4 ความตรงต่อเวลา 3.5 การควบคุมอารมณ์	-แบบทดสอบวัด วุฒิกภาวะใน การทำงาน	ผู้สำเร็จการ ศึกษา
4) บุคลิกภาพของนักสังคม- สงเคราะห์	4.1 ความเสียสละ 4.2 ความเมตตากรุณา 4.3 ความกระตือรือร้น 4.4 ความอดทน 4.5 ความรอบคอบ 4.6 ความรับผิดชอบ 4.7 ความซื่อสัตย์	-แบบทดสอบวัด บุคลิกภาพ ความเป็นนัก สังคม สงเคราะห์	ผู้สำเร็จการ ศึกษา

3. การกำหนดค่าลำดับความสำคัญของตัวเลือกของแบบประเมิน

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบประเมิน ผู้วิจัยได้กำหนดให้คะแนนตามระดับความคิดเห็น
ของผู้ประเมินในแต่ละข้อคำถาม โดยให้คะแนนดังนี้

5 หมายถึง เป็นจริงมากที่สุด หรือเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง เป็นจริงมาก หรือเหมาะสม

3 หมายถึง เป็นจริงปานกลาง หรือเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง เป็นจริงน้อย หรือเหมาะสมน้อย

1 หมายถึง เป็นจริงน้อยที่สุดหรือเหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของแต่ละระดับความคิดเห็น ผู้วิจัยใช้คุณสมบัติเรื่อง ความต่อเนื่องของคะแนนไว้เป็นแนวเทียบผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยตามแนวของเบสส์ (চারী বারীসংদ. 2537; อ้างอิงมาจาก Best. 1980 : 179-187) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.55 - 5.00 ถือว่า อยู่ในระดับที่เป็นจริงมากที่สุดหรือ
เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.55 - 4.54 ถือว่า อยู่ในระดับที่เป็นจริงมากหรือ
เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.55 - 3.54 ถือว่า อยู่ในระดับที่เป็นจริงปานกลางหรือ
เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.55 - 2.54 ถือว่า อยู่ในระดับที่เป็นจริงน้อยหรือ
เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.54 ถือว่า อยู่ในระดับที่เป็นจริงน้อยที่สุดหรือ
เหมาะสมน้อยที่สุด

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลในส่วนของอาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา จาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยผู้วิจัยนำแบบ ประเมินไปส่งและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยด้วยตนเอง ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น ดังนี้

1.1 อาจารย์ผู้สอน จำนวน 6 ฉบับ ได้รับแบบประเมินคืน จำนวน 6 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

1.2 นักศึกษา จำนวน 60 ฉบับ ได้รับแบบประเมินคืน จำนวน 60 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2. ผู้วิจัยทบทวนหนังสือของความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา โดยผ่านคณะกรรมการสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยผู้วิจัยได้จัดส่งแบบประเมินและคำชี้แจงประกอบไปยังผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาทางไปรษณีย์และขอความอนุเคราะห์ให้ผู้สำเร็จการศึกษาส่งกลับให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์โดยผู้วิจัยสอดซอง ผนึกดวงตราไปรษณียากรและจำหน่ายถึงผู้วิจัยเรียบร้อยแล้ว ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นดังนี้

2.1 ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 110 ฉบับ ได้รับแบบประเมินคืน จำนวน 70 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77

2.2 ผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 70 ฉบับ ได้รับแบบประเมินคืน จำนวน 37 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 52.83

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ 2 ส่วน ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้ค่าสถิติ ดังนี้

ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 คะแนนเฉลี่ย

1.2 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ความเชื่อมั่นของแบบประเมินโดยวิธีหาค่าความสอดคล้องภายในแบบ

สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) โดยใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

- เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือ
 S_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
 S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

(ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 170-171)

- 2.2 ความเที่ยงตรงของแบบประเมินโดยวิธี IOC จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน
 จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ IOC คือ ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม

$\sum X$ คือ ผลรวมคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญประเมิน

n คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

- 2.3 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ และ
 ทดสอบความแตกต่างด้วยค่าสถิติ ที (ส่วนและอังคณา สายยศ.2528: 185)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} + \frac{S_L^2}{N_L}}}$$

- เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
- $\bar{X}_H$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
- $\bar{X}_L$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
- S_H^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
- S_L^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
- N แทน จำนวนผู้ตอบแบบประเมินในแต่ละกลุ่ม

2.4 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตกระบวนการโรดยใช้ผู้สังเกต 2 คน นามหา
 ความสัมพันธ์ โรดยใช้สูตรสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (ล้วนและอังคณา สายยศ. 2528 : 70)

$$r = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

- เมื่อ r แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ความเชื่อมั่น
- N แทน จำนวนคน
- $\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนจากการสังเกตของผู้สังเกต คนที่ 1
- $\sum Y$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนจากการสังเกตของผู้สังเกตคนที่ 2
- $\sum XY$ แทน ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างคะแนนจากการสังเกตของผู้สังเกตคน
 ที่ 1 กับ ผู้สังเกตคนที่ 2
- $\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนจากการสังเกตของผู้สังเกต คนที่ 1
 ยกกำลังสอง
- $\sum Y^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนจากการสังเกตของผู้สังเกต คนที่ 2
 ยกกำลังสอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ ได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

S.D. แทน คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ประเมินนำเสนอตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. การประเมินด้านบริบท ได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
  - 1.1 ผลการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
  - 1.2 ผลการวิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตร
  - 1.3 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาของหลักสูตร
2. การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
  - 2.1 ผลการวิเคราะห์สื่อการเรียนการสอนของหลักสูตร
  - 2.2 ผลการวิเคราะห์วัสดุศึกษา
  - 2.3 ผลการวิเคราะห์สถานที่เรียน
  - 2.4 ผลการวิเคราะห์คุณสมบัติของนักศึกษา
  - 2.5 ผลการวิเคราะห์ความพร้อมและศักยภาพของอาจารย์ผู้สอน
3. การประเมินด้านกระบวนการ ได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
  - 3.1 ผลการวิเคราะห์กระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตร
  - 3.2 ผลการวิเคราะห์การวัดและประเมินผลการเรียน
4. การประเมินด้านผลผลิต ได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาด้านความรู้ความเข้าใจทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

4.2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาด้านทักษะในการปฏิบัติงานด้านสังคมสงเคราะห์

4.3 ผลการวิเคราะห์ทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ของผู้สำเร็จการศึกษา

4.4 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา

4.5 ผลการวิเคราะห์บุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ของผู้สำเร็จการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ด้านบริบท ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินให้อาจารย์ผู้สอนจำนวน 6 คน นักศึกษา จำนวน 60 คน ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 70 คน คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นผู้ประเมิน และได้นำเสนอผลการประเมินในแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เป็นการวิเคราะห์จากแบบประเมิน ซึ่งใช้ข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ประเมิน ดังผลการวิเคราะห์ในตาราง 2

ตาราง 2 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมิน ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรของอาจารย์ผู้สอน

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	อาจารย์ผู้สอน	
	$\bar{X}$	S.D.
1. ความชัดเจนของภาษาในวัตถุประสงค์	3.65	1.0252
2. ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ต่อการแสดงความเป็นวิชาชีพ	4.10	0.8675
3. ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ต่อความต้องการของสังคม	4.65	0.4675
รวม	4.13	0.7858

จากตาราง 2 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรรวมทุกข้อ มีค่าเท่ากับ 4.13 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.7858 แสดงว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มองเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ระดับที่เหมาะสมมาก เมื่อพิจารณาวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเป็นรายข้อย่อย พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.65 ถึง 4.65 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.4675 ถึง 1.0252 แสดงว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มองเห็นว่า รายข้อย่อยของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ระดับที่เหมาะสมมากที่สุด โดยวัตถุประสงค์หลักสูตร เรื่อง ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ต่อความต้องการของสังคมมีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ต่อการแสดงความเป็นวิชาชีพ และความชัดเจนของภาษาในวัตถุประสงค์ ตามลำดับ

จากคำถามปลายเปิด อาจารย์ผู้สอนได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า วัตถุประสงค์ควรเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ช่วยเหลือตัวเองและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ และควรปรับข้อความในวัตถุประสงค์ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน

1.2 ผลการวิเคราะห์ด้านโครงสร้างของหลักสูตร เป็นการวิเคราะห์จากแบบประเมิน ซึ่งใช้ข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอน ดังผลการวิเคราะห์ใน ตาราง 3

ตาราง 3 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินด้านโครงสร้างของหลักสูตรของอาจารย์ผู้สอน

โครงสร้างของหลักสูตร	อาจารย์ผู้สอน	
	$\bar{X}$	S.D.
1. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	4.00	0.3812
2. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวดวิชา	4.08	0.4915
3. ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตในแต่ละกลุ่มวิชา	4.00	0.0000
4. ความเหมาะสมของรายวิชาในแต่ละหมวดวิชา	4.21	0.4316
5. ความเหมาะสมของสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปกับหมวดวิชาเฉพาะ	4.00	0.0000
6. ความเหมาะสมของสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของกลุ่มวิชาบังคับภาคทฤษฎีกับกลุ่มวิชาบังคับภาคปฏิบัติ	4.20	0.4584
รวม	4.07	0.3525

จากตาราง 3 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยด้านโครงสร้างของหลักสูตรรวมทุกข้อ มีค่าเท่ากับ 4.07 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.3525 แสดงว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ระดับที่เหมาะสมมาก เมื่อพิจารณาโครงสร้างหลักสูตรเป็นรายข้อย่อย พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.00 ถึง 4.21 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.0000 ถึง 0.4915 แสดงว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มี

ความเห็นว่ารายชื่อย่อยของโครงสร้างของหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมมาก โดยโครงสร้างของหลักสูตร เรื่อง ความเหมาะสมของรายวิชาในแต่ละหมวดวิชา มีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมาคือ ความเหมาะสมของสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของกลุ่มวิชา บัณฑิตภาคทฤษฎีกับกลุ่มวิชาบัณฑิตภาคปฏิบัติ ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวดวิชา ความเหมาะสมของสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปกับหมวดวิชาเฉพาะ และความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตในแต่ละกลุ่มวิชา ตามลำดับ

จากคำถามปลายเปิด อาจารย์ผู้สอนได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า โครงสร้างของหลักสูตรควรเพิ่มหน่วยกิตของรายวิชาทางการวิจัย และควรเน้นให้มีการปฏิบัติแก่ผู้เรียน ทั้งเสนอให้ปรับเนื้อหาบางรายวิชาที่ซ้ำซ้อนกันให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

1.3 ผลการวิเคราะห์ด้านเนื้อหาวิชาของหลักสูตร เป็นการวิเคราะห์จากแบบประเมิน ซึ่งใช้ข้อมูลจาก อาจารย์ผู้สอน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา ดังผลการวิเคราะห์ในตาราง 4

ตาราง 4 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินด้านเนื้อหาของ อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา

เนื้อหาวิชา	อาจารย์ผู้สอน		นักศึกษา		ผู้สำเร็จการศึกษา		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความถูกต้องทันสมัยของเนื้อหาวิชา	3.74	0.6459	4.36	0.5953	4.13	0.7232	4.09	0.6548

ตาราง 4 (ต่อ)

เนื้อหาวิชา	อาจารย์ผู้สอน		นักศึกษา		ผู้สำเร็จการศึกษา		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
2. ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	4.00	0.5413	4.01	0.7533	4.25	0.7845	4.10	0.6931
3. ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาในการพัฒนาความรู้ทัศนคติบุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์	4.02	0.5126	4.58	0.5675	4.38	0.8233	4.33	0.6345
รวม	3.92	0.5666	4.32	0.6387	4.25	0.7770	4.16	0.661

จากตาราง 4 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยด้านเนื้อหาของหลักสูตรรวมทุกข้อ และทุกกลุ่มผู้ประเมิน มีค่าเท่ากับ 4.16 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.6611 แสดงว่ากลุ่มผู้ประเมินส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเนื้อหาของหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ระดับที่เหมาะสมมาก เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของเนื้อหาของหลักสูตรรวมแต่ละข้อย่อยของทุกกลุ่มผู้ประเมินพบว่า มีค่าระหว่าง 4.09 ถึง 4.33 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.6345 ถึง 0.6931 แสดงว่ากลุ่มผู้ประเมินส่วนใหญ่ความเห็นว่า รายข้อย่อยของเนื้อหาของหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ที่ระดับเหมาะสมมากโดยเนื้อหาของหลักสูตรเรื่อง ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาการพัฒนาความรู้ ทักษะคิด บุคลิกภาพ ความเป็นนักสังคมสงเคราะห์มีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และความถูกต้องทันสมัยของเนื้อหาวิชาตามลำดับ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมของเนื้อหาวิชาของแต่ละกลุ่มผู้ประเมิน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.92 ถึง 4.25 และคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.5666 ถึง 0.7770 แสดงว่า ผู้ประเมินทุกกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่าเนื้อหาวิชาอยู่ในเกณฑ์ที่ระดับเหมาะสมมากโดยกลุ่มนักศึกษาให้ความเห็นว่า เนื้อหาวิชาที่มีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาและกลุ่มอาจารย์ผู้สอน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อย่อยของแต่ละกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า กลุ่มอาจารย์ผู้สอน ให้คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.74 ถึง 4.02 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.5126 ถึง 0.6459 โดยที่โครงสร้างของหลักสูตร เรื่อง ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาการพัฒนาความรู้ ทักษะคิด บุคลิกภาพ ความเป็นนักสังคมสงเคราะห์มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด และโครงสร้างของหลักสูตร เรื่อง ความถูกต้องทันสมัยของเนื้อหาวิชา มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด สำหรับกลุ่มนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.01 ถึง 4.36 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.5675 ถึง 0.7533 โดยโครงสร้างหลักสูตร เรื่อง ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาการพัฒนาความรู้ ทักษะคิด บุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดและโครงสร้างหลักสูตร เรื่อง ความถูกต้องทันสมัยของเนื้อหาวิชา มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด และกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.74 ถึง 4.02 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.5126 ถึง 0.6459 โดยโครงสร้างหลักสูตรเรื่อง ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาการพัฒนาความรู้ ทักษะคิด บุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ มีคะแนนเฉลี่ย

มากที่สุด และโครงสร้างหลักสูตรเรื่อง ความถูกต้องทันสมัยของเนื้อหาวิชามีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

สำหรับคำถามปลายเปิด นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา ให้ความเห็นว่าควรเพิ่มรายวิชาที่เน้นการปฏิบัติให้มากขึ้นเพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง และช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ก่อนทำงานจริง

1.4 ผลการวิเคราะห์ด้าน เนื้อหาวิชาของหลักสูตรเป็นการวิเคราะห์จากแบบประเมินซึ่งใช้ข้อมูลจาก นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา ดังผลการวิเคราะห์ใน ตาราง 5

ตาราง 5 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านเนื้อหา จากแบบประเมินของ นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

เนื้อหาวิชา	นักศึกษา		ผู้สำเร็จการศึกษา		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับความต้องการของผู้เรียน	3.76	0.5181	4.08	0.7509	3.92	0.6345
2. ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับความสนใจของผู้เรียน	3.74	0.5211	4.20	0.6756	3.97	0.5984
รวม	3.75	0.5129	4.14	0.8943	3.95	0.6164

จากตาราง 5 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยด้านเนื้อหาของหลักสูตรรวมทุกข้อทั้งของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีค่าเท่ากับ 3.95 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.6164 แสดงว่ากลุ่มผู้ประเมินทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่มีความเห็นว่เนื้อหาของหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ระดับที่เหมาะสมมาก เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยด้านเนื้อหาของหลักสูตรรวมแต่ละข้อย่อยของผู้ประเมินทั้งสองกลุ่ม พบว่ามีค่าระหว่าง 3.92 ถึง 3.97 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.5984 ถึง 0.6345 แสดงว่ากลุ่มผู้ประเมินส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่รายข้อย่อยด้านเนื้อหาของหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ระดับที่เหมาะสมมาก โดยเนื้อหาของหลักสูตรเรื่อง ความสอดคล้องของเนื้อหากับความสนใจของผู้เรียนมีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับความต้องการของผู้เรียน นอกจากนี้เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมของเนื้อหาวิชาของแต่ละกลุ่มผู้ประเมิน พบว่ามีค่าระหว่าง 3.75 ถึง 4.14 และคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.5129 ถึง 0.8943 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสองกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่เนื้อหาวิชาอยู่ในเกณฑ์ระดับที่เหมาะสมมาก โดยกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาให้ความเห็นว่เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาเมื่อพิจารณาในแต่ละข้อย่อยของแต่ละกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า กลุ่มนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.74 ถึง 3.76 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.5181 ถึง 0.5211 โดยเนื้อหาวิชา เรื่อง ความสอดคล้องของเนื้อหากับความต้องการของผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับความสนใจของผู้เรียน มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด สำหรับกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.08 ถึง 4.20 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.6756 ถึง 0.7509 โดยเนื้อหาด้านความสอดคล้องของเนื้อหากับความต้องการของผู้เรียนมีความมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับความสนใจของผู้เรียน มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ด้านปัจจัยเบื้องต้น ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินว่อาจารย์ผู้สอนจำนวน 6 คน นักศึกษา จำนวน 60 คน ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 70 คน คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นผู้ประเมิน และได้นำเสนอผลการประเมินในแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ด้าน สื่อการเรียนการสอนเป็นการวิเคราะห์จากแบบประเมิน ซึ่งใช้ข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา ดังผลการวิเคราะห์ใน ตาราง 6

ตาราง 6 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้าน สื่อการเรียนการสอนจากแบบประเมินอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

สื่อการเรียนการสอน	อาจารย์ผู้สอน		นักศึกษา		ผู้สำเร็จการศึกษา		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอนภาคทฤษฎี	3.76	0.5476	3.76	0.5455	4.00	0.6859	3.84	0.5930
2. ความสะดวกในการพิมพ์-คืนอุปกรณ์การเรียนการสอนภาคทฤษฎี	3.62	0.5532	3.72	0.5670	3.76	0.7299	3.70	0.6167

ตาราง 6 (ต่อ)

สื่อการเรียน การสอน	อาจารย์ผู้สอน		นักศึกษา		ผู้สำเร็จ การศึกษา		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
3. สัดส่วนของ อุปกรณ์ที่ใช้ใน การเรียนการสอน ภาคทฤษฎี กับจำนวน นักศึกษา	3.54	0.7501	3.72	0.6013	3.59	0.9737	3.62	0.7751
4. ความทันสมัย ของอุปกรณ์ การเรียน การสอน ภาคปฏิบัติ	3.74	0.5522	3.58	0.6660	3.42	0.9113	3.58	0.7099
5. ความสะดวกใน การ ยืม-คืน อุปกรณ์การ เรียนการสอน ภาคปฏิบัติ	3.56	0.6312	3.52	0.8059	3.35	1.1345	3.48	0.8572

ตาราง 6 (ต่อ)

สื่อการเรียน การสอน	อาจารย์ผู้สอน		นักศึกษา		ผู้สำเร็จ การศึกษา		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
6. สัดส่วนของ อุปกรณ์ที่ใช้น การเรียน การสอน ภาคปฏิบัติ กับจำนวน นักศึกษา	3.55	0.6974	3.61	0.7378	3.41	1.0878	3.53	0.8412
รวม	3.63	0.6219	3.64	0.6607	3.63	0.9962	3.63	0.7322

จากตาราง 6 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยด้าน สื่อการเรียนการสอนรวมทุกข้อของ อาจารย์ นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีค่าเท่ากับ 3.63 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.7322 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสามกลุ่มส่วนใหญ่มีความเห็นว่ ด้านสื่อการเรียนการสอนของหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ระดับที่เหมาะสมมาก เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของด้านสื่อการเรียนการสอนของหลักสูตรรวมแต่ละข้อย่อยของทุกกลุ่มผู้ประเมิน พบว่ามีค่าระหว่าง 3.48 ถึง 3.84 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.5931 ถึง 0.8572 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสามกลุ่มส่วนใหญ่มีความเห็นว่รายข้อย่อยของสื่อการเรียนการสอนของหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ที่ระดับเหมาะสมปานกลางถึงมาก โดยสื่อการเรียนการสอนของหลักสูตรเรื่อง ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอนภาคทฤษฎีมีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ ความ

สะดวกในการยืม-คืนอุปกรณ์การเรียนการสอนภาคทฤษฎี สัดส่วนของอุปกรณ์การเรียนการสอนภาคทฤษฎีกับจำนวนนักศึกษา ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอนภาคปฏิบัติ สัดส่วนของอุปกรณ์การเรียนการสอนภาคปฏิบัติ กับจำนวนนักศึกษาและความสะดวกในการยืม-คืนอุปกรณ์การเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ตามลำดับ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมของด้านสื่อการเรียนการสอนของหลักสูตร ในแต่ละกลุ่มผู้ประเมินพบว่ามีความต่างระหว่าง 3.63 ถึง 3.64 และคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.6219 ถึง 0.9962 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสามกลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า สื่อการเรียนเนื้อหาวิชาอยู่ในเกณฑ์ที่ระดับเหมาะสมมาก โดยกลุ่มนักศึกษาให้ความเห็นว่าสื่อการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาและกลุ่มอาจารย์ผู้สอน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อย่อยของแต่ละกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า กลุ่มอาจารย์ผู้สอนมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.54 ถึง 3.76 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.5476 ถึง 0.7501 โดยสื่อการเรียนการสอนเรื่อง ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอนภาคทฤษฎีมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด และสื่อการเรียนการสอนเรื่อง สัดส่วนของอุปกรณ์การเรียนการสอนภาคทฤษฎีกับจำนวนนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด สำหรับกลุ่มนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.52 ถึง 3.76 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.5455 ถึง 0.8059 โดยสื่อการเรียนการสอน เรื่อง ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอนภาคทฤษฎีมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด และสื่อการเรียนการสอน สัดส่วนของอุปกรณ์การเรียนการสอนภาคปฏิบัติกับจำนวนนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.35 ถึง 4.00 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.6859 ถึง 1.1345 โดยสื่อการเรียนการสอน เรื่อง ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอนภาคทฤษฎีมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด และสื่อการเรียนการสอนเรื่อง ความสะดวกในการยืม-คืน อุปกรณ์การเรียนการสอนภาคปฏิบัติมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

จากคำถามปลายเปิด อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา ำให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีสถานที่บริการด้านวัสดุอุปกรณ์อยู่ในอาคารเรียน หรือมีเจ้าหน้าที่ประจำอาคารเรียนเพื่อความสะดวกในการติดต่อเมื่อเกิดปัญหาในการใช้อุปกรณ์ และควรเพิ่มจำนวนและปรับปรุงอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ผลการวิเคราะห์ด้านวัสดุศึกษา เป็นการวิเคราะห์จากแบบประเมิน ซึ่งใช้ข้อมูลจาก อาจารย์ผู้สอน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา ดังผลการวิเคราะห์ในตาราง 7

ตาราง 7 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้านวัสดุศึกษา จากแบบประเมินของ อาจารย์ผู้สอน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

วัสดุศึกษา	อาจารย์ผู้สอน		นักศึกษา		ผู้สำเร็จการศึกษา		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความเหมาะสม ด้านจำนวน	3.55	0.2418	3.53	0.9741	3.27	1.0779	3.45	0.7646
2. ความทันสมัย ของวัสดุศึกษา	3.54	0.0928	3.65	0.8089	3.48	1.095	3.89	0.6656
3. ความสอดคล้อง ของวัสดุศึกษา กับจุดประสงค์ รายวิชา	3.64	0.2387	3.67	0.8851	3.58	0.6742	3.63	0.5993
4. ความสอดคล้อง ของวัสดุศึกษา กับเนื้อหาวิชา	3.71	0.1941	3.73	0.8265	3.58	0.9052	3.67	0.6419
5. ความสอดคล้อง ของวัสดุศึกษา กับโครงสร้าง หลักสูตร	3.65	0.1882	3.63	0.7859	3.51	0.9618	3.59	0.6453

ตาราง 7 (ต่อ)

วัสดุศึกษา	อาจารย์ผู้สอน		นักศึกษา		ผู้สำเร็จการศึกษา		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
6. ความสะดวกในการยืม-คืนวัสดุศึกษา	3.68	0.2229	3.65	0.9614	3.44	0.9461	3.59	0.7101
รวม	3.62	0.1975	3.69	0.8014	3.46	1.0101	3.59	0.6712

จากตาราง 7 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยด้านวัสดุศึกษารวมทุกข้อ ของอาจารย์ นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีค่าเท่ากับ 3.59 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.6712 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสามกลุ่มส่วนใหญ่มีความเห็นว่าด้านวัสดุศึกษาของหลักสูตร อยู่ในเกณฑ์ระดับที่เหมาะสมมาก เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของด้านวัสดุศึกษาของหลักสูตรรวม แต่ละข้อย่อยของทุกกลุ่มผู้ประเมิน พบว่ามีค่าระหว่าง 3.45 ถึง 3.89 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.5993 ถึง 0.7646 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสามกลุ่มส่วนใหญ่มีความเห็นว่ารายข้อย่อยด้านวัสดุศึกษาของหลักสูตร อยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมปานกลางถึงมาก โดยวัสดุศึกษา เรื่อง ความทันสมัยของวัสดุศึกษามีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ ความสอดคล้องของวัสดุศึกษากับเนื้อหาวิชา ความสอดคล้องของวัสดุศึกษากับจุดประสงค์ รายวิชา ความสอดคล้องของวัสดุศึกษากับโครงสร้างของหลักสูตร ความสะดวกในการยืม-คืนวัสดุศึกษาและความเหมาะสมด้านจำนวน ตามลำดับ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมของด้านวัสดุศึกษาในแต่ละกลุ่มผู้ประเมินพบว่ามีค่าระหว่าง 3.46 ถึง 3.69 และคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.1975 ถึง 1.0101 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสามกลุ่ม มีความเห็นว่าด้านวัสดุศึกษาอยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมปานกลางถึงมาก โดยกลุ่มนักศึกษา

ให้เห็นว่าด้านวัสดุศึกษามีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มอาจารย์ผู้สอนและกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษา ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อย่อยของแต่ละกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า กลุ่มอาจารย์ผู้สอนมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.54 ถึง 3.71 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.0928 ถึง 0.2418 โดยวัสดุศึกษาเรื่อง ความสอดคล้องของวัสดุศึกษากับเนื้อหาวิชามีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด และความทันสมัยของวัสดุศึกษามีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด สำหรับกลุ่มนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.53 ถึง 3.73 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.7859 ถึง 0.9641 โดยวัสดุศึกษาเรื่อง ความสอดคล้องของวัสดุศึกษากับเนื้อหาวิชามีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด และวัสดุศึกษาเรื่อง ความเหมาะสมด้านจำนวนมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด และกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.27 ถึง 3.58 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.6742 ถึง 1.0950 โดยวัสดุศึกษาเรื่อง ความสอดคล้องของวัสดุศึกษากับเนื้อหาวิชามีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดและวัสดุศึกษาเรื่อง ความเหมาะสมด้านจำนวนมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

จากคำถามปลายเปิด อาจารย์ผู้สอนและผู้สำเร็จการศึกษามีข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มเอกสารและตำราภาษาไทยให้เพียงพอกับสัดส่วนของจำนวนนักศึกษาและควรเพิ่มวารสารทางด้านสังคมสงเคราะห์ที่จะช่วยพัฒนาความรู้ทางสังคมสงเคราะห์

2.3 ผลการวิเคราะห์ด้านสถานที่เรียน เป็นการวิเคราะห์จากแบบประเมินซึ่งใช้ข้อมูลจาก อาจารย์ผู้สอน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา ดังผลการวิเคราะห์ในตาราง 8

ตาราง 8 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินด้านสถานที่เรียนของ
อาจารย์ผู้สอน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

สถานที่เรียน	อาจารย์ผู้สอน		นักศึกษา		ผู้สำเร็จ การศึกษา		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความเหมาะสม ด้านขนาดของ สถานที่เรียน ภาคทฤษฎีกับ จำนวนนักศึกษา	4.36	0.6815	4.41	0.6633	4.35	0.9037	4.37	0.7495
2. ความเหมาะสม ด้านบรรยากาศ ของสถานที่เรียน ภาคทฤษฎี	4.35	0.7412	4.22	0.7191	4.35	0.9037	4.31	0.7881
3. ความเหมาะสม ด้านขนาดของ สถานที่เรียน ภาคปฏิบัติกับ จำนวนนักศึกษา	4.16	0.7714	4.36	0.7418	4.24	0.8065	4.25	0.7732

ตาราง 8 (ต่อ)

สถานที่เรียน	อาจารย์ผู้สอน		นักศึกษา		ผู้สำเร็จการศึกษา		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
4. ความเหมาะสม ด้านบรรยากาศ ของสถานที่เรียน ภาคปฏิบัติ	4.22	0.7512	4.24	0.7613	4.23	0.7145	4.23	0.7423
รวม	4.27	0.7351	4.28	0.7477	4.30	0.8214	4.29	0.7633

จากตาราง 8 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยด้านสถานที่เรียนรวมทุกข้อของอาจารย์ นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีค่าเท่ากับ 4.29 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.7633 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสามกลุ่มส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ด้านสถานที่เรียนของหลักสูตร อยู่ในเกณฑ์ระดับที่เหมาะสมมาก เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของด้านสถานที่เรียนของหลักสูตร รวมแต่ละข้อย่อยของทุกกลุ่มผู้ประเมิน พบว่ามีค่าระหว่าง 4.23 ถึง 4.37 คะแนนเบี่ยงเบน มาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.7423 ถึง 0.7881 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสามกลุ่มส่วนใหญ่ความ เห็นสอดคล้องกันว่า รายข้อย่อยด้านสถานที่เรียนของหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ที่ระดับเหมาะสมมาก โดยสถานที่เรียนเรื่อง ความเหมาะสมด้านขนาดของสถานที่เรียนภาคทฤษฎีกับจำนวนนักศึกษา มีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ ความเหมาะสมด้านบรรยากาศของสถานที่เรียน ภาคทฤษฎี ความเหมาะสมด้านขนาดของสถานที่เรียนภาคปฏิบัติกับจำนวนนักศึกษา ความเหมาะสมด้านบรรยากาศของสถานที่เรียนภาคปฏิบัติ ตามลำดับ

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมของด้านสถานที่เรียนในแต่ละกลุ่มผู้ประเมิน พบว่ามีค่าระหว่าง 4.27 ถึง 4.30 และคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.7351 ถึง 0.8214 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสามกลุ่มมีความเห็นว่าด้านสถานที่เรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ระดับเหมาะสมมาก โดยกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาให้ความเห็นว่าสถานที่เรียนมีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มนักศึกษาและกลุ่มอาจารย์ผู้สอนตามลำดับ

เมื่อพิจารณานำแต่ละข้อย่อยของแต่ละกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า กลุ่มอาจารย์ผู้สอนมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.16 ถึง 4.36 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.6815 ถึง 0.7714 โดยสถานที่เรียนเรื่อง ความเหมาะสมด้านขนาดของสถานที่เรียนภาคทฤษฎีมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด และสถานที่เรียนเรื่อง ความเหมาะสมด้านขนาดของสถานที่เรียนภาคปฏิบัติมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด สำหรับกลุ่มศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.22 ถึง 4.41 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.6633 ถึง 0.7613 โดยสถานที่เรียน เรื่อง ความเหมาะสมด้านขนาดของสถานที่เรียนภาคทฤษฎีมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด และสถานที่เรียนเรื่อง ความเหมาะสมด้านขนาดของสถานที่เรียนภาคปฏิบัติมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด และกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.35 ถึง 4.23 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.7145 ถึง 0.9037 โดยสถานที่เรียนเรื่อง ความเหมาะสมด้านขนาดของสถานที่เรียนภาคทฤษฎีมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด และสถานที่เรียนด้านความเหมาะสมเรื่องขนาดของสถานที่เรียนภาคปฏิบัติมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

จากคำถามปลายเปิด อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาให้ข้อเสนอแนะว่า ควรปรับปรุงขนาดของห้องเรียนภาคทฤษฎีให้เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา และควรปรับปรุงระบบแสงเสียงให้สามารถใช้งานได้อยู่เสมอ

2.4 ผลการวิเคราะห์ด้าน คุณสมบัติของนักศึกษา เรื่องระดับคะแนนสะสมที่ใช้ในการสอบคัดเลือกเข้าเรียนคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม และเรื่องเจตคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เป็นการวิเคราะห์จากแบบทดสอบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ซึ่งใช้ข้อมูล นักศึกษาดังผลการวิเคราะห์ในตาราง 9

ตาราง 9 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบสอบถาม เรื่อง ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมที่ใช้ในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษา คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ของนักศึกษา

คุณสมบัติของนักศึกษา	นักศึกษา	
	$\bar{X}$	S.D.
1. ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมที่ใช้สอบเข้าฯ	2.05	0.4139
2. ทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	3.26	0.8699

จากตาราง 9 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ย ด้านคุณสมบัติของนักศึกษาเรื่อง ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมที่ใช้ในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีค่าเท่ากับ 2.05 และคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.3507 แสดงว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมที่ใช้ในการสอบคัดเลือกฯ ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ย ด้านคุณสมบัติของนักศึกษา เรื่อง ทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ของนักศึกษามีค่าเท่ากับ 3.26 และคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.8699 แสดงว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ในระดับปานกลาง

2.4 ผลการวิเคราะห์ ด้านความพร้อมและศักยภาพของอาจารย์ เรื่อง พฤติกรรมผู้สอนเป็นการวิเคราะห์จากแบบประเมิน ซึ่งใช้ข้อมูลจากกลุ่ม นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา ดังผลการวิเคราะห์ใน ตาราง 10

ตาราง 10 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินด้านพฤติกรรมผู้สอน
ของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

พฤติกรรมผู้สอน	นักศึกษา		ผู้สำเร็จการศึกษา		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	4.07	0.7039	4.06	0.8022	4.07	0.7531
2. ความกระตือรือร้นในการสอน	3.85	0.8529	3.82	0.7848	3.84	0.8189
3. ใช้วิธีการสอนหลายรูปแบบ	3.83	0.8199	3.41	1.0323	3.62	0.9261
4. ความรับผิดชอบในการสอน	4.05	0.6162	3.88	0.6758	3.97	0.6455
5. ความคิดสร้างสรรค์ในการสอน	4.03	0.6767	3.76	0.6444	3.91	0.8384
6. ความเป็นกันเองกับผู้เรียน	3.84	0.6678	4.23	0.8756	4.04	0.7717
7. ให้เกียรติผู้เรียน	3.59	0.8717	4.00	0.9075	3.80	1.0848
8. การเตรียมการสอน	3.35	1.0913	3.88	1.0783	3.62	1.8848
9. การสอนตามลำดับเนื้อหา	3.20	1.1662	3.94	0.9113	3.86	0.8227
10. ความรู้ในเรื่องที่สอน	4.11	0.8118	4.29	0.7487	4.21	0.7803

ตาราง 10 (ต่อ)

พฤติกรรมผู้สอน	นักศึกษา		ผู้สำเร็จการศึกษา		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
11. ความสามารถในการแนะนำกับผู้เรียน	3.84	0.8134	3.88	0.8319	3.86	0.8227
12. บุคลิกภาพความเป็นครู	4.12	0.7584	3.94	0.9375	4.03	0.8481
รวม	3.76	0.9321	3.97	0.8709	3.88	0.8539

จากตาราง 10 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยด้านพฤติกรรมผู้สอนรวมทุกข้อของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีค่าเท่ากับ 3.88 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.8539 แสดงว่า ผู้ประเมินทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่มีความเห็นว่าพฤติกรรมผู้สอนอยู่ในเกณฑ์ระดับที่เหมาะสมมาก เมื่อพิจารณาเรื่อง พฤติกรรมผู้สอนเป็นรายข้อย่อยของทั้งสองกลุ่มผู้ประเมิน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยรวมระหว่าง 3.57 ถึง 4.21 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.7531 ถึง 1.0848 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า รายข้อย่อยเรื่อง พฤติกรรมผู้สอนอยู่ในเกณฑ์ที่ระดับความเหมาะสมมากโดยความรู้ในเรื่องที่สอนมีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความเป็นกันเองกับนักศึกษา บุคลิกภาพความเป็นครู ความรับผิดชอบในการสอน ความคิดสร้างสรรค์ในการสอน ความสามารถในการแนะนำกับผู้เรียน ความกระตือรือร้นในการสอน ให้เกียรติผู้เรียน ใช้วิธีการสอนหลายรูปแบบ การเตรียมการสอน การสอนตามลำดับเนื้อหา ตามลำดับ

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมเรื่อง พฤติกรรมผู้สอนของแต่ละกลุ่มผู้ประเมิน พบว่ามีค่าระหว่าง 3.76 ถึง 3.97 และคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.8709 ถึง 0.9321 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสองกลุ่มมีความเห็นว่าพฤติกรรมผู้สอนอยู่ในเกณฑ์ระดับ

ความเหมาะสมมาก โดยกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาให้ความเห็นว่า เรื่อง พฤติกรรมผู้สอนมีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มนักศึกษา

เมื่อพิจารณาในคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมผู้สอน ในแต่ละข้อย่อยของแต่ละกลุ่มผู้ประเมิน พบว่ากลุ่มนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.20 ถึง 4.12 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.6126 ถึง 1.1662 โดยพฤติกรรมผู้สอนเรื่อง บุคลิกภาพความเป็นครูมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด และพฤติกรรมการสอนเรื่อง การสอนตามลำดับเนื้อหา มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด สำหรับกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 ถึง 4.29 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.7487 ถึง 1.0783 โดยพฤติกรรมผู้สอนเรื่อง ความรู้ในเรื่องที่สอนมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดและพฤติกรรมผู้สอนด้านการใช้วิธีการสอนหลายรูปแบบมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ด้านกระบวนการ ผู้วิจัยได้แบบประเมินให้อาจารย์ผู้สอนจำนวน 6 คน นักศึกษา จำนวน 60 คน ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 70 คน คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นผู้ประเมิน และได้นำเสนอผลการประเมินในแต่ละด้าน ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ ด้านกระบวนการเรียนการสอน เป็นการวิเคราะห์จากแบบประเมินซึ่งใช้ข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา ดังผลการวิเคราะห์ในตาราง 11

ตาราง 11 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินด้านกระบวนการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

กระบวนการเรียนการสอน	อาจารย์ผู้สอน		นักศึกษา		ผู้สำเร็จการศึกษา		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน	4.17	0.6528	4.24	0.6133	4.03	0.7067	4.15	0.6576
2. ความเหมาะสมในการส่งเสริมความรู้ทักษะนอกชั้นเรียน	4.39	0.5751	4.31	0.6587	3.75	0.8778	4.15	0.7039
รวม	4.20	0.6241	4.16	0.6361	3.90	0.8121	4.15	0.6807

จากตาราง 11 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของด้านกระบวนการเรียนการสอนรวมทุกข้อของอาจารย์ นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีค่าเท่ากับ 4.15 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.6807 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสามกลุ่มส่วนใหญ่มีความเห็นว่าด้านกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ระดับที่เหมาะสมมาก เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของด้านกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรรวมแต่ละข้อย่อยของทุกกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า มีค่าเท่ากับ 4.15 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.6576 ถึง 0.7039 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสามกลุ่มส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า รายข้อย่อยด้านกระบวนการเรียนการสอน

ของหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ที่ระดับเหมาะสมมาก

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมของด้านกระบวนการเรียนการสอน ในแต่ละกลุ่มผู้ประเมินพบว่ามีความห่าง 3.90 ถึง 4.20 และคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีความห่าง 0.6241 ถึง 0.8121 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสามกลุ่มมีความเห็นที่ ด้านกระบวนการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์ที่ระดับความเหมาะสมมาก โดยกลุ่มอาจารย์ผู้สอนให้ความเห็นว่าด้านกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรมีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มนักศึกษา และกลุ่ม ผู้สำเร็จการศึกษา ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อย่อยของแต่ละกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า กลุ่มอาจารย์ผู้สอน คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.17 ถึง 4.39 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีความห่าง 0.5751 ถึง 0.6528 โดยกระบวนการเรียนการสอนเรื่อง ความเหมาะสมในการส่งเสริมความรู้ ทักษะ นอกชั้นเรียนมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด และกระบวนการเรียนการสอน เรื่อง ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด สำหรับกลุ่มนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.24 ถึง 4.31 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีความห่าง 0.6133 ถึง 0.6587 โดยกระบวนการเรียนการสอนเรื่อง ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดและกระบวนการเรียนการสอน เรื่อง ความเหมาะสมในการส่งเสริมความรู้ ทักษะนอกชั้นเรียนมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด และกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.75 ถึง 4.03 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีความห่าง 0.7067 ถึง 0.8778 โดยกระบวนการเรียนการสอน เรื่อง ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด และกระบวนการเรียนการสอน เรื่องความเหมาะสมในการส่งเสริมความรู้ ทักษะนอกชั้นเรียนมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

จากคำถามปลายเปิด อาจารย์ผู้สอน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการสนับสนุนในกิจกรรมนอกหลักสูตรให้มากขึ้น

3.2 ผลการวิเคราะห์ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน เป็นการวิเคราะห์จากแบบประเมินซึ่งใช้ข้อมูลจากกลุ่มประชากรอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา ดังผลการวิเคราะห์ใน ตาราง 12

ตาราง 12 คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินด้านการวัดและประเมิน
ผลการเรียนของอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา

การวัดและประเมิน ผลการเรียน	อาจารย์ผู้สอน		นักศึกษา		ผู้สำเร็จ การศึกษา		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ความชัดเจนใน การกำหนด เกณฑ์การวัด และประเมินผล การเรียน	3.83	0.6113	3.94	0.7324	3.84	0.8716	3.87	0.7385
2. ความสอดคล้อง ของการวัดและ ประเมินผล การเรียนกับ หลักสูตร	4.01	0.6267	4.03	0.6201	3.94	0.7556	3.99	0.6675
3. รูปแบบของ การวัดและ ประเมินผล การเรียน	3.61	0.8704	3.09	0.8742	3.71	0.8834	3.47	0.8761

ตาราง 12 (ต่อ)

การวัดและประเมิน ผลการเรียน	อาจารย์ผู้สอน		นักศึกษา		ผู้สำเร็จ การศึกษา		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
4. การเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนมีส่วน ร่วมในการวัด และประเมินผล การเรียน	3.54	0.7467	3.76	0.9241	3.51	0.8938	3.61	0.8549
รวม	3.82	0.7138	3.71	0.7897	3.75	0.8349	3.69	0.7842

จากตาราง 12 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรวมทุกข้อของอาจารย์ นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา มีค่าเท่ากับ 3.69 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.7842 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสามกลุ่มส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการวัดและประเมินผลการเรียนของหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ระดับที่เหมาะสมมาก เมื่อพิจารณาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนของหลักสูตรเป็นรายข้อย่อยของทุกกลุ่มผู้ประเมิน พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมระหว่าง 3.47 ถึง 3.99 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.6675 ถึง 0.8761 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสามกลุ่มส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า รายข้อย่อยด้านการวัดและประเมินผลการเรียนของหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ที่ระดับเหมาะสมมากโดยการวัดและประเมินผลการเรียน เรื่อง ความสอดคล้องของการวัดและประเมินผลการเรียนกับหลักสูตร มีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ ความชัดเจนในการกำหนดเกณฑ์การวัด และประเมินผลการเรียน การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียน

และรูปแบบของการวัดและประเมินผลการเรียน ตามลำดับ

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมของ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ของแต่ละกลุ่มผู้ประเมินพบว่า มีคะแนนระหว่าง 3.71 ถึง 3.82 และคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.7138 ถึง 0.8349 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสามกลุ่มมีความเห็นว่าการวัดและประเมินผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ระดับความเหมาะสมมาก โดยกลุ่มอาจารย์ผู้สอนให้ความเห็นว่า ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนของหลักสูตรมีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาและกลุ่มนักศึกษาตามลำดับ

เมื่อพิจารณาในคะแนนเฉลี่ยของการวัดและประเมินผลการเรียนในแต่ละข้อย่อยของแต่ละกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า กลุ่มอาจารย์ผู้สอน มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.54 ถึง 4.01 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.6113 ถึง 0.8706 โดยการวัดและประเมินผลการเรียน เรื่องความสอดคล้องของการวัดและประเมินผลการเรียนกับหลักสูตร มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดและการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด สำหรับกลุ่มนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.09 ถึง 4.03 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.6201 ถึง 0.9241 โดยการวัดและประเมินผลการเรียน เรื่องความสอดคล้องของการวัดและประเมินผลการเรียนกับหลักสูตรมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด และเรื่องรูปแบบการวัดและประเมินผลการเรียนมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดและกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51 ถึง 3.94 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.7556 ถึง 0.8938 โดยการวัดและประเมินผลการเรียน เรื่อง ความสอดคล้องของการวัดและประเมินผลการเรียนกับหลักสูตร มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด และการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียน มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

จากคำถามปลายเปิด อาจารย์ผู้สอนให้ข้อเสนอแนะ ควรมีการอบรมหรือแข่งขันนโยบายที่ชัดเจนในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินการเรียน เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันทุกวิชานักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่าควรแจ้งเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจนให้ผู้เรียน และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลจะช่วยให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการเรียนมากยิ่งขึ้น

3.3 ผลการวิเคราะห์ ด้านกระบวนการเรียนการสอน เป็นการวิเคราะห์จากแบบสังเกต ซึ่งใช้ข้อมูลจากการสังเกตของผู้วิจัยและผู้ช่วยสังเกต ดังผลการวิเคราะห์ในตาราง 13

ตาราง 13 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบสังเกตของผู้สังเกต

การสังเกตกระบวนการหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.
1. ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน	3.78	0.5894
2. ความเหมาะสมการส่งเสริมความรู้ทักษะนอกชั้นเรียน	3.97	0.7894
3. ความชัดเจนในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียน	4.05	0.8791
4. ความสอดคล้องของการวัดและประเมินผลการเรียนกับหลักสูตร	4.52	0.4895
5. รูปแบบของการวัดและประเมินผลการเรียน	3.51	0.5481
6. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียน	4.56	0.5487
รวม	4.07	0.6407

จากตาราง 13 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยด้านกระบวนการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียนของหลักสูตรรวมทุกข้อ มีค่าเท่ากับ 4.07 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.6407 แสดงว่าผู้สังเกตทั้งสองคนมีความเห็นว่าการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียนของหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์ระดับที่เหมาะสมมาก เมื่อพิจารณากระบวนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนของหลักสูตรเป็นรายข้อย่อย พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51 ถึง 4.56 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.4895 ถึง 0.8751 แสดงว่า ผู้สังเกตทั้งสองคนมีความเห็นว่ารายข้อย่อยของกระบวนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนของหลักสูตรอยู่ในเกณฑ์

ที่ระดับความเหมาะสมมาก โดยมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียนมีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ ความสอดคล้องของการวัดและประเมินผลการเรียนกับหลักสูตร ความชัดเจนในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียน ความเหมาะสมในการส่งเสริมความรู้ ทักษะนอกชั้นเรียน ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน และรูปแบบของการวัดและประเมินผลการเรียน ตามลำดับ

4. การวิเคราะห์ด้านผลผลิต ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินให้ ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 70 คน คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติและ ผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 37 คน เป็นผู้ประเมิน และได้นำเสนอผลการประเมินในแต่ละด้าน ดังนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ ด้านประสิทธิผลในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา เรื่อง ความรู้ความเข้าใจทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เป็นการวิเคราะห์จากแบบประเมิน ซึ่งใช้ข้อมูลจากกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา ดังผลการวิเคราะห์ใน ตาราง 14

ตาราง 14 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินด้านประสิทธิผลใน
การทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา เรื่อง ความรู้ความเข้าใจทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
ของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา

การประเมินประสิทธิผล ในการทำงานผู้สำเร็จ การศึกษา	ผู้สำเร็จ การศึกษา		ผู้บังคับบัญชา ผู้สำเร็จการศึกษา		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ผู้สำเร็จการศึกษามี ความรู้ความเข้าใจ ในเรื่อง						
1. มนุษย์กับสังคม	3.88	0.9629	4.01	0.8412	3.95	0.9021
2. แนวคิดและทฤษฎี ทางสังคม สงเคราะห์	4.00	0.0771	4.00	0.6142	4.00	0.3457
3. หลักการทาง สังคมสงเคราะห์	4.12	0.8319	3.99	0.4872	4.06	0.6596
4. วิธีการทางสังคม สงเคราะห์	4.00	0.9075	4.00	0.9074	4.00	0.9075
5. กระบวนการปฏิบัติ การทางสังคม สงเคราะห์	4.17	0.9843	4.11	0.7483	4.14	0.8663

ตาราง 14 (ต่อ)

การประเมินประสิทธิผล ในการทำงานของผู้สำเร็จ การศึกษา	ผู้สำเร็จ การศึกษา		ผู้บังคับบัญชา ผู้สำเร็จการศึกษา		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
6. บทบาทและหน้าที่ ของนักสังคม สงเคราะห์	4.30	0.8235	4.01	0.8565	4.16	0.8471
7. เทคนิคการปฏิบัติ งานทางสังคม สงเคราะห์	4.18	0.8565	3.99	0.7462	4.04	0.8014
รวม	4.09	0.8619	4.02	0.8873	4.05	0.7614

จากตาราง 14 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของด้านประสิทธิภาพในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์รวมของทั้งสองกลุ่มผู้ประเมิน มีค่าเท่ากับ 4.05 และคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.7614 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าประสิทธิผลของผู้สำเร็จการศึกษา เรื่อง ความรู้ความเข้าใจทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์อยู่ในเกณฑ์ระดับที่เหมาะสมมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยของทั้งสองกลุ่มผู้ประเมิน พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมระหว่าง 3.95 ถึง 4.16 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.3457 ถึง 0.9075 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่ารายข้อย่อย เรื่อง ความรู้ความเข้าใจทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์อยู่ในเกณฑ์ระดับความเหมาะสมมาก โดยความรู้ใน เรื่อง บทบาทและหน้าที่ของนัก

สังคมสงเคราะห์ที่มีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ กระบวนการการปฏิบัติทางสังคมสงเคราะห์ หลักการทางสังคมสงเคราะห์ เทคนิคการปฏิบัติทางสังคมสงเคราะห์วิธีการทางสังคมสงเคราะห์ แนวคิดและทฤษฎีทางสังคมสงเคราะห์และมนุษย์กับสังคมตามลำดับ

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมด้านประสิทธิผลในการทำงาน เรื่อง ความรู้ทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ของแต่ละกลุ่มผู้ประเมินพบว่ามีความแตกต่าง 4.02 ถึง 4.09 และคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีความแตกต่าง 0.7614 ถึง 0.8873 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสองกลุ่มมีความเห็นว่าประสิทธิผลในการทำงาน เรื่อง ความรู้ความเข้าใจทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ที่ระดับความเหมาะสมมาก โดยกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาให้ความเห็นว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา

เมื่อพิจารณาในคะแนนเฉลี่ยของด้านประสิทธิผลของผู้สำเร็จการศึกษา เรื่องความรู้ความเข้าใจทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ในแต่ละข้อย่อยของแต่ละกลุ่มผู้ประเมิน พบว่ากลุ่มผู้สำเร็จการศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.88 ถึง 4.30 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีความแตกต่าง 0.0771 ถึง 0.9843 โดยที่ความรู้เรื่อง บทบาทและหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดและความรู้เรื่อง มนุษย์กับสังคมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด กลุ่มผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.99 ถึง 4.11 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีความแตกต่าง 0.4872 ถึง 0.907 โดยที่ความรู้ใน เรื่อง กระบวนการปฏิบัติทางสังคมสงเคราะห์มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด และความรู้เรื่อง หลักการทางสังคมสงเคราะห์และเทคนิคการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

4.2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา เรื่องการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เป็นการวิเคราะห์จากแบบประเมิน ซึ่งใช้ข้อมูลจากกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา ดังผลการวิเคราะห์ใน ตาราง 15

ตาราง 15 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินด้านประสิทธิผลในการ
การทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา เรื่อง การปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ของผู้
สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา

การประเมินประสิทธิผล ในการทำงานผู้สำเร็จ การศึกษา	ผู้สำเร็จ การศึกษา		ผู้บังคับบัญชา ผู้สำเร็จการศึกษา		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ผู้สำเร็จการศึกษามีความ สามารถในการปฏิบัติงาน ทางสังคมสงเคราะห์ ในด้าน						
1. การสังคมสงเคราะห์ เฉพาะราย	4.12	0.7579	3.65	0.7894	3.89	0.7737
2. การสังคมสงเคราะห์ กลุ่มชน	4.00	0.6851	4.05	0.6851	4.02	0.6851
3. การสังคมสงเคราะห์ ชุมชน	3.82	0.7808	3.98	0.9876	3.91	0.8842
4. การวิจัยทางสังคม สงเคราะห์	3.53	1.1436	3.43	0.4867	3.48	0.8147

ตาราง 15 (ต่อ)

การประเมินประสิทธิผล ในการทำงานผู้สำเร็จ การศึกษา	ผู้สำเร็จ การศึกษา		ผู้บังคับบัญชา ผู้สำเร็จการศึกษา		รวม	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
5. การบริหารงานทาง สังคมสงเคราะห์	3.76	1.6446	3.87	0.6874	3.82	1.167
รวม	3.91	0.9483	3.81	0.7272	3.82	0.8648

จากตาราง 15 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของด้านประสิทธิผลในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา เรื่อง การปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์รวมของทั้งสองกลุ่มผู้ประเมินมีค่าเท่ากับ 3.82 และคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.8648 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าประสิทธิผลในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา เรื่องการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์อยู่ในเกณฑ์ระดับที่เหมาะสมมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยของทั้งสองกลุ่มผู้ประเมิน พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมระหว่าง 3.82 ถึง 4.02 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.6851 ถึง 1.1671 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสองกลุ่มส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า รายข้อย่อยด้านประสิทธิผลในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา เรื่อง การปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์อยู่ในเกณฑ์ที่ระดับความเหมาะสมมาก โดยเรื่อง การสังคมสงเคราะห์กลุ่มที่มีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมาคือ การสังคมสงเคราะห์ชุมชน การสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย การบริหารงานทางสังคมสงเคราะห์ และการวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ ตามลำดับ

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยรวมของด้านประสิทธิผลในการทำงานของผู้สำเร็จ

การศึกษา เรื่อง การปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ของแต่ละกลุ่มผู้ประเมินพบว่า มีค่าระหว่าง 3.81 ถึง 3.91 และคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.7272 ถึง 0.9483 แสดงว่าผู้ประเมินทั้งสองกลุ่มมีความเห็นว่า ประสิทธิภาพในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา เรื่อง การปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์อยู่ในเกณฑ์ที่ระดับความเหมาะสมมาก โดยกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาให้ความเห็นว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา

เมื่อพิจารณาในคะแนนเฉลี่ยของประสิทธิผลของผู้สำเร็จการศึกษา เรื่อง การปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ในแต่ละข้อย่อยของแต่ละกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.53 ถึง 4.12 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.6851 ถึง 1.6446 โดยเรื่อง การสังคมสงเคราะห์เฉพาะรายมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด และการวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดกลุ่มผู้บังคับบัญชากลุ่มผู้สำเร็จการศึกษามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.43 ถึง 4.05 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.4876 ถึง 0.9876 โดยเรื่อง การสังคมสงเคราะห์กลุ่มชนมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด และเรื่อง การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

4.3 ผลการวิเคราะห์ด้านประสิทธิภาพในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา เรื่อง ทักษะติดต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมสิ้นสุดการเรียนการสอนของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เป็นการวิเคราะห์จากแบบทดสอบและแบบสอบถาม ซึ่งใช้ข้อมูลจากกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษา ดังผลการวิเคราะห์ใน ตาราง 16

ตาราง 16 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบประเมินด้านทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และระดับคะแนนเฉลี่ย เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนของผู้สำเร็จการศึกษา

ประสิทธิผลในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ผู้สำเร็จการศึกษา	
	$\bar{X}$	S.D.
1. ทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์	4.09	1.1906
2. ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม	3.05	0.3507

จากตาราง 16 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ย ด้านประสิทธิผลในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา เรื่อง ทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ศาสตร์รวมของผู้สำเร็จการศึกษามีค่าเท่ากับ 4.09 และคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 1.1906 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มิทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์อันเกณฑ์ระดับความเหมาะสมมาก

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ย ด้านประสิทธิผลในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา เรื่อง ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนรวมของผู้สำเร็จการศึกษา มีค่าเท่ากับ 3.05 และคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.3507 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มิระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนอันเกณฑ์ระดับค่อนข้างดี

4.4 ผลการวิเคราะห์ด้านประสิทธิผลในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาเรื่อง ทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เป็นการวิเคราะห์จากแบบทดสอบวัดทัศนคติในการทำงาน ซึ่งใช้ข้อมูลจากกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาราย เกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 0 หมายถึงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

คะแนน 1 หมายถึงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

และจากเกณฑ์การให้คะแนนดังกล่าวผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ได้ดัง

ตาราง 17

ตาราง 17 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบทดสอบวัดคุณลักษณะในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ประสิทธิผลในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ผู้สำเร็จการศึกษา	
	$\bar{X}$	S.D.
1. การทำงานร่วมกับผู้อื่น	1.37	0.6533
2. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	1.50	0.6280
3. ความมีระเบียบวินัย	1.69	0.5257
4. ความตรงต่อเวลา	1.47	0.6519
5. การควบคุมอารมณ์	1.68	0.5925
รวม	1.54	0.6103

จากตาราง 17 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของด้านประสิทธิผลในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา เรื่องคุณลักษณะในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษามีค่าเท่ากับ 1.54 และคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.6103 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีคุณลักษณะในการทำงานในเกณฑ์ระดับความเหมาะสมมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยของแบบ

ทดสอบวัดคุณลักษณะในการทำงาน พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.37 ถึง 1.69 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.5257 ถึง 0.6533 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีคุณลักษณะในการทำงานแต่ละข้ออยู่ในเกณฑ์ระดับความเหมาะสมปานกลางถึงมาก โดยคุณลักษณะเรื่อง ความมีระเบียบวินัยมีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ การควบคุมอารมณ์ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความตรงต่อเวลา และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ตามลำดับ

4.5 ผลการวิเคราะห์ด้านประสิทธิผลในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา เรื่อง บุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ของผู้สำเร็จการศึกษาจากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เป็นการวิเคราะห์จากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ ซึ่งใช้ข้อมูลจากกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษา โดยเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 0 หมายถึงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

คะแนน 1 หมายถึงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึงพฤติกรรมที่พึงประสงค์

และจากเกณฑ์การให้คะแนนดังกล่าวผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ได้ดังตาราง 18

ตาราง 18 คะแนนเฉลี่ยและคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ของผู้สำเร็จการศึกษา

ประสิทธิผลในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ผู้สำเร็จการศึกษา	
	$\bar{X}$	S.D.
1. ความเสียสละ	1.54	0.5508
2. ความเมตตากรุณา	1.53	0.5956
3. ความกระตือรือร้น	1.50	0.7215
4. ความขยันอดทน	1.62	0.7384
5. ความรอบคอบ	1.52	0.5569

ตาราง 18 (ต่อ)

ประสิทธิผลในการทำงานผู้สำเร็จการศึกษา	ผู้สำเร็จการศึกษา	
	X	S.D.
6. ความรับผิดชอบ	1.43	1.6466
7. ความซื่อสัตย์	1.74	0.4437
รวม	1.56	0.7243

จากตาราง 18 เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ย ด้านประสิทธิผลในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา เรื่อง บุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์รวมของผู้สำเร็จการศึกษาค่าเท่ากับ 1.56 และคะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.7243 แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ในเกณฑ์ระดับความเหมาะสมมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อย่อยของแบบทดสอบบุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ พบว่ามีค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.52 ถึง 1.74 คะแนนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.4437 ถึง 0.7384 ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ในแต่ละข้อย่อยในเกณฑ์ระดับความเหมาะสมมาก โดยบุคลิกภาพเรื่อง ความซื่อสัตย์ มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ความขยันอดทน ความเสียสละ ความเมตตากรุณา ความรอบคอบ ความกระตือรือร้นและความรับผิดชอบ ตามลำดับ

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้ เป็นการประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2533 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยมีความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าและผลการประเมิน ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต พ.ศ.2533 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ โดยมุ่งประเมินในด้านต่อไปนี้

1. บริบท มุ่งประเมินด้าน ต่อไปนี้
  - 1.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
  - 1.2 โครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตร
2. ปัจจัยเบื้องต้น มุ่งประเมินด้าน ต่อไปนี้
  - 2.1 สื่อการเรียนการสอน
  - 2.2 วัสดุศึกษา
  - 2.3 สถานที่เรียน
  - 2.4 คุณสมบัติของนักศึกษา
  - 2.5 ความพร้อมและศักยภาพของอาจารย์
3. กระบวนการ มุ่งประเมินด้าน ต่อไปนี้
  - 3.1 กิจกรรมการเรียนการสอน
  - 3.2 การวัดและประเมินผลการเรียน
4. ผลผลิต มุ่งประเมินด้าน ต่อไปนี้
  - 4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน
  - 4.2 ความรู้ความเข้าใจทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
  - 4.3 ทักษะในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์

4.4 ภูมิภาคะในการทํางาน

4.5 บุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ ผู้วิจัยยึดการประเมินตามรูปแบบชิปป (CIPP EVALUATION MODEL) โดยดำเนินการศึกษาค้นคว้า ดังนี้คือ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอน จำนวน 6 คน นักศึกษา จำนวน 60 คน ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 70 คน และผู้บังคับบัญชา ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 37 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. แบบประเมินด้านต่างๆ ดังนี้

1.1 ด้านบริบท

1.1.1 แบบประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จำนวน 12 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.77

1.1.2 แบบประเมินโครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตร จำนวน 116 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84

1.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้น

1.2.1 แบบประเมินสื่อการเรียนการสอน จำนวน 8 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.88

1.2.2 แบบประเมินวัสดุศึกษา จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

1.2.3 แบบประเมินสถานที่เรียน จำนวน 6 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

1.2.4 แบบประเมินความพร้อมและศักยภาพของอาจารย์ จำนวน 12 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84

1.3 ด้านกระบวนการ

1.3.1 แบบประเมินกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 15 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87

1.3.2 แบบประเมินการวัดและประเมินผลการเรียน จำนวน 16 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89

1.4 ด้านผลผลิต

1.4.1 แบบประเมินความรู้ความเข้าใจทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ จำนวน 7 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87

1.4.2 แบบประเมินทักษะในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ จำนวน 6 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.89

2. แบบทดสอบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ใช้วัดคุณสมบัติของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 45 ข้อ ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ โดยใช้เทคนิคกลุ่มรูชด์ ได้ค่า t เท่ากับ 16.67 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 1.75 ถึง 3.72 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87

3. แบบสังเกตด้านกระบวนการ ใช้วัดกระบวนการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียนโดยผู้วิจัยเป็นผู้สังเกต จำนวน 31 ข้อ และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87 และ 0.89 ตามลำดับ และมีความเชื่อมั่นของผู้สังเกต 2 คน เท่ากับ 0.71

4. แบบทดสอบวัดคุณลักษณะในการทำงาน ใช้วัดคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 50 ข้อ ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบ โดยใช้เทคนิคกลุ่มรูชด์ ได้ค่า t เท่ากับ 16.55 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 1.80 ถึง 6.66 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.79

5. แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ ใช้วัดคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 70 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 1.78 ถึง 12.6 มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบโดยใช้เทคนิคกลุ่มรูชด์ ได้ค่า t เท่ากับ 10.55 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.77

ผลการประเมิน

1. การประเมินด้านบริบทได้ผล ดังนี้

1.1 เรื่อง วัตถุประสงค์ของหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า วัตถุประสงค์หลักสูตร มีความชัดเจนของภาษาที่ใช้ ความชัดเจนของการแสดงความเป็นวิชาชีพและความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ต่อความต้องการของสังคม อยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมมาก และมีข้อเสนอแนะว่าควรปรับข้อความในวัตถุประสงค์ฯ ที่เน้นผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปช่วยเหลือตนเองและสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 เรื่อง โครงสร้างของหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตร มีความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรและในแต่ละหมวดวิชา ความเหมาะสมของรายวิชาในแต่ละกลุ่มวิชา ความเหมาะสมของสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปกับหมวดวิชาเฉพาะ และความเหมาะสมของสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของกลุ่มวิชาบังคับภาคทฤษฎีกับกลุ่มวิชาบังคับภาคปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมมาก ทั้งเสนอให้เพิ่มจำนวนหน่วยกิตรายวิชาทางการวิจัย และปรับบางรายวิชาที่ใช้ซ้อนกันออก

1.3 เรื่อง เนื้อหาวิชาของหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า เนื้อหาวิชาของหลักสูตรมีความถูกต้องทันสมัย ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมต่อการพัฒนาความรู้ ทักษะคิด บุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับความ ต้องการและความสนใจของผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมมาก มีข้อเสนอแนะว่าเนื้อหาวิชาควรเน้นการปฏิบัติให้มากขึ้น

2. การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น ได้ผลดังนี้

2.1 เรื่อง สื่อการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สื่อการเรียนการสอนมีความทันสมัยในอุปกรณ์การเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีความสะดวกในการยืม-คืน อุปกรณ์การเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สัดส่วนของอุปกรณ์ ที่ใช้ในการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ กับจำนวนนักศึกษาอยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมปานกลางถึงมาก และควรมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อความสะดวกในการใช้สื่อการเรียนการสอนในอาคารเรียน

2.2 เรื่อง วัสดุศึกษา อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ มีความเห็นว่ามีเหมาะสมในด้านจำนวน ความทันสมัยของวัสดุศึกษา ความสอดคล้องของ วัสดุศึกษากับจุดประสงค์ของรายวิชา ความสอดคล้องของวัสดุศึกษากับเนื้อหาวิชา ความ สอดคล้องของวัสดุศึกษากับโครงสร้างของหลักสูตรและความสะดวกกับการยืม-คืน วัสดุศึกษา อยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมปานกลางถึงมาก และมีข้อเสนอแนะว่าควรเพิ่มเอกสารต่างๆ และ วารสารทางสังคมสงเคราะห์ให้มากขึ้น

2.3 เรื่อง สถานที่เรียน อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ มีความเห็นว่ามีเหมาะสมด้านขนาดของสถานที่เรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติกับจำนวน นักศึกษา ความเหมาะสมด้านบรรยากาศของสถานที่เรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ ระดับเหมาะสมมากและมีข้อเสนอแนะว่าควรปรับปรุงระบบแสง เสียง ในห้องเรียนให้ใช้การ ได้เสมอ

2.4 เรื่อง คุณสมบัติของนักศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่ มีความเหมาะสมในเรื่อง ระดับคะแนนเฉลี่ยที่ข้อสอบคัดเลือกอยู่ในระดับปานกลาง ทิศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์อยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมปานกลาง

2.5 เรื่อง ความพร้อมและศักยภาพของอาจารย์ อาจารย์ทุกคนมีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาโทและมีผลงานทางวิชาการโดยเฉลี่ย คนละ 1 เรื่อง สำหรับเรื่องพฤติกรรม การสอน นักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนมีพฤติกรรม การสอนอยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมมาก

3. การประเมินกระบวนการ ได้ผล ดังนี้

3.1 เรื่อง กิจกรรมการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา ผู้สำเร็จการ ศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนและการส่งเสริมความรู้ ทักษะนอกชั้น เรียนอยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมมาก สำหรับข้อเสนอแนะควรสนับสนุนให้นักศึกษามีกิจกรรมนอก หลักสูตรมากขึ้น

3.2 เรื่อง การวัดและประเมินผลการเรียน อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา ผู้สำเร็จ การศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลการ เรียน ความสอดคล้องของการวัดและประเมินผลการเรียนกับหลักสูตร รูปแบบการวัดและ ประเมินผลการเรียน และการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการ

เรียนอยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมปานกลางถึงมากและควรปรับปรุง เรื่อง เกณฑ์การวัดและประเมินผลให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

4. การประเมินผลผลิต ได้ผลดังนี้

4.1 เรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนตลอดหลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีระดับคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดี

4.2 เรื่อง ความรู้ความเข้าใจทางสังคมสงเคราะห์ ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ในเรื่อง มนุษย์กับสังคม แนวคิดและทฤษฎีทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ หลักการทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ วิธีการทางสังคมสงเคราะห์ กระบวนการปฏิบัติการทางสังคมสงเคราะห์ บทบาทและหน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และเทคนิคการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ที่อยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมมาก

4.3 เรื่อง การปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย การสังคมสงเคราะห์กลุ่มชน การสังคมสงเคราะห์ชุมชน การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ และการบริหารงานทางสังคมสงเคราะห์ที่อยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมปานกลางถึงมาก

4.4 เรื่อง วุฒิกาวะในการทำงาน ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีระเบียบวินัย ความตรงต่อเวลา การควบคุมอารมณ์ อยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมปานกลาง

4.5 เรื่อง บุคลิกภาพของนักสังคมสงเคราะห์ ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีคุณลักษณะในด้านความเสียสละ ความเมตตากรุณา ความกระตือรือร้น ความขยันอดทน ความรอบคอบ ความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์ อยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมปานกลางถึงมาก

4.6 เรื่อง ทักษะติดต่อวิชาชีพทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้สึกต่อวิชาชีพในระดับมาก

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต พ.ศ. 2533 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านบริบท

1.1 เรื่อง วัตถุประสงค์ของหลักสูตร จากการประเมินพบว่า อาจารย์ผู้สอนให้ความเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความชัดเจนในภาษาที่ใช้อยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สุมิตร คุณานุกร (2518 : 64) ซึ่งกล่าวว่า ภาษาที่ใช้ในวัตถุประสงค์ของหลักสูตรควรใช้ภาษาต่างๆ อ่านแล้วเห็นภาพพจน์ สำหรับขอบเขตการประเมินเรื่อง วัตถุประสงค์ของหลักสูตรแสดงถึงความเป็นวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนประเมินว่าอยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมมากนั้น เมื่อพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ พบว่าเน้นให้ผู้เรียนมีแนวคิดพื้นฐาน เกี่ยวกับมนุษย์และสังคมที่ชัดเจน มีความรู้ เจตคติ ทักษะ รวมทั้งบุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์และผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่สามารถไปแก้ไขปัญหาของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับความหมายและลักษณะของสาขาวิชาที่เป็นวิชาชีพ (รัตนาทองสวัสดิ์. 2531 : 210 ; อ้างอิงมาจาก Lilian De Young. 1985 : 191) ที่กำหนดว่า วิชาชีพ (Profession) เป็นอาชีพที่ต้องมีความรู้พิเศษเฉพาะทางและต้องผ่านการเรียนรู้จากสถานศึกษาอย่างเต็มที่ในระยะยาว ต้องมีวิทยาศาสตร์เป็นพื้นฐานความรู้ มีเอกลักษณ์ในการให้บริการแก่สังคมและจากวัตถุประสงค์หลักสูตรต้องการผลิตบัณฑิตออกไปปฏิบัติงานแก้ปัญหาของบุคคล กลุ่มและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับวิลโลว์จส์ กฤษณะภูติ (2529: 37) ที่กล่าวถึง ลักษณะงานของสังคมสงเคราะห์ที่มีความเป็นวิชาชีพที่แตกต่างจากวิชาชีพอื่นว่าเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหา และความต้องการของบุคคล กลุ่ม ชุมชนที่มีปัญหา ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าโดยภาพรวมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีการแสดงความเป็นวิชาชีพของตนเองค่อนข้างชัดเจน สำหรับขอบเขตการประเมิน เรื่อง ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับความต้องการของสังคม อาจารย์ผู้สอนประเมินว่าอยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมมาก ซึ่งหากพิจารณาวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้น มุ่งผลิตบัณฑิตวิชาชีพที่มีความรู้ ความสามารถที่จะไปปฏิบัติงานด้านสวัสดิการสังคมทั่วไปและบัณฑิตสังคมสงเคราะห์ที่จะปฏิบัติงานเฉพาะด้าน เพื่อมุ่งหวังแก้ไขปัญหาของสังคมปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ สัจจ อุทรานันท์ (2532: 211) ได้กล่าว

ถึงความสัมพันธ์ของหลักสูตรกับสังคมจริยธรรมและวัฒนธรรมว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ต้องสอดคล้องกับความต้องการของสังคม สำหรับข้อเสนอแนะของอาจารย์ผู้สอนว่า ควรปรับข้อความของวัตถุประสงค์ให้เน้นผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปช่วยเหลือสังคมอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จะพบว่า ถึงแม้ว่าในด้านวัตถุประสงค์จะสอดคล้องกับความต้องการของสังคม แต่เป็นภาษาที่ค่อนข้างกว้างๆและสภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ความก้าวหน้าทางสังคม จึงควรปรับข้อความในวัตถุประสงค์ให้มีความชัดเจนสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

1.2 เรื่อง โครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตร จากการประเมินพบว่า โครงสร้างของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์จะประกอบด้วยหมวดวิชาลักษณะทั่วไปไม่น้อยกว่า 34 หน่วยกิต (24.46 %) หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 96 หน่วยกิต (69.06 %) ซึ่งแยกเป็นวิชาพื้นฐานวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต (12.94 %) วิชาแกนไม่น้อยกว่า 66 หน่วยกิต (47.44 %) ซึ่งแบ่งเป็นวิชาบังคับภาคทฤษฎีไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต (32.35 %) และวิชาบังคับภาคปฏิบัติไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต (15.09 %) วิชาเฉพาะด้านไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต (8.63 %) และหมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต (6.47 %) เมื่อพิจารณาจากหน่วยกิตของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปกับ หมวดวิชาเฉพาะคิดเป็นสัดส่วน 1:3 และวิชาบังคับภาคทฤษฎีกับวิชาบังคับภาคปฏิบัติต้องเป็นสัดส่วน 1:2 จากการประเมินโครงสร้างของหลักสูตร พบว่าจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชาและแต่ละกลุ่มวิชา สัดส่วนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปกับหมวดวิชาเฉพาะ และสัดส่วนของหมวดวิชาบังคับภาคทฤษฎีและหมวดวิชาบังคับภาคปฏิบัติ อยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการจัดทำหลักสูตรประกอบด้วยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรโดยมุ่งให้ผู้เรียนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษาพบว่าเป็นในเกณฑ์เหมาะสมมาก จากการพิจารณาในเรื่อง สัดส่วนของหน่วยกิตในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปกับหมวดวิชาเฉพาะเป็นสัดส่วน 1:3 ซึ่งผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมากนั้น พบว่า วัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปมุ่งให้ผู้เรียน มีความรู้ความสามารถในการปรับตัว และใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับบุคคลอื่นๆ ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งสำคัญของการเป็นนักสังคมสงเคราะห์ เนื่องจากลักษณะวิชาชีพของนักสังคมสงเคราะห์เป็นงานบริการสังคม จึงต้องอาศัยบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจทางมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ มาผสมผสานกับหลัก

การทางสังคมสงเคราะห์ (วันทนี วาสิกะสิน.2534:24-27) ได้กำหนดถึงหลักการการปฏิบัติงานต้องเกี่ยวข้องกับผู้ใช้บริการ เป็นการติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้บริการ เช่นกันนอกเหนือจากการที่จะกำหนดค่านักสังคมสงเคราะห์ต้องมีความรู้ศาสตร์ทางสังคมสงเคราะห์อย่างเดียว สำหรับสัดส่วนของวิชาบังคับภาคทฤษฎีและวิชาบังคับภาคปฏิบัติซึ่งจัดเป็นสัดส่วน 1 : 2 นั้น พบว่ามีอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมากเช่นกันนั้น แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดปรากฏว่าจำนวนหน่วยกิตที่เรียนในภาคปฏิบัติอาจารย์ผู้สอนให้ความเห็นว่า มีความเหมาะสมปานกลาง และสอดคล้องกับคำถามปลายเปิดของอาจารย์ส่วนหนึ่งและนักศึกษาที่ประเมินด้านเนื้อหาวิชาเรียน หรือมาให้อาจารย์เสนอแนะว่าควรเพิ่มจำนวนหน่วยกิตในวิชาภาคปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มทักษะการปฏิบัติงานที่จะสามารถนำไปใช้ในอนาคตของตนเองได้ทางด้านเนื้อหาของหลักสูตร จากการประเมินเนื้อหาพบว่า มีความถูกต้องทันสมัย มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และเนื้อหาวิชามีส่วนช่วยในการพัฒนาความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพ ความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ อยู่เกณฑ์เหมาะสมปานกลางถึงมาก ในส่วนของการพิจารณาถึงความทันสมัยของเนื้อหาที่ขึ้นอยู่กับผู้สอน เป็นส่วนหนึ่งที่รับผิดชอบในการปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินพฤติกรรมผู้สอนว่ามีความรับผิดชอบต่อผู้เรียนและวิชาที่สอน มีความกระตือรือร้นในการสอนอยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมมาก อาจเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอนมีการเตรียมวางแผนการสอน ทบทวนให้มีการพิจารณาเนื้อหาบทเรียนอยู่เสมอซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาเนื้อหาวิชาและช่วยทำให้เนื้อหาวิชามีส่วนในการพัฒนาความรู้ ทักษะ และบุคลิกภาพของผู้เรียนให้เป็นนักสังคมสงเคราะห์ แต่มีข้อสังเกตจากข้อเสนอแนะของอาจารย์ นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาพบว่า เนื้อหาบางรายวิชามีความซ้ำซ้อนกันซึ่งเป็นสาเหตุให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียนบทเรียนที่ซ้ำซ้อนกัน สำหรับข้อสังเกตดังกล่าวอาจเป็นเพราะผู้ร่างหลักสูตรแต่ละหมวดวิชาต่างก็เลือก และจัดเนื้อหาวิชาที่คิดว่าอยู่ในขอบข่ายของหมวดวิชาตน โดยมิได้พิจารณาเนื้อหาของหมวดวิชาอื่น นอกจากนี้กลุ่มอาจารย์ผู้สอนยังให้ข้อเสนอแนะว่าควรเพิ่มหน่วยกิตของรายวิชาด้านการวิจัย เพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการศึกษาที่กว้างไกลเนื่องจากการวิจัยจะช่วยให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ๆ เป็นการส่งเสริมให้สามารถผลิตนักสังคมสงเคราะห์ที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมอย่างแท้จริง สำหรับคำถามปลายเปิด กลุ่มนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาให้ข้อเสนอแนะว่าหลักสูตรควรเพิ่มรายวิชาที่เป็นการปฏิบัติให้มากขึ้น เนื่องจากการทำงานทางด้านสังคมสงเคราะห์ เป็นงานที่ต้องอาศัย

ทักษะในการให้บริการกับสังคม หากเนื้อหาหลักสูตร มีการเน้นให้นักศึกษาได้มีการฝึกปฏิบัติ ในทุกทักษะของนักสังคมสงเคราะห์จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับผล การประเมินขอบเขตการประเมินเรื่องความสอดคล้องของเนื้อหากับความต้องการและความ สนใจของผู้เรียนว่าอยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมมาก แต่ให้ข้อเสนอแนะถึงการเพิ่มเวลาเรียน หรือเนื้อหาของการปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น

2.1 เรื่อง สื่อการเรียนการสอน จากการประเมิน พบว่า สื่อการเรียน การสอนอยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมมาก แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดในส่วนของสื่อการเรียน การสอนในภาคปฏิบัติพบว่าอยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมปานกลาง อาจจะเป็นเนื่องมาจากการจัด การเรียนการสอนในภาคปฏิบัติ เน้นการศึกษาภาคปฏิบัติกับหน่วยงานที่รับ เป็นศูนย์ฝึกปฏิบัติของ นักศึกษา ไม่สามารถนำอุปกรณ์ต่างๆ มาฝึกซ้อมได้เองอีกทั้ง การศึกษาทางสังคมสงเคราะห์ มิได้มีการจัดตั้งห้องปฏิบัติการจำลองให้นักศึกษาซ้อม แต่มีการเตรียมนักศึกษาในภาคทฤษฎีและ ก่อนออกปฏิบัติการ เพื่อช่วยเสริมสร้างทักษะก่อนออกภาคปฏิบัติ และจากการประเมินในภาค ปฏิบัติก็สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาที่ต้องการให้เพิ่มรายวิชา ภาคปฏิบัติให้มากยิ่งขึ้น

2.2 เรื่อง วัสดุศึกษา จากการประเมิน พบว่า วัสดุศึกษามีความเหมาะสม ในด้านจำนวนความทันสมัย ความสอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชา ความเหมาะสมกับเนื้อหา วิชา ความสอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตร และความสะดวกในการยืม-คืนวัสดุศึกษา อยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมปานกลางถึงมาก และข้อเสนอแนะที่ควรปรับปรุงคือ จำนวนวัสดุ ศึกษาที่อยู่ในห้องสมุดมีจำนวนค่อนข้างน้อย เมื่อเทียบกับจำนวนนักศึกษารายวิชาให้ข้อเสนอแนะว่า ควรเพิ่มวารสารทางด้านสังคมสงเคราะห์ศาสตร์จะช่วยในการ เพิ่มความรู้ทางสังคมสงเคราะห์ ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เป็นวิชาชีพที่ต้องบริการสังคม การเพิ่มพูน ทักษะประการหนึ่งของนักสังคมสงเคราะห์ คือ การมีความรอบคอบ มีความกว้างไกลในแนว ความคิด ดังนั้นหากมีเอกสารวารสารทางด้านสังคมสงเคราะห์ ซึ่งเป็นบทวิจารณ์เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการสังคมสงเคราะห์จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรอบคอบมากยิ่งขึ้น

2.3 เรื่อง สถานที่เรียน จากการประเมิน พบว่าขนาดห้องเรียนภาคทฤษฎี และปฏิบัติรวมทั้งบรรยากาศในสถานที่เรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมมาก

แต่มีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงขนาดของห้องเรียนในบางวิชาที่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา โดยเฉพาะวิชาหมวดวิชาพื้นฐาน และควรปรับปรุงระบบเสียง แสง ำให้ใช้ได้เสมอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดกับการจัดการเรียนการสอนของดิอู๋ กล่าวว่าการเรียนรู้ที่ดีต้องมาจากการกระทำโดยตัวผู้เรียน การจัดผู้เรียนมากเกินไปทำให้ผู้เรียนไม่สามารถคิดวิเคราะห์เท่าที่ควร (นวลอนงค์ บุญฤทธิ์พงศ. 2539:212) ผลการวิจัยในส่วนนี้สอดคล้องกับงานวิจัยหลายชิ้น ซึ่งระบุว่าอุปกรณ์ที่ำใช้ในห้องเรียนจะช่วยให้การเรียนการสอนในหลักสูตร เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่มักยังไม่เพียงพอกับความต้องการ เช่น เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ ำมรครรพณ (สุทัศน์ย์ วิวัฒน์ปฐพี. 2527 : 62-63 ; มยุรี กลางกูร. 2529 : 147)

2.4 เรื่อง คุณสมบัตินักศึกษา จากการประเมินพบว่า ระดับคะแนนที่ำในการสอบคัดเลือกเข้าเรียนอยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนนใหญ่ อาจเนื่องจากระบบการศึกษาของไทย เปิดโอกาสให้นักเรียนำระดับคะแนนของการศึกษานอกรรเรียนใช้ในในการสอบคัดเลือก แต่เมื่อนักศึกษาเข้ามาศึกษาสามารถศึกษาและได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในเกณฑ์ดี ดังผลการประเมินด้านระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของผู้สำเร็จการศึกษาส่วนนใหญ่มีผลการเรียนค่อนข้างดีและเมื่อพิจารณา จากผลการประเมินของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมปานกลางถึงมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สงัด อุทรานันท์ (2521 : 8) ที่กล่าวว่า การสร้างหลักสูตรที่ดี ควรต้องสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนในด้าน ความรู้ ทักษะและทักษะได้ สำหรับด้านทัศนคติต่อวิชาชีพ นักศึกษา มีทัศนคติที่ปานกลางต่อวิชาชีพ อาจเนื่องมาจากลักษณะของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์เป็นงานที่ำให้บริการเป็นส่วนนใหญ่ ซึ่งขัดกับพัฒนาการของวัยรุ่นในชวงอายุ 17-18 ปี ที่ต้องการอิสระและการแสดงความคิดเห็นมากกว่าการำให้บริการกับบุคคลทั่วไป แต่ระบบการศึกษาของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์สามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อวิชาชีพกับนักศึกษาได้ ดังผลการประเมินเรื่องทัศนคติต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีระดับความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้อาจมีผลจากรูปแบบการสอนและพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่มีความตั้งใจในการสอน ทำให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษา

2.5 เรื่อง ความพร้อมและศักยภาพของอาจารย์ จากการประเมินจากข้อมูล

เบื้องต้นที่สอบถามกลุ่มอาจารย์พบว่า อาจารย์ผู้สอนทุกคนจบการศึกษาระดับปริญญาโท จากมหาวิทยาลัยในประเทศไทยและต่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัยที่กำหนดให้การศึกษาระดับอุดมศึกษา ควรมีจำนวนอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโทมากที่สุดรองลงมา คือ ปริญญาเอกและปริญญาตรี สำหรับผลงานวิจัยของอาจารย์ พบว่า อาจารย์ผู้สอนมีการศึกษาวิจัยโดยเฉลี่ย คนละ 1 เรื่อง อาจารย์ผู้สอนเห็นความสำคัญในการวิจัย ซึ่งเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และงานทางด้านพัฒนาการสอน จากการประเมินพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ กลุ่มนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาให้ความเห็นว่าผู้สอนมีความเหมาะสม เรื่อง พฤติกรรมการสอนอยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมมากถึงมากที่สุด อาจเนื่องจากสาเหตุมาจากวิถีชีวิตของผู้สอนและผู้เรียนมีความใกล้เคียงกัน ทำให้มีความเห็นอกเห็นใจผู้เรียนและมีความตั้งใจในการถ่ายทอดความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของเวอร์จิเนีย (นวลอนงศ์ บุญฤทธิ์พงศ์. 2539 : 209; อ้างอิงมาจาก Virginia. 1965: 65-69) ที่ศึกษาคุณสมบัติของอาจารย์พยาบาลที่มีประสิทธิภาพในมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียที่สำคัญมี 19 ประการ คือ ยอมรับนักศึกษา ชื่อสัตย์ ไม่ทำให้นักศึกษาอาย ให้โอกาสและเวลาที่เหมาะสม เป็นที่ปรึกษาแก่นักศึกษา มีความมั่นใจ เป็นผู้ผ่อนคลายยาว สนใจร่วมงานกับนักศึกษา เห็นใจผู้เรียน ให้ความอบอุ่นแก่นักศึกษา เตรียมการสอนเหมาะสม สามารถอธิบายสิ่งที่นักศึกษาไม่เข้าใจ ให้นักศึกษารู้สึกว่าเข้าเป็นบุคคลสำคัญบุคคลหนึ่ง ให้ความแนะนำและแก้ปัญหาได้ มีความรับผิดชอบดี เข้าใจความต้องการของนักศึกษา เป็นตัวอย่างที่ดี ควบคุมตนเองและกระตุ้นนักศึกษาเสมอ นอกจากนี้ผลการประเมินทางด้านการสอน พบว่า อาจารย์ใช้รูปแบบการสอนแบบบรรยายเป็นหลัก หากใช้รูปแบบการบรรยายหลายรูปแบบจะช่วยกระตุ้นให้นักศึกษารู้จักคิดแก้ปัญหา (สุพิน บุญวงษ์. 2531: 3) กล่าวถึง การเรียนการสอนวิชาต่างๆ อาจารย์ควรใช้ทักษะหลายๆ ทักษะเพื่อเสริมการบรรยายให้มีคุณค่า และน่าสนใจ นอกจากนี้ควรมีหน่วยงานในการพัฒนาอาจารย์ให้มีโอกาสฝึกสอนแบบต่าง ๆ เพื่อจะได้นำมาจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

3. กระบวนการเรียนการสอน

3.1 เรื่อง กิจกรรมการเรียนการสอน จากแบบประเมินและแบบสังเกตพบว่าการจัดการเรียนการสอน และการส่งเสริมความรู้และทักษะนอกห้องเรียนในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์อยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมมาก แต่เมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดพบว่า

ผู้สำเร็จการศึกษาต้องการให้จัดการเรียนการสอนในการส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในแต่ละรายวิชามีเนื้อหาค่อนข้างมาก หรืออาจไม่ได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร จึงทำให้การสนับสนุนที่มีทักษะนอกเหนือชั้นเรียนได้น้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมหญิง จันทรวาท (2529: 111) ที่ได้วิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา ของสภาการฝึกหัดครู (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2524 พบว่าการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะนอกชั้นเรียนมีน้อย เพราะไม่ได้รับความร่วมมือและประสานงานที่ดีระหว่างนักศึกษาอาจารย์ และผู้บริหาร ทั้งขาดการสนับสนุนด้านการเงิน แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอาจให้มีหน่วยบริการเรียนรู้ด้านตนเองในสถาบันด้วย (ทพวงมหาวิทยาลัย. 2535 : 14-16) เพื่อเน้นให้มีวิธีการเรียนการสอนแบบวิชาชีพเป็นหลักจะช่วยให้นักศึกษาได้มีความรู้ที่มีโครงสร้างในการคิด ง่ายต่อการระลึกได้และสามารถนำใช้ได้เมื่อมีสภาพการณ์จริง ช่วยพัฒนาการมีเหตุผล ช่วยให้นักศึกษาที่มีความคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความคิดริเริ่มเชิงวิจัยสูงขึ้น (นวลอนงค์ บุญฤทธิ์พงศ์ 2539. 210 ; อ้างอิงมาจาก เฉลิม วราวิทย์. 2533 : ก-ฅ) ดังนั้นหากมีการจัดการเรียนการสอน วิชาวิชาชีพเป็นหลักจะช่วยส่งเสริมการรู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา นอกจากนี้ทั้งนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษามีข้อเสนอแนะให้กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติและวิชาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพได้ เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นในการประกอบอาชีพเมื่อจบการศึกษาแล้ว

3.2 เรื่อง การวัดและประเมินผลการเรียน จากแบบประเมินและแบบสังเกตพบว่า การวัดและประเมินผลการเรียน มีความชัดเจนในการกำหนดเกณฑ์ ความสอดคล้องของการวัดและประเมินผลการเรียนกับหลักสูตร รูปแบบการวัดและประเมินผลการเรียน การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียน อยู่ในเกณฑ์ระดับเหมาะสมมาก แต่กลุ่มอาจารย์ให้ข้อเสนอแนะว่าควรกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลของวิชาชีพให้ชัดเจนและนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาให้ข้อเสนอแนะว่าควรแจ้งผลการวัดและประเมินผลกลับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง เพื่อปรับปรุงการเรียนซึ่งสอดคล้องกับ ส.วาสนา ประवालพฤกษ์ (2538: 31) ที่กล่าวถึง บทบาทการประเมินผลของอาจารย์ควรเปลี่ยนจากการตัดสินได้ตกมา เป็นการเฝ้าดูผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร ดังนั้นอาจารย์ควรจะได้อธิบายคำตอบของการวัดและประเมินผลให้ผู้เรียนเข้าใจเพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ของนักศึกษา

4. ด้านผลผลิต จากการประเมิน พบว่า ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในระดับดี สำหรับด้านทัศนคติต่อวิชาชีพ ทัศนคติในการทำงาน และบุคลิกภาพของความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ที่อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมระดับมาก ซึ่งผลจากการประเมินคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินพฤติกรรมของผู้สอนซึ่งประเมินโดยกลุ่มนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาที่เห็นว่า มีความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ในระดับมากและยังสอดคล้องกับการประเมินของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาด้านความรู้ความเข้าใจทางสังคมสงเคราะห์และทักษะในการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์มีความเหมาะสมในระดับปานกลางถึงมากและถือว่าเป็นความสัมฤทธิ์ผลในการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร

1. ด้านบริบท ควรปรับข้อความของวัตถุประสงค์ให้มีการสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ด้านโครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตร ควรเพิ่มหน่วยกิตของรายวิชาภาคปฏิบัติและรายวิชาทางการวิจัย

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น ควรปรับปรุง สื่อการเรียนการสอนในภาคปฏิบัติ อาจสร้างอุปกรณ์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ภาพจำลองหรือการฝึกปฏิบัติในห้องเรียน ด้านวัสดุศึกษาควรเพิ่มเอกสารวารสารทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ด้านสถานที่เรียนควรพิจารณาสัดส่วนของผู้เรียนกับขนาดของห้องเรียนโดยเฉพาะการเรียนการสอนในวิชาศึกษาทั่วไป และควรมีเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบอุปกรณ์ที่ใช้ในห้องเรียนให้ใช้งานได้อยู่เสมอ ศึกษภาพและความพร้อมของอาจารย์ควรสนับสนุนให้อาจารย์ทำผลงานวิจัย หรือเอกสารทางวิชาการเพื่อให้ได้ข้อมูลใหม่ ๆ มาพัฒนาองค์ความรู้หรือการเรียนการสอน

3. ด้านกระบวนการ ควรปรับปรุงรูปแบบการสอนโดยเน้นการเสริมทักษะนอกชั้นเรียนหรือการสร้างห้องปฏิบัติการจำลองหรือการจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางใช้ปัญหาเป็นหลักในการเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดเชิงวิจัยสูงขึ้น ด้านการวัดและประเมินผลควรแจ้งและอธิบายผลการวัดและประเมินการเรียนกับผู้เรียนควรริเริ่มการประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับสภาพความจริง การใช้แฟ้มสะสมงานมาประยุกต์ใช้

4. ด้านผลผลิต ควรพัฒนาด้านทักษะการปฏิบัติทางสังคมสงเคราะห์ให้มากยิ่งขึ้นและควรเน้นให้ผู้เรียนได้ลองปฏิบัติในรายวิชาวิจัย เพื่อให้มีความสามารถในงานวิจัยทางสังคมสงเคราะห์มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทําวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยการประเมินผลหลักสูตรโดยใช้รูปแบบอื่นๆ เช่น รูปแบบของสเตคเป็นต้น
2. ควรศึกษาความต้องการของตลาดหรือสังคมที่มีต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงในการนำมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้ดีขึ้น
3. ศึกษาภาวะการมีงานทำและประสิทธิภาพในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดหรือสังคม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกษกานดา สุภาพจน์. การประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจ วิชาเอกธุรกิจศึกษาการเลขานุการ
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทุมศักราช 2529. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- ขวัญใจ มณีวงษ์. การประเมินหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพลศึกษา มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2533. อัดสำเนา.
- จำเนียร สุขหลาย. การสร้างแบบจำลองชิบป์ประเมินโครงการอบรมบุคลากรศึกษาประจำการ.
เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ เรื่อง การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการ
วิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: 2535.
- ชมพันธ์ ฤกษ์ ฌ อยุธา. การบริหารและพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- ชมพู พึ่งธรรม. การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นผู้นำของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่
3 กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- ชลัษ ภิรมณ์. การประเมินหลักสูตรวิชาเอกการรักษามความปลอดภัยและพลศึกษา ฉบับ
ทุมศักราช 2529 ในวิทยาลัยพลศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศิลปากร, 2531. อัดสำเนา.
- โชติ เพชรชื่น. เทคนิคการประเมินหลักสูตร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ประสานมิตร, ม.ป.ป.
- ทีศนา แคมมณี. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร เอกสารประกอบการประชุมสัมมนา
เรื่อง แนวทางการประเมินและพัฒนาหลักสูตรอุดมศึกษา. 51-71 กองวิชาการ
ทบวงมหาวิทยาลัย, 2526.
- เดชา ทวีไทย. การประเมินหลักสูตรรายวิชาพลศึกษาของหลักสูตรพื้นฐานทั่วไป. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2532. อัดสำเนา.
- ธวัชชัย ชัยจรรย์อายุกุล. การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต,
2529.

- চারী วารีย์สังข์. การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทเกษตรกรรม พ.ศ.2521
ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
 กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- ธีรบุษ รมลิสสกุลมงคล. การสร้างแบบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักธุรกิจของนักเรียนมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครนายก. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- เดือนใจ เกตุษา. การประเมินหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาเอกการวัดผลการศึกษา.
 กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2531. อัดสำเนา.
- นงลักษณ์ เทพสวัสดิ์. การพัฒนาสังคมกับการสังคมสงเคราะห์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2531.
- นุชนภา รื่นอบเชย. การประเมินหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2537. อัดสำเนา.
- นวลอนงค์ บุญฤทธิพงศ์ การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ระดับต้น
กระทรวงสาธารณสุข. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.
- นิภา สุวรรณแสง ตูรมสุนทร. การสังคมสงเคราะห์ชุมชน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2525.
- บุญส่ง นิลแก้ว. การประเมินหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาการวัดและประเมินผลทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- พนิดา กาญจนหุต. การประเมินหลักสูตรรายวิชาพฤติกรรมการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- พรทิพย์ อาจณรงค์. การประเมินหลักสูตรเฉพาะทาง คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: พิงเกอร์ปรีน, 2536.
- ไพศาล หวังพานิช. การวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- ภิญโญ สาธร. "การประเมินหลักสูตรเพื่อการพัฒนาการศึกษา," สารพัฒนาหลักสูตร. ตุลาคม 2532.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. การพัฒนาหลักสูตรมิติใหม่. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- วิชาการ, กรม. การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี. กรุงเทพฯ: กองวิจัยการศึกษา, 2533.
- วิชาการ, กรม. "การประเมินหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524," รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, 2528.
- วิลวัลส์ กฤษณะกฤติ. สังคมสงเคราะห์ศาสตร์เบื้องต้น. สำนักพิมพ์โรเดียนสโรตร์ กรุงเทพฯ: 2529.
- วันทนี วาสิกะสิน. ธรรมะกับงานสังคมสงเคราะห์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
- มหาวิทยาลัย, ทบวง. ความต้องการกำลังคนสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ในช่วง 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2535-2544). กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดทบวง, 2533.
- มยุรี พลาญกร. พ.อ.หญิง. การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ของวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า. ปรินญาณินทร์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- บุพา วงษ์ไชย. ทฤษฎีการปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โรสภาการพิมพ์, 2534.
- รัตนา ทองสวัสดิ์. วิชาชีพทางการพยาบาล. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โรเดียนสโรตร์, 2531.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัทศึกษาพร 2528.
- ส. วาสนา ประवालพฤษ์. "การประเมินผลการเรียนให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง: การایشเพิ่มสะสมงาน," วารสารวัดผลการศึกษา 16(48) : มกราคม- เมษายน. 31-36; 2538.

- สมบัติ คชสิทธิ์. การประเมินหลักสูตร: ธรรมชาติในการประเมิน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์, 2536.
- สมสมร เทพนาโรสมันต์ การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ทัวไป พุทธศักราช 2527. ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.
- สมหญิง จันทรัฐไทย. การประเมินหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษาของสถาบันการศึกษาหัดครุ (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2524. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- สมหวัง ศิริยานุวัฒน์. การประเมินผลโครงการการประชุม หลักการและการประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2524.
- สังัด อุทรานันท์. พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2527.
- สุทัศน์ วิวัฒน์บุณย. การประเมินหลักสูตรกายภาพบำบัด คณะแพทยศาสตร์ศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.
- สันต์ บารุงธรรม. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2525.
- สุนทร แก้วมาลัยตระกูล. การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกสุขภาพ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- สุมิตร คุณากร. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิศ, 2518.
- สุรพล เกตุเที่ยง. การประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีการเกษตร ของวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2533. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- สุพิน บุญวงษ์. หลักการสอน. กรุงเทพฯ: แสงสุทธิการพิมพ์, 2531.
- ห้วเจียวเฉลิมพระเกียรติ, มหาวิทยาลัย. หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรศาสตร์. กรุงเทพฯ: 2533. อัดสำเนา.

- อัจฉิมา สวัสดิ์ชีวิน. การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกนาฏศิลป์และการละคร ระดับอนุปริญญา ของสภาการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2528. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- อุทุมพร จามรมาน. การประเมินทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ปรินษาการพิมพ์, 2528.
- Beauchamp, George A. Curriculum Theory. 4th ed. Itasca Illinois: F.E. Peacock Publisher, 1975.
- Chonbach, Education Psychology. 2nd ed. New York : Harcourt Brace, 1963.
- Dyess, Jessy Sue." A Follow-up of Jacinto College 1977-1981 Business Administration Graduates with Implication for Curriculum Revision," Dissertation Abstracts International 42 (November). 1981.
- De Young, L. Dydamics of Nursing. 5th ed. St.Louis: The C.V. Mos, 1988.
- Good, Carter V. Dictionary. New York: Mc Graw-Hill Book, 1973.
- Hammon, R.L. Evaluation the Local Level. Tucson, Project EPIC, 17p. 1976.
- Horton, David. "An Evauation of Physical Eduation programs in Community of Arkansas," Dissertation Abstrats international. 39(6): 3450-4; December, 1978.
- Popham, James W. Eduation Evaluation. Englewood Clifts, prentice Hall, 1975.
- Provus, M. discrepen Evauation: For eduation Program Improvement and assessment. Califonia: Berkkely, 1971.
- Scharfer, Reed M. "An Evaluation of Teacher Program at Parson College," Dissertation Abstracts International. 23 : 3106. 1961.

Stake, R.E. "Toward a Science of Education Evaluation," Education Technology. 1962.

Stufflebeam, D.L. "Toward a Science of Education Evaluation," Education Technology. 1969.

Tyler, Ralph W. "General Statement on Evaluation," Education Research. 1942.

———. Basic Principles of Curriculum and Instruction. The University of Chicago Press, 1950.

ภาคผนวก

แบบประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2533
 (สำหรับอาจารย์)

คำแนะนำในการตอบแบบประเมิน

แบบประเมินชุดนี้มุ่งประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติโดยแบ่งการประเมินเป็น 2 ส่วนในแต่ละด้านที่ประเมิน ดังนี้

ตอนที่ 1 การประเมินความเหมาะสม ความสอดคล้อง ความชัดเจน ของหลักสูตร

การประเมินแบ่งเป็น 8 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. โครงสร้างของหลักสูตร
3. เนื้อหาของหลักสูตร
4. วัสดุศึกษา
5. สื่อการเรียนการสอน
6. สถานที่เรียน
7. กระบวนการเรียนการสอน
8. การวัดและประเมินผลการเรียน

โปรดประเมินตามความคิดเห็นของท่าน เพราะผลการประเมินหลักสูตร จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น วิธีการตอบด้าน โครงสร้างของหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน สถานที่เรียน กระบวนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียน โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความเหมาะสม ความสอดคล้อง ความชัดเจน ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>มากที่สุด</u>
4 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>มาก</u>
3 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>ปานกลาง</u>
2 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>น้อย</u>
1 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>น้อยที่สุด</u>

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปในการประเมินแต่ละด้าน เป็นคำถามปลายเปิด

แบบประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2533

(สำหรับนักศึกษา)

คำแนะนำในการตอบแบบประเมิน

แบบประเมินชุดนี้มุ่งประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติโดยแบ่งการประเมินเป็น 2 ส่วนในแต่ละด้านที่ประเมิน ดังนี้

ตอนที่ 1 การประเมินความเหมาะสม ความสอดคล้อง ความชัดเจน ของหลักสูตร

การประเมินแบ่งเป็น 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. เนื้อหาของหลักสูตร
2. วัสดุศึกษา
3. สื่อการเรียนการสอน
4. สถานที่เรียน
5. กระบวนการเรียนการสอน
6. การวัดและประเมินผลการเรียน

โปรดประเมินตามความคิดเห็นของท่าน เพราะผลการประเมินหลักสูตร จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น วิธีการตอบด้านสื่อการเรียนการสอน สถานที่เรียน กระบวนการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียน โปรดเขียนเครื่องหมาย /ลงในช่องระดับความเหมาะสม ความสอดคล้อง ความชัดเจน ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>มากที่สุด</u>
4 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>มาก</u>
3 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>ปานกลาง</u>
2 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>น้อย</u>
1 หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>น้อยที่สุด</u>

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปในการประเมินแต่ละด้าน

เป็นคำถามปลายเปิด

แบบประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2533

(สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา)

คำแนะนำในการตอบแบบประเมิน

แบบประเมินชุดนี้มุ่งประเมินหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติโดยแบ่งการประเมินเป็น 2 ส่วนในแต่ละด้านที่ประเมิน ดังนี้

ตอนที่ 1 การประเมินความเหมาะสม ความสอดคล้อง ความชัดเจน ของหลักสูตร

การประเมินแบ่งเป็น 7 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. เนื้อหาของหลักสูตร
2. สื่อการเรียนการสอน
3. วัสดุศึกษา
4. สถานที่เรียน
5. กระบวนการเรียนการสอน
6. การวัดและประเมินผลการเรียน
7. ประสิทธิภาพในการทำงาน

โปรดประเมินตามความคิดเห็นของท่าน เพราะผลการประเมินหลักสูตร จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น วิธีการตอบด้านสื่อการเรียนการสอน สถานที่เรียน กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียน และประสิทธิภาพในการทำงาน โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับความเหมาะสม ความสอดคล้อง ความชัดเจน ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>มากที่สุด</u>
4	หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>มาก</u>
3	หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>ปานกลาง</u>
2	หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>น้อย</u>
1	หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>น้อยที่สุด</u>

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปในการประเมินแต่ละด้าน
เป็นคำถามปลายเปิด

วิธีการตอบแบบประเมินส่วนของวัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชาและด้านวัสดุศึกษา

โปรดพิจารณาวัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชาและด้านวัสดุศึกษาของหลักสูตรแต่ละประเภท ว่ามีความสอดคล้อง/เหมาะสมเพียงใดแล้ว เขียนหมายเลขตามความหมายตามเกณฑ์ต่อไปนี้

5	หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>มากที่สุด</u>
4	หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>มาก</u>
3	หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>ปานกลาง</u>
2	หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>น้อย</u>
1	หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>น้อยที่สุด</u>

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ระดับความชัดเจน		ระดับความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน
	ภาษาในวัตถุประสงค์	การแสดงความเป็นวิชาชีพ	
1. ผลิตนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพพระคัมภีร์ปฏิบัติการออกไปรับใช้บุคคล กลุ่มและชุมชนที่เผชิญกับปัญหาในสังคมไทยอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาประเทศ	5	4	5

ถ้าท่านเขียนหมายเลขตามตัวอย่างข้างต้นหมายถึง ท่านมีความเห็น ดังนี้

วัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 มีความชัดเจนของภาษา ระดับ	<u>มากที่สุด</u>
มีความแสดงความเป็นวิชาชีพเหมาะสม ระดับ	<u>มาก</u>
มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ระดับ	<u>มากที่สุด</u>

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ระดับความชัดเจน		ระดับความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน
	ภาษาในวัตถุประสงค์	การแสดงความเป็นวิชาชีพ	
1. ผลิตนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพระดับปฏิบัติการออกไปรับใช้บุคคลกลุ่มและชุมชนที่เผชิญกับปัญหาในสังคมไทยอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาประเทศ			
2. ผลิตนักสังคมสงเคราะห์ที่มีความรู้ในเรื่องของมนุษย์สังคมและกระบวนการปฏิบัติการงานสังคมสงเคราะห์ พร้อมทั้งทักษะในการทำงานกับประชาชนกลุ่มเป้าหมายทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพ			
3. ผลิตนักสังคมสงเคราะห์ออกไปปฏิบัติงานในหน่วยสวัสดิการสังคมของรัฐบาลและเอกชน เช่น กรมประชาสงเคราะห์ กรมการพัฒนาชุมชนโรงพยาบาลของรัฐและเอกชน มูลนิธิช่วยเลี้ยงปอเด็กเชียงใหม่และมูลนิธิต่างๆ ที่ให้บริการด้านสวัสดิการสังคม			

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	ระดับความชัดเจน		ระดับความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน
	ภาษาในวัตถุประสงค์	การแสดงความเป็นวิชาชีพ	
4. เพื่อผลิตบัณฑิตทางสังคมสงเคราะห์ให้มีคุณสมบัติพิเศษ กล่าวคือ มีแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับมนุษย์และสังคมที่ชัดเจน มีความรู้ ทักษะ ทศนคติ บุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเป็นนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ			

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. ความชัดเจนของภาษาของวัตถุประสงค์

-----

2. ความสอดคล้องกับความต้องการกับสังคมในปัจจุบัน

-----

3. ความชัดเจนของการแสดงออกของความเป็นวิชาชีพ

โปรดแสดงความคิดเห็นในวิชาเหล่านี้เหมาะสมหรือมีความสอดคล้องกับประเด็นเพียงใด

ระดับความคิดเห็น เนื้อหาวิชาในหลักสูตร	ความเหมาะสมด้าน		รายวิชามีส่วน พัฒนาความรู้ ทัศนคติ บุคลิกภาพ ความเป็นนักสังคม สงเคราะห์
	จำนวน หน่วย กิตที่ กำหนด	ความสอดคล้อง ของรายวิชา กับจุดประสงค์ ของหลักสูตร	
1. กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์			
SS 1102 มนุษย์กับสังคม 2 หน่วยกิต			
SS 1142 สังคมกับเศรษฐกิจ 2 หน่วยกิต			
SS 1152 สังคมกับการปกครอง 2 หน่วยกิต			
SS 1162 สังคมกับกฎหมาย 2 หน่วยกิต			
SS 1172 มติทางสังคม 2 หน่วยกิต			
SS 1182 มรณมิติเกี่ยวกับสุขภาพ 2 หน่วยกิต			
SS 2112 ครอบครัวยุคใหม่ในเมืองฯ 2 หน่วยกิต			
SS 2122 วัฒนธรรมท้องถิ่น 2 หน่วยกิต			

ระดับความคิดเห็น	ความเหมาะสมด้าน		รายวิชามีส่วน พัฒนาความรู้ ทัศนคติ บุคลิกภาพ ความเป็นนักสังคม สงเคราะห์
	จำนวน หน่วย กิตที่ กำหนด	ความสอดคล้อง ของรายวิชา กับจุดประสงค์ ของหลักสูตร	
เนื้อหาวิชาในหลักสูตร			
2. กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์			
HU 1212 ตรรกวิทยา 2 หน่วยกิต			
HU 1222 ปรัชญาเบื้องต้น 2 หน่วยกิต			
HU 1242 อารยธรรมไทย 2 หน่วยกิต			
HU 1252 อารยธรรมตะวันออก 2 หน่วยกิต			
HU 1262 อารยธรรมตะวันตก 2 หน่วยกิต			
HU 2202 ศิลปวิจารณ์ 2 หน่วยกิต			
HU 2212 ศาสนาเปรียบเทียบ 2 หน่วยกิต			
GE 1681 พลศึกษา 2 หน่วยกิต			
1.3 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์			
CS 1013 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ 3 หน่วยกิต			

ระดับความคิดเห็น	ความเหมาะสมด้าน		รายวิชามีส่วน พัฒนาความรู้ ทัศนคติ บุคลิกภาพ ความเป็นนักสังคม สงเคราะห์
	จำนวน หน่วย กิตที่ กำหนด	ความสอดคล้อง ของรายวิชา กับจุดประสงค์ ของหลักสูตร	
เนื้อหาวิชาในหลักสูตร			
MA 1302 คณิตศาสตร์ทั่วไป 2 หน่วยกิต			
SC 1312 วิทยาศาสตร์กับสังคม 2 หน่วยกิต			
SC 1322 ชีวิตกับนิเวศวิทยา 2 หน่วยกิต			
ST 1332 สถิติ 2 หน่วยกิต			
1.4 กลุ่มวิชาภาษา			
LG 1621 ภาษาอังกฤษ 1 2 หน่วยกิต			
LG 1622 ภาษาอังกฤษ 2 2 หน่วยกิต			
EG 2072 ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพ สังคมสงเคราะห์ 2 หน่วยกิต			
TH 1402 ภาษาไทยกับการสื่อสาร 2 หน่วยกิต			

ระดับความคิดเห็น	ความเหมาะสมด้าน		รายวิชามีส่วน พัฒนาความรู้ ทัศนคติ บุคลิกภาพ ความเป็นนักสังคม สงเคราะห์
	จำนวน หน่วย กิตที่ กำหนด	ความสอดคล้อง ของรายวิชา กับจุดประสงค์ ของหลักสูตร	
เนื้อหาวิชาในหลักสูตร			
1.5 วิชาพื้นฐานวิชาชีพ			
HU 1232 จิตวิทยาทั่วไป 2 หน่วยกิต			
SS 1132 เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น 2 หน่วยกิต			
SS 2102 สังคมวิทยาเบื้องต้น 2 หน่วยกิต			
SS 2132 มานุษยวิทยาเบื้องต้น 2 หน่วยกิต			
SS 2142 หลักรัฐศาสตร์ 2 หน่วยกิต			
SS 2152 พัฒนาการทางร่างกายและ จิตใจของมนุษย์ 2 หน่วยกิต			
SW 2013 จริยธรรมทางวิชาชีพ 3 หน่วยกิต			

ระดับความคิดเห็น	ความเหมาะสมด้าน		รายวิชาที่มีส่วน พัฒนาความรู้ ทัศนคติ บุคลิกภาพ ความเป็นนักสังคม สงเคราะห์
	จำนวน หน่วย กิตที่ กำหนด	ความสอดคล้อง ของรายวิชา กับจุดประสงค์ ของหลักสูตร	
เนื้อหาวิชาในหลักสูตร			
SW 2023 หลักกฎหมายทางสวัสดิการ ทางสังคม 3 หน่วยกิต			
2. วิชาแกน			
2.1 วิชาบังคับภาคทฤษฎี			
SW 2113 สังคมไทยกับการพัฒนาสังคม 3 หน่วยกิต			
SW 2123 การเปลี่ยนแปลงทางสังคม และระบบสวัสดิการ 3 หน่วยกิต			
SW 2133 ปัญหาสังคมและมาตรการทาง สังคม 3 หน่วยกิต			
SW 2143 โครงสร้างทางการเมืองกับระบบ สวัสดิการทางสังคม 3 หน่วยกิต			
SW 2153 สภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม ฯ 3 หน่วยกิต			
SW 2163 สังคมสงเคราะห์เบื้องต้น			

ระดับความคิดเห็น	ความเหมาะสมด้าน		รายวิชามีส่วน พัฒนาความรู้ ทัศนคติ บุคลิกภาพ ความเป็นนักสังคม สงเคราะห์
	จำนวน หน่วย กิตที่ กำหนด	ความสอดคล้อง ของรายวิชา กับจุดประสงค์ ของหลักสูตร	
เนื้อหาวิชาในหลักสูตร			
SW 2143 โครงสร้างทางการเมืองกับระบบ สวัสดิการทางสังคม 3 หน่วยกิต			
SW 2153 สภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม ฯ 3 หน่วยกิต			
SW 2163 สังคมสงเคราะห์เบื้องต้น 3 หน่วยกิต			
SW 2173 แนวคิดทางสังคมสงเคราะห์ กับสังคมไทย 3 หน่วยกิต			
SW 2183 หลักและวิธีการปฏิบัติงาน สังคมสงเคราะห์ 3 หน่วยกิต			
SW 2193 การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์ 3 หน่วยกิต			

ระดับความคิดเห็น	ความเหมาะสมด้าน		รายวิชามีส่วน พัฒนาความรู้ ทัศนคติ บุคลิกภาพ ความเป็นนักสังคม สงเคราะห์
	จำนวน หน่วย กิตที่ กำหนด	ความสอดคล้อง ของรายวิชา กับจุดประสงค์ ของหลักสูตร	
เนื้อหาวิชาในหลักสูตร			
SW 2203 การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบายฯ 3 หน่วยกิต			
SW 3213 หลักและวิธีการสังคมฯ 3 หน่วยกิต			
SW 3223 การบริหารงาน สังคมสงเคราะห์ 3 หน่วยกิต			
SW 3233 หลักการให้คำปรึกษา			
SW 3243 การอภิปรายปัญหาใน การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ 1 3 หน่วยกิต			
SW 3253 การอภิปรายปัญหาในการปฏิบัติ งานสังคมสงเคราะห์ 2 3 หน่วยกิต			

ระดับความคิดเห็น	ความเหมาะสมด้าน		รายวิชามีส่วน พัฒนาความรู้ ทัศนคติ บุคลิกภาพ ความเป็นนักสังคม สงเคราะห์
	จำนวน หน่วย กิตที่ กำหนด	ความสอดคล้อง ของรายวิชา กับจุดประสงค์ ของหลักสูตร	
เนื้อหาวิชาในหลักสูตร			
2.2 วิชาบังคับภาคปฏิบัติ			
SW 3316 การฝึกภาคปฏิบัติ1 6 หน่วยกิต			
SW 3326 การฝึกภาคปฏิบัติ2 6 หน่วยกิต			
SW 4339 การฝึกภาคปฏิบัติ3 9 หน่วยกิต			
3. วิชาเฉพาะด้าน			
3.1 กลุ่มวิชาเสริมการปฏิบัติงานทาง สังคมสงเคราะห์ทั่วไป			
SW 4413 กระบวนการพิทักษ์สิทธิ 3 หน่วยกิต			
SW 4423 การมีส่วนร่วมของผู้รับบริการ 3 หน่วยกิต			
SW 4433 การใช้ข้อมูลเพื่อพัฒนาฯ 3 หน่วยกิต			

ระดับความคิดเห็น	ความเหมาะสมด้าน		รายวิชาที่มีส่วน พัฒนาความรู้ ทัศนคติ บุคลิกภาพ ความเป็นนักสังคม สงเคราะห์
	จำนวน หน่วย กิตที่ กำหนด	ความสอดคล้อง ของรายวิชา กับจุดประสงค์ ของหลักสูตร	
เนื้อหาวิชาในหลักสูตร			
SW 4443 เทคนิคในการทำงาน กับผู้รับบริการ 3 หน่วยกิต			
SW 4453 การวิจัยและประเมินผลในงาน สังคมสงเคราะห์ 3 หน่วยกิต			
SW 4463 การเขียน วิเคราะห์และ เสนอโครงการ 3 หน่วยกิต			
SW 4473 ประชากรกับการวางแผน ครอบครัว 3 หน่วยกิต			
SW 4483 เพศศึกษากับการครองเรือน 3 หน่วยกิต			
SW 4491 การศึกษาอิสระ 1 หน่วยกิต			
SW 4492 การศึกษาอิสระ 2 หน่วยกิต			
SW 4493 การศึกษาอิสระ 3 หน่วยกิต			

ระดับความคิดเห็น	ความเหมาะสมด้าน		รายวิชาที่มีส่วน พัฒนาความรู้ ทัศนคติ บุคลิกภาพ ความเป็นนักสังคม สงเคราะห์
	จำนวน หน่วย กิตที่ กำหนด	ความสอดคล้อง ของรายวิชา กับจุดประสงค์ ของหลักสูตร	
เนื้อหาวิชาในหลักสูตร			
3.2 กลุ่มวิชาเสริมการปฏิบัติงาน สังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์			
NG 2412 สุขภาพจิตและการพยาบาล จิตเวช 1 2 หน่วยกิต			
PS 2323 สรีรวิทยา 3 หน่วยกิต			
SW 4503 ระบบสาธารณสุขไทย 3 หน่วยกิต			
SW 4513 การสังคมสงเคราะห์ทาง การแพทย์ 3 หน่วยกิต			
SW 4523 วิทยาการระบาดทางสังคม 3 หน่วยกิต			
SW 4533 เทคนิคการสงเคราะห์ผู้ป่วย ด้วยโรคเรื้อรัง 3 หน่วยกิต			
SW 4543 สุขภาพจิต 3 หน่วยกิต			

ระดับความคิดเห็น	ความเหมาะสมด้าน		รายวิชามีส่วน พัฒนาความรู้ ทัศนคติ บุคลิกภาพ ความเป็นนักสังคม สงเคราะห์
	จำนวน หน่วย กิตที่ กำหนด	ความสอดคล้อง ของรายวิชา กับจุดประสงค์ ของหลักสูตร	
เนื้อหาวิชาแกนหลักสูตร			
SW 4551 การศึกษาอิสระ 1 หน่วยกิต			
SW 4552 การศึกษาอิสระ 2 หน่วยกิต			
SW 4553 การศึกษาอิสระ 3 หน่วยกิต			
3.3 กลุ่มวิชาเสริมการปฏิบัติงาน สังคมสงเคราะห์ในงานสาธารณสุข			
SW 4613 การรณรงค์เพื่อชุมชน 3 หน่วยกิต			
SW 4623 การปฏิบัติการเพื่อสังคม 3 หน่วยกิต			
SW 4633 การสงเคราะห์ผู้ประสบ ปัญหาวิกฤติ 3 หน่วยกิต			
SW 4643 การระดมทรัพยากร 3 หน่วยกิต			

ระดับความคิดเห็น	ความเหมาะสมด้าน		รายวิชาที่มีส่วน พัฒนาความรู้ ทัศนคติ บุคลิกภาพ ความเป็นนักสังคม สงเคราะห์
	จำนวน หน่วย กิตที่ กำหนด	ความสอดคล้อง ของรายวิชา กับจุดประสงค์ ของหลักสูตร	
เนื้อหาวิชาในหลักสูตร			
SW 4653 การประสานงานใน ระบบสวัสดิการ 3 หน่วยกิต			
SW 4661 การศึกษาอิสระ 1 หน่วยกิต			
SW 4662 การศึกษาอิสระ 2 หน่วยกิต			
SW 4663 การศึกษาอิสระ 3 หน่วยกิต			
3.4 กลุ่มวิชาเสริมการปฏิบัติงาน สังคมสงเคราะห์ในอุตสาหกรรม			
SW 4713 การสังคมสงเคราะห์ ในอุตสาหกรรม 3 หน่วยกิต			
SW 4723 ระบบความมั่นคงทางสังคม 3 หน่วยกิต			
SW 4733 เทคนิคการสงเคราะห์ ผู้ประสบอันตรายจากการทำงาน 3 หน่วยกิต			

ระดับความคิดเห็น	ความเหมาะสมด้าน		รายวิชามีส่วน พัฒนาความรู้ ทัศนคติ บุคลิกภาพ ความเป็นนักสังคม สงเคราะห์
	จำนวน หน่วย กิตที่ กำหนด	ความสอดคล้อง ของรายวิชา กับจุดประสงค์ ของหลักสูตร	
เนื้อหาวิชาในหลักสูตร			
SW 4743 ปัญหาแรงงานและมาตรการ ทางกฎหมาย 3 หน่วยกิต			
SW 4751 การศึกษายิสรระ 1 หน่วยกิต			
SW 4752 การศึกษายิสรระ 2 หน่วยกิต			
SW 4753 การศึกษายิสรระ 3 หน่วยกิต วิชาหมวดวิชาเลือกเสรี 1. วิชาในคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์			
SW 3813 สวัสดิการครอบครัวและเด็ก 3 หน่วยกิต			
SW 3823 การให้คำปรึกษาแก่คู่สมรส 3 หน่วยกิต			
SW 3833 การให้คำปรึกษาปัญหาครอบครัว 3 หน่วยกิต			
SW 3843 พลวัตกลุ่ม 3 หน่วยกิต			

ระดับความคิดเห็น	ความเหมาะสมด้าน		รายวิชามีส่วน พัฒนาความรู้ ทัศนคติ บุคลิกภาพ ความเป็นนักสังคม สงเคราะห์
	จำนวน หน่วย กิตที่ กำหนด	ความสอดคล้อง ของรายวิชา กับจุดประสงค์ ของหลักสูตร	
เนื้อหาวิชาในหลักสูตร			
SW 3853 การใช้กลุ่มในการแก้ไข และบำบัด 3 หน่วยกิต			
SW 3863 การประชาสัมพันธ์ 3 หน่วยกิต			
SW 3873 การฝึกอบรมร่วมรับความรู้สึก 3 หน่วยกิต			
SW 3883 จิตบำบัด 3 หน่วยกิต			
SW 3893 เทคนิคการสงเคราะห์เด็ก และเยาวชน 3 หน่วยกิต			
SW 3903 เทคนิคการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ 3 หน่วยกิต			
SW 3913 เทคนิคการสงเคราะห์ผู้ถูกข่มขืน 3 หน่วยกิต			
SW 3923 เทคนิคการสงเคราะห์ผู้เสี่ยงภัย 3 หน่วยกิต			

ระดับความคิดเห็น	ความเหมาะสมด้าน		รายวิชาที่มีส่วน พัฒนาความรู้ ทัศนคติ บุคลิกภาพ ความเป็นนักสังคม สงเคราะห์
	จำนวน หน่วย กิตที่ กำหนด	ความสอดคล้อง ของรายวิชา กับจุดประสงค์ ของหลักสูตร	
เนื้อหาวิชาในหลักสูตร			
SW 3933 ผู้นำกลุ่ม	3 หน่วยกิต		
SW 3943 เทคนิคการสงเคราะห์ ผู้กระทำความผิด	3 หน่วยกิต		

โครงสร้างของหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตร	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร (139 หน่วยกิต)					
2. จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาศึกษา ทั่วไป(34 หน่วยกิต)					
3. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะ (96หน่วยกิต)					
4. จำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเลือกเสรี (9 หน่วยกิต)					
5. จำนวนหน่วยกิตในแต่ละกลุ่มวิชา					
5.1 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ (10 หน่วยกิต)					
5.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ (12 หน่วยกิต)					
5.3 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ฯ (6 หน่วยกิต)					
5.4 กลุ่มวิชาภาษา (6 หน่วยกิต)					
5.5 กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ (18 หน่วยกิต)					
5.6 กลุ่มวิชาบังคับภาคทฤษฎี (45 หน่วยกิต)					

โครงสร้างของหลักสูตร	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
5.7 กลุ่มวิชาบังคับภาคปฏิบัติ (21 หน่วยกิต)					
6. สัดส่วนของจำนวนหน่วยกิตของหมวด ศึกษาทั่วไป(34 หน่วยกิต)กับจำนวน วิชาหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะ (96หน่วยกิต)					
7. สัดส่วนของจำนวนหน่วยกิตของหมวด วิชาบังคับภาคทฤษฎี(45หน่วยกิต)กับ จำนวนหน่วยกิตวิชาบังคับภาคปฏิบัติ (21หน่วยกิต)					

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร

1. จำนวนหน่วยกิตของหลักสูตร

-----

2. รายวิชาในโครงสร้างของหลักสูตร

-----

3. สัตว์สวนของหน่วยกิตในหมวดวิชา

---

4. ความสอดคล้องของเนื้อหารายวิชากับจุดประสงค์ของหลักสูตร

---

5. รายวิชามีส่วนพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทักษะ บุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับเนื้อหาในโครงสร้างของหลักสูตร

1. ความทันสมัยของเนื้อหาวิชา

---

2. ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับความต้องการของผู้เรียน

---

3. ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชากับความสนใจของผู้เรียน

---

4. รายวิชามีส่วนพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะคติ บุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์

สื่อการเรียนการสอน

อุปกรณ์การเรียนการสอน	ระดับค่าความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอนภาคทฤษฎี					
2. ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอนภาคปฏิบัติ					
3. ความสะดวกในการยืมคืนอุปกรณ์การเรียนการสอนภาคทฤษฎี					
4. ความสะดวกในการยืมคืนอุปกรณ์การเรียนการสอนภาคปฏิบัติ					
5. สัดส่วนของจำนวนอุปกรณ์การเรียนการสอนกับจำนวนนักศึกษาที่เรียนภาคทฤษฎี					
6. สัดส่วนของจำนวนอุปกรณ์การเรียนการสอนกับจำนวนนักศึกษาที่เรียนภาคปฏิบัติ					

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน

1. ความทันสมัยของอุปกรณ์การเรียนการสอน

---

2. ความสะดวกในการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน

---

3. จำนวนสัดส่วนของอุปกรณ์การเรียนการสอนกับจำนวนนักศึกษา

วัสดุศึกษา

ระดับความคิดเห็น	ความ เหมาะสม ด้าน จำนวน	ความ ทันสมัย ของวัสดุ ศึกษา	ความ สอดคล้อง กับจุดประสงค์ รายวิชา	ความ สอดคล้อง กับเนื้อหา วิชา	ความ สอดคล้อง กับโครง สร้างของ หลักสูตร	ความ สะดวก ในการ ยืมคืนวัสดุ ศึกษา
ชนิดของวัสดุศึกษา						
1. ตำราเรียนภาษาไทย						
2. ตำราเรียนภาษา ต่างประเทศ						
3. เอกสารประกอบ การเรียนการสอน						
4. วัสดุศึกษาอื่นๆ เช่น เทปเสียง วิกิทัศน์						
5. วารสารทางสังคม สงเคราะห์ศาสตร์						

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับวัสดุศึกษา

1. ด้านจำนวนของวัสดุศึกษา

---

2. ด้านความทันสมัยของวัสดุศึกษา

---

3. ด้านความสอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชา

---

4. ด้านความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา

---

5. ด้านความสอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตร

---

6. ด้านความสะดวกในการใช้บริการของวัสดุศึกษา

สถานที่เรียน

สถานที่เรียน	ความเหมาะสมด้านขนาด ห้องเรียนต่อสัดส่วนนักศึกษา					ความเหมาะสมด้านบรรยากาศ ทั่วไปของสถานที่เรียน				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. สถานที่เรียนภาคทฤษฎี										
2. สถานที่เรียนภาคปฏิบัติ										

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับสถานที่เรียน

1. ขนาดของห้องเรียนภาคทฤษฎีกับสัดส่วนนักศึกษา

---

2. บรรยากาศของห้องเรียนภาคทฤษฎี

---

3. ขนาดของห้องเรียนภาคปฏิบัติกับสัดส่วนของนักศึกษา

---

4. บรรยากาศของสถานที่เรียนภาคปฏิบัติ

พฤติกรรมผู้สอน

พฤติกรรมของผู้สอน	ระดับของพฤติกรรม ของผู้สอน				
	5	4	3	2	1
1. มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้					
2. มีความกระตือรือร้นในการสอน					
3. ใช้วิธีการสอนหลายแบบ					
4. มีความรับผิดชอบในการสอน					
5. มีความคิดสร้างสรรค์					
6. มีความเป็นกันเองกับผู้เรียน					
7. ให้ความสำคัญกับผู้เรียน					
8. มีเตรียมการสอน					
9. มีการสอนตามลำดับของเนื้อหา					
10. มีความรู้ในเรื่องที่สอน					

พฤติกรรมของผู้สอน	ระดับของพฤติกรรม ของผู้สอน				
	5	4	3	2	1
11. มีความสามารถให้คำแนะนำคำปรึกษากับผู้เรียน					
12. มีบุคลิกภาพในความเป็นครู					

ข้อเสนอและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของผู้สอน

การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน	ระดับค่าความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับ					
1.1 จุดมุ่งหมายรายวิชา					
1.2 เนื้อหาวิชา					
1.3 จุดประสงค์ของหลักสูตร					
2.ความเหมาะสมของการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน					
3.การเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน					
4.มีการจัดเนื้อหาใหม่ ๆ ที่น่าสนใจและเกี่ยวข้องเพิ่มเติมจากที่หลักสูตรระบุไว้					

การจัดการเรียนการสอน	ระดับค่าความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
5. มีการปรับปรุงเนื้อหาให้ เหมาะสมกับสภาพสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี ในปัจจุบัน					
6. มีการส่งเสริมให้นักศึกษา มีโอกาสค้นคว้าความรู้ เพิ่มเติม					
7. การจัดการเรียนการสอน เน้นให้นักศึกษา					
7.1 นำความรู้ไปใช้ใน สถานการณ์จริง					
7.2 มีความริเริ่ม สร้างสรรค์					
7.3 กล้าตัดสินใจ					
7.4 มีความรับผิดชอบ					
7.5 พัฒนางานของตน ให้ทันต่อสภาพการ เปลี่ยนแปลงของ สังคม					

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1. ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับจุดประสงค์ของหลักสูตร

---

2. การส่งเสริมความรู้และทักษะต่างๆ ในกิจกรรมการเรียนการสอน

การวัดและประเมินผลการเรียน

การวัดและประเมินผลการเรียน	ระดับค่าความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ความชัดเจนของการกำหนด เกณฑ์ในการวัดและประเมิน ผลการเรียนการสอน					
1.1 การเรียนภาคทฤษฎี					
1.2 การเรียนภาคปฏิบัติ					
2. ความยุติธรรมของการวัดและ ประเมินผลการเรียน					
3. ความสอดคล้องของการวัดและ ประเมินผลการเรียนกับ					
3.1 จุดประสงค์ของหลักสูตร					
3.2 เนื้อหารายวิชา					
3.3 ลักษณะการเรียนการสอน					
4. มีการประเมินผลการเรียนหลาย รูปแบบ					

การวัดและประเมินผลการเรียน	ระดับค่าความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
5. มีการทดสอบความรู้ผู้เรียนก่อน ดำเนินเรียน การสอน					
6. มีการประเมินผลการเรียนเมื่อ จบบทเรียนในแต่ละบท					
7. มีการประเมินผลในกลางภาค และปลายภาค					
8. มีการใช้การประเมินผลแบบ อิงเกณฑ์เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					
9. มีการใช้การประเมินผลแบบ อิงกลุ่มเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					
10. มีการเลือกเครื่องมือในการ ประเมินผลภาคทฤษฎีอย่าง เหมาะสม					
11. มีการเลือกเครื่องมือในการ ประเมินผลภาคปฏิบัติอย่าง เหมาะสม					

การวัดและประเมินผลการเรียน	ระดับค่าความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
12. มีการวัดและประเมินผลหลายครั้งและสม่ำเสมอ					
13. มีการเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกวิธีการในการวัดและประเมินผลการเรียน					
14. มีการแจ้งผลการวัดและประเมินผลการเรียนแก่ผู้เรียนทราบทุกครั้ง					
15. มีการนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนมาปรับปรุงการเรียนของผู้เรียน					

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน

1. การกำหนดเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการเรียน

---

2. ความสอดคล้องระหว่างการวัดและประเมินผลการเรียนกับหลักสูตร

---

3. รูปแบบการวัดและประเมินผลการเรียน

---

4. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน

ประสิทธิผลในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ประสิทธิผลในการทำงานของ ผู้สำเร็จการศึกษา	ระดับค่าความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ผู้สำเร็จการศึกษามี ความรู้ความเข้าใจในเรื่อง					
1. มนุษย์กับสังคม					
2. การปฏิบัติงานทางสังคม					
สงเคราะห์ ในด้าน					
2.1 แนวคิดและทฤษฎีทาง สังคมสงเคราะห์					
2.2 หลักการทางสังคม สงเคราะห์					
2.3 วิธีการทางสังคม สงเคราะห์					
2.4 กระบวนการปฏิบัติงาน ทางสังคมสงเคราะห์					
2.5 บทบาทและหน้าที่ของ นักสังคมสงเคราะห์					
2.6 เทคนิคการปฏิบัติงาน ทางสังคมสงเคราะห์					

ประสิทธิผลในการทำงานของ ผู้สำเร็จการศึกษา	ระดับค่าความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถ ในการปฏิบัติงานทางสังคม สงเคราะห์ศาสตร์					
1. การสังคมสงเคราะห์เฉพาะ ราย					
2. การสังคมสงเคราะห์กลุ่มชน					
3. การสังคมสงเคราะห์ชุมชน					
4. การวิจัยทางสังคมสงเคราะห์					
5. การบริหารงานทางสังคม สงเคราะห์					

แบบสังเกตด้านกระบวนการของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2533

คำชี้แจง

1. แบบสังเกตนี้จัดทำเพื่อประเมินกระบวนการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียนซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ประเมิน แต่จะนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต

2. วิธีการประเมิน ใส่เครื่องหมาย / ในช่องระดับความเหมาะสมซึ่งมีหลักเกณฑ์ดังนี้

5	หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>มากที่สุด</u>
4	หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>มาก</u>
3	หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>ปานกลาง</u>
2	หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>น้อย</u>
1	หมายถึง มีความเหมาะสม/สอดคล้อง/ชัดเจน	<u>น้อยที่สุด</u>

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปในการประเมินแต่ละด้าน
เป็นคำถามปลายเปิด

การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน	ระดับค่าความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับ					
1.1 จุดมุ่งหมายรายวิชา					
1.2 เนื้อหาวิชา					
1.3 จุดประสงค์ของหลักสูตร					
2. ความเหมาะสมของการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน					
3. การเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน					
4. มีการจัดเนื้อหาใหม่ที่ที่น่าสนใจและเกี่ยวข้องกับเพิ่มเติมจากที่หลักสูตรระบุไว้					

การจัดการเรียนการสอน	ระดับค่าความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
5. มีการปรับปรุงเนื้อหาให้ เหมาะสมกับสภาพสังคม เศรษฐกิจและ เทคโนโลยี ในปัจจุบัน					
6. มีการส่งเสริมให้นักศึกษา มีโอกาสด้านความรู้ เพิ่มเติม					
7. การจัดการเรียนการสอน เน้นให้นักศึกษา					
7.1 นำความรู้ไปใช้ใน สถานการณ์จริง					
7.2 มีความริเริ่ม สร้างสรรค์					
7.3 กล้าตัดสินใจ					
7.4 มีความรับผิดชอบ					
7.5 พัฒนางานของตน ให้ทันต่อสภาพการ เปลี่ยนแปลงของ สังคม					

ข้อ เสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1. ความสอดคล้องของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับจุดประสงค์ของหลักสูตร

---

2. การส่งเสริมความรู้และทักษะต่างๆ ในกิจกรรมการเรียนการสอน

การวัดและประเมินผลการเรียน

การวัดและประเมินผลการเรียน	ระดับค่าความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ความชัดเจนของการกำหนด เกณฑ์ในการการวัดและประเมิน ผลการเรียนการสอน					
1.1 การเรียนภาคทฤษฎี					
1.2 การเรียนภาคปฏิบัติ					
2. ความยุติธรรมของการวัดและ ประเมินผลการเรียน					
3. ความสอดคล้องของการวัดและ ประเมินผลการเรียนกับ					
3.1 จุดประสงค์ของหลักสูตร					
3.2 เนื้อหารายวิชา					
3.3 ลักษณะการเรียนการสอน					
4. มีการประเมินผลการเรียนหลาย รูปแบบ					

การวัดและประเมินผลการเรียน	ระดับค่าความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
5. มีการทดสอบความรู้ผู้เรียนก่อน ดำเนินเรียน การสอน					
6. มีการประเมินผลการเรียนเมื่อ จบบทเรียนในแต่ละบท					
7. มีการประเมินผลในกลางภาค และปลายภาค					
8. มีการใช้การประเมินผลแบบ อิงเกณฑ์เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					
9. มีการใช้การประเมินผลแบบ อิงกลุ่มเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					
10. มีการเลือกเครื่องมือในการ ประเมินผลภาคทฤษฎีอย่าง เหมาะสม					
11. มีการเลือกเครื่องมือในการ ประเมินผลภาคปฏิบัติอย่าง เหมาะสม					

การวัดและประเมินผลการเรียน	ระดับค่าความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
12. มีการวัดและประเมินผลหลายครั้งและสม่ำเสมอ					
13. มีการเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกวิธีการในการวัดและประเมินผลการเรียน					
14. มีการแจ้งผลการวัดและประเมินผลการเรียนให้ผู้เรียนทราบทุกครั้ง					
15. มีการนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนมาปรับปรุงการเรียนของผู้เรียน					

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน

1. การกำหนดเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการเรียน

---

2. ความสอดคล้องระหว่างการวัดและประเมินผลการเรียนกับหลักสูตร

---

3. รูปแบบการวัดและประเมินผลการเรียน

---

4. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน

แบบประเมินการทำงานในชีวิตประจำวัน
(แบบทดสอบวัดคุณภาวะในการทำงาน)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายสอบถามความคิดเห็นในแก้ไขปัญหาในการทำงานของท่าน
2. แบบสอบถามแต่ละข้อสร้างเป็นสถานการณ์ตัวอย่างการทำงาน วัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาว่าหากตนเองอยู่ในสถานการณ์เหล่านั้นท่านจะตัดสินใจอย่างไร
3. การตอบให้ท่านเลือกตอบจากตัวเลือก 3 ตัวเลือกที่กำหนดให้
4. นำตอบจากแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของงานทั้งสิ้น ดังนั้นขอ
ให้ท่านตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด

1. สถานที่ทำงานของท่านมีกฎให้พนักงานใส่เครื่องแบบทุกคน แต่พนักงานส่วนใหญ่มักไม่ชอบแต่งเครื่องแบบของสถานที่ทำงาน ถ้าท่านเป็นพนักงานคนหนึ่งของหน่วยงานนี้ ท่านจะทําอย่างไร
  - ก. ใส่เสื้อผ้าสีโก้เคียงกับของสถานที่ทำงาน
  - ข. ใส่เสื้อผ้าที่ชอบสลับกับเครื่องแบบ
  - ค. ใส่เครื่องแบบที่สถานที่ทำงานกำหนด

2. รุ่งแสงเป็นพนักงานทำงานมา 10 ปีและที่ได้รับความไว้วางใจจากหัวหน้างานมาก วันหนึ่งรุ่งแสงต้องการลาหยุดแต่ไม่ได้ลาล่วงหน้า ถ้าท่านเป็นรุ่งแสง ท่านจะทําอย่างไร
  - ก. หยุดไปเฉยๆและกลับมาเขียนใบลาวันหลัง
  - ข. หยุดได้เลยและตอนบ่ายๆจึงโทรศัพท์มาลางาน
  - ค. โทรศัพท์มาลางานในเช้าวันนั้น แล้วรีบมาเขียนใบลาในวันรุ่งขึ้น

3. แสงดาวเป็นพนักงานทำความสะอาด เข้าวันหนึ่งแสงดาวทำงานเสร็จเรียบร้อยแล้วเพื่อนโทรศัพท์มาชวนไปธุระนอกที่ทำงาน ซึ่งอาจทำให้กลับมาที่ทำงานตอนบ่ายเกิน 13.00 น. ถ้าท่านเป็นแสงดาว ท่านจะทําอย่างไร
  - ก. ขออนุญาตหัวหน้างานว่าจะเข้าสาย
  - ข. บอกเพื่อนคนนั้นว่าต้องกลับมาถึงที่ทำงานเวลา 13.00 น.
  - ค. ไปตามใจชอบเพราะทำงานเสร็จหมดแล้ว

4. เวลาเข้าทำงานของแก้วใจ คือ 8.30 น.แต่วันนี้แก้วใจมาทำงานสายทำให้ประทับใจเวลาที่บัตรทำงานไม่ทัน ถ้าท่านเป็นแก้วใจท่านจะทําอย่างไร
  - ก. ตอกบัตรประทับใจเวลาไปตามปกติที่มาทำงานจริง
  - ข. ให้หัวหน้างานเซ็นชื่อกำกับในบัตรประทับใจเวลาร่วมมาทำงานทันเวลา
  - ค. โทรศัพท์บอกให้เพื่อนร่วมงานประทับใจเวลาในบัตรทำงานให้แทน

5. แสงดาวเป็นหัวหน้างานของสมรและเสมอแห วันหนึ่งมีคนมาบอกว่าเห็นทั้ง 2 คนเดินชื่อของ
 านเวลาปฏิบัติงานถ้าท่านเป็นแสงดาว ท่านจะทำอย่างไร
- เรียกสมรและเสมอแหมาว่ากล่าวตักเตือน
  - หางานให้สมรและเสมอแหทำมากๆ
  - ปล่อยตามสบาย เพราะทั้งสองคนทำงานมีคุณภาพ
6. แก้วตาและขวัญใจ เป็นเพื่อนร่วมงานที่มีหัวหน้าแผนกคนเดียวกัน วันหนึ่งแก้วตาเห็นหัวหน้าแผนก
 ตักเตือนขวัญใจที่ขาดงานโดยไม่ยื่นใบลา ถ้าท่านเป็นแก้วตา ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการ
 กระทำของหัวหน้า
- หัวหน้าแผนกมีระเบียบมากเกินไป
  - เป็นการกระทำที่ถูกต้อง
  - ควรผ่อนผันในกรณีนี้ที่เร่งด่วน
7. แจ่มใสเป็นเพื่อนร่วมงานที่สนิทกับจิตรีมาก วันหนึ่งจิตรีมีธุระด่วนจึงขอร้องให้แจ่มใสประทับ
 เวลาทำงานในบัตรแทนจิตรี ถ้าท่านเป็นแจ่มใส ท่านจะทำอย่างไร
- ประทับเวลาทำงานในบัตรแทนให้
  - แนะนำให้จิตรีลางานกับหัวหน้า
  - ปฏิเสธไม่ทำให้
8. การประชุมแบ่งงาน นิดกับหน้อยได้รับงานคนละชิ้น นิดทำงานเสร็จก่อนและคิดว่าหน้อยคง
 ทำไม่ได้จึงเอางานของหน้อยมาทำแทน โดยไม่บอกหน้อย ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร กับ
 การกระทำของนิด
- นิดเป็นคนมีน้ำใจ
  - นิดก้าวล่วงงานคนอื่น
  - นิดต้องการเอาใจหัวหน้างาน

9. ปิ่นทอง เป็นหัวหน้างานซึ่งออกกฎห้ามพนักงานทุกคนเข้าทำงานสายเกิน 15 นาที และมีบทลงโทษ คือ การถูกบันทึกในใบประเมินผลงาน วันหนึ่งปิ่นทองมาทำงานสาย 30 นาที ถ้าท่านเป็นปิ่นทอง ท่านจะทำอย่างไร
- ก. บันทึกในใบประเมินผลงานว่าตนเองมาสาย
  - ข. ไม่ต้องบันทึกเพราะเป็นหัวหน้างาน
  - ค. ให้ผู้บังคับบัญชาที่สูงกว่าพิจารณาว่าเป็นความผิดหรือไม่
10. รัชฎา เป็นพนักงานขายบัตรแลกซื้ออาหาร โดยกำหนดให้ผู้ที่จะซื้อบัตรเข้าแถวแลกซื้อ บังเอิญรัชฎา เห็นคนแทรกแถว ถ้าท่านเป็นรัชฎา ท่านจะทำอย่างไร
- ก. แลกบัตรให้ตามปกติ
  - ข. ตักเตือนคนนั้นและแลกบัตรให้
  - ค. บอกให้คนนั้นไปต่อแถวใหม่
11. ในการทำงานของท่าน ท่านชอบอยู่ในตำแหน่งงานใด
- ก. หัวหน้างาน
  - ข. กรรมการ
  - ค. เลขานุการ
12. ถ้าท่านได้รับให้ทำแผนงานการทำงานใหม่ ท่านจะวางแผนในการทำงานอย่างไร
- ก. ทำตามแผนงานเดิม
  - ข. ปรับปรุงแผนงานเดิมเล็กน้อย
  - ค. สร้างแผนงานใหม่ที่เหมาะสมกับสถานการณ์
13. ถ้าท่านได้รับมอบหมายให้ปรับปรุงงานในหน่วยงานของท่าน ท่านจะทำอย่างไร
- ก. ทำตามคำแนะนำผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานของหน่วยงานตนเอง
  - ข. ปรับปรุงตามคำสั่งของหัวหน้างานของตนเอง
  - ค. ปรับปรุงหน่วยงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์ตนเอง

14. ถ้าหน่วยงานของท่านจัดให้มีการประเมินผลงานทุกเดือน ท่านเห็นด้วยกับการกระทำเช่นนี้หรือไม่
- เห็นด้วยเพราะเป็นการตรวจสอบผลงาน
  - ไม่เห็นด้วยเพราะเป็นการเพิ่มความเครียด
  - เห็นด้วยเพราะเป็นการช่วยปรับปรุงผลงาน
15. ถ้าหัวหน้างานของท่านให้ท่านแสดงความคิดเห็นในการประเมินผลงานของพนักงานในแผนก ท่านจะทำอย่างไร
- ให้เปรียบเทียบผลงานของทุกคน
  - เสนอการประเมินผลงานในรูปแบบต่างๆในการพิจารณา
  - ทำตามการประเมินแบบเดิม
16. ถ้าท่านเป็นผู้ตรวจโครงการประเภทเดียวกันของพนักงานท่านจะพอใจเลือกโครงการของใคร
- โครงการของนาย ก ที่ประดิษฐ์ของจากวัสดุเหลือใช้
  - โครงการของนาย ข ที่ประดิษฐ์ผลงานเดิมแต่มีจำนวนมาก
  - โครงการของนาย ค ที่เลียนแบบผู้อื่นได้เหมือนที่สุด
17. ท่านมีความคิดเห็นกับบุคคลที่ขอวางแผนงานใหม่ๆให้หน่วยงาน อย่างไร
- สร้างความก้าวหน้าให้หน่วยงาน
  - สร้างความลำบากกับคนอื่น
  - สร้างความเปลี่ยนแปลงให้หน่วยงาน
18. ทุกครั้งที่หัวหน้างานให้ท่านคิดงานใหม่ๆท่านมีความรู้สึกอย่างไร
- เป็นเรื่องที่ยุ่งยากมาก
  - เป็นเรื่องที่ต้องอาศัยผู้ร่วมงานในการคิด
  - เป็นงานที่ทำทลายความสามารถ

19. ถ้าหัวหน้างานท่านให้ท่านรวบรวมข้อมูลให้รวดเร็วที่สุด ท่านจะทำอย่างไร
- ก. รวบรวมข้อมูลแบบเดิม
  - ข. ถามหัวหน้างานในด้านวิธีการที่รวดเร็ว
  - ค. ประยุกต์วิธีการต่างๆที่เหมาะสมกับข้อมูล
20. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการประกวดผลงาน ในหน่วยงาน
- ก. เป็นเรื่องที่ไร้สาระ
  - ข. เป็นการสร้างกำลังใจ
  - ค. ช่วยให้มีความคิดแปลกใหม่
21. ในการทำงานเป็นกลุ่มคุณมักวางแผนในการทำงานอย่างไร
- ก. ขอบวางแผนงานคนเดียว
  - ข. ให้อุทิศตนทำงานเอง เมื่อเกิดอุปสรรคจึงค่อยแผนแก้ไขเอง
  - ค. ให้อุทิศตนแสดงความคิดเห็นในแผนงาน
22. หากผู้ร่วมงานของท่านต้องการปรึกษาปัญหาการทำงานกับท่าน และท่านมีเวลาว่างพอ ท่านจะทำอย่างไร
- ก. รับฟังปัญหาอย่างเดียว
  - ข. แนะนำให้ไปพบคนอื่น
  - ค. ร่วมแสดงความคิดเห็นในปัญหานั้น
23. ถ้าผู้ร่วมงานของท่านมีเรื่องขัดแย้งในการทำงาน ท่านควรทำอย่างไร
- ก. รับฟังความคิดเห็นทั้ง 2 ฝ่ายเฉยๆ
  - ข. แจ้งหัวหน้างานทราบ
  - ค. พยายามไกล่เกลี่ยให้ผู้ร่วมงานคืนดีกัน

24. เมื่อผู้ร่วมงานของท่านมีหลายระดับการศึกษา และหลายระดับความสามารถ ท่านจะวางแผนในการทำงานอย่างไร
- ก. ประสานงานทุกระดับตามความเหมาะสม
  - ข. แบ่งสายงานให้ชัดเจน
  - ค. แบ่งแยกงานตามระดับการศึกษา
25. การทำงานที่ท่านคิดว่าผู้ร่วมงานต้องการร่วมงานด้วยผู้ร่วมงานควรมีอุปนิสัยอย่างไร
- ก. เข้มแข็ง เด็ดขาด
  - ข. ใจเย็น จริงใจ
  - ค. สุภาพ ร่าเริง
26. ท่านชอบทำงานลักษณะใดมากที่สุด
- ก. งานที่ใช้คนทาเพียงคนเดียว
  - ข. งานที่ต้องรอคำแนะนำจากหัวหน้างาน
  - ค. งานที่ต้องอาศัยความคิดเห็นจากหลายคน
27. ท่านคิดว่าการทำงานเป็นกลุ่มเป็นการทำงานที่เป็นเช่นใด
- ก. ยุ่งยากมาก
  - ข. ผลงานดีแต่ช้า
  - ค. ได้แลกเปลี่ยนความเห็น
28. ถ้าท่านได้ทำงานเป็นกลุ่มและผลงานกลุ่มชิ้นนั้นเป็นที่พอใจสำหรับสมาชิกทุกคนยกเว้นท่านที่คิดว่าควรแก้ไขผลงานบางส่วน ท่านจะทำอย่างไร
- ก. ลองพิจารณาผลงานชิ้นนั้นใหม่อีกครั้ง
  - ข. เสนอให้สมาชิกในกลุ่มทำใหม่
  - ค. อธิบายเหตุผลของตนเองและชี้ให้เห็นความเห็นกันใหม่

29. ในการแบ่งงานกันทำ เมื่อท่านทำงานเสร็จแต่เพื่อนในกลุ่มยังทำงานไม่เสร็จ ท่านควรทำอย่างไร
- ก. นั่งดูเฉยๆ
  - ข. อาสาช่วยเพื่อนทำ
  - ค. ถ้าเพื่อนขอร้องก็ช่วยทำ
30. ในขณะที่ทำงานสำนักงาน เพื่อนร่วมงานของท่านเปิดวิทยุเสียงดังท่านควรจะทำอย่างไร
- ก. เข้าไปต่อว่า
  - ข. เดินไปลดเสียงวิทยุเอง
  - ค. บอกให้ลดเสียงลง
31. ถ้าท่านต้องทำงานติดต่อประสานงานกับแผนกอื่นๆ แต่ผลงานออกมาได้รับคำตำหนิมาก ท่านจะทำอย่างไร
- ก. ต่อว่าแผนกที่ติดต่อกับงานด้วย
  - ข. หลีกเลี่ยงการทำงานกับแผนกนั้น
  - ค. หาสาเหตุการทำงานผิดพลาด
32. สมรเป็นประธานในที่ประชุมซึ่งกำหนดเวลาเริ่มประชุมเวลา 9.00 น แต่เวลา 8.50 น. มีผู้มาขอพบเพื่อปรึกษางานกับสมรซึ่งต้องใช้เวลานานพอสมควรและอาจทำให้สมรเข้าประชุมสาย ถ้าท่านเป็นสมรท่านจะทำอย่างไร
- ก. ให้คำปรึกษาอย่างสั้นๆแล้วให้พบใหม่วันหลัง
  - ข. ให้ที่ประชุมรอสักครู่
  - ค. อยู่ปรึกษางานต่อและให้รองประธานเริ่มการประชุมไปก่อน

33. ราตรีนัดผู้ร่วมงานวางแผนงานในตอนเช้าวันหนึ่ง แต่พบว่าผู้ร่วมงานยังมาไม่ครบจึงให้ทุกคนรอจนกว่าผู้ร่วมงานจะมาครบท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการกระทำของราตรี
- เห็นด้วย เพราะต้องรอความคิดเห็นจากทุกคน
  - เห็นด้วย เพราะทุกคนอาจมีธุระด่วนได้
  - ไม่เห็นด้วย เพราะเป็นการเสียเวลาคนอื่น
34. หัวหน้างานนัดประชุมงานและเชิญร่วมรับประทานอาหารกลางวัน ยูจิน เป็นบุคลากรคนหนึ่งของหน่วยงานนี้ มาแจ้งขอเลื่อนการเข้าประชุมกับท่านในขณะที่จะเริ่มประชุม ถ้าท่านเป็นหัวหน้างานที่นัดประชุมครั้งนี้ ท่านจะทำอย่างไร
- ทำตามยูจินต้องการ
  - ซักถามเหตุผลและให้ทุกคนรอก่อน
  - เตือนให้ยูจินรีบเดินทางมาโดยด่วน
35. วันหนึ่งท่านเดินผ่านห้องหัวหน้างาน พบว่า หัวหน้างานกำลังดูสายจิต ว่ามาทำงานสายอยู่เป็นประจำ ถึงแม้บางวันงานของสายจิตมิได้เร่งด่วน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการกระทำของหัวหน้างานของท่าน
- เป็นการกระทำที่ถูกต้อง เพราะไม่เป็นการเสียงาน
  - เป็นการกระทำที่ถูกต้องที่หัวหน้ามีสิทธิ์ดูลูกน้อง
  - เป็นการกระทำที่ถูกต้อง เพื่อกันมิให้ผู้บังคับบัญชาชั้นสูงดูว่า
36. หัวหน้างานของท่านมอบงานให้สมรและเพื่อนทำ ระยะเวลาที่กำหนดเวลาทำ 1 สัปดาห์ เมื่อครบกำหนดเพื่อนยังทำไม่เสร็จแต่สมรทำเสร็จก่อน ถ้าท่านเป็นสมรท่านจะทำอย่างไร
- รอส่งพร้อมเพื่อน ๆ
  - ขอเวลาเพิ่มให้เพื่อน ๆ
  - ส่งงานชิ้นนั้นได้เลย

37. ถ้ามีการนัดหมายกับเพื่อนร่วมงาน ท่านมักปฏิบัติเช่นใด

ก. มาถึงก่อนเวลา

ข. ถ้ามาไม่ได้ก็โทรมาเลื่อนในตอนนั้น

ค. มาทุกครั้ง แต่อาจไม่ตรงเวลาบ้าง

38. หากท่านเป็นพนักงานเข้าใหม่ และได้ยืมเอกสารด้านกฎระเบียบการทำงาน ซึ่งหน่วยงาน

กำหนดให้ส่งคืนในเวลา 1 สัปดาห์เมื่อครบกำหนดเวลาท่านยังอ่านไม่จบ ท่านควรทำอย่างไร

ก. คืนตามเวลาที่กำหนด

ข. อ่านต่อไปให้เสร็จจึงค่อยคืน

ค. ถ้าเกินกำหนดเวลาและหน่วยงานทวงถามก็ค่อยคืน

39. ดาวเป็นพนักงานที่ทำงานมานาน เมื่อถึงเวลาพักรับประทานอาหารกลางวัน ดาวมักกลับ

เข้ามาทำงานสายอยู่เป็นประจำ ถ้าท่านเป็นหัวหน้างานของดาวท่านจะทำอย่างไร

ก. ไม่เป็นไร ไม่เสียหายต่องาน

ข. ไม่ควรทำบ่อยเกินไป

ค. ตักเตือนดาว

40. นายกล้าหาญ มีอาชีพรับจ้างพิมพ์เอกสาร วันหนึ่งมีผู้มาจ้างนายกล้าหาญพิมพ์งาน 200 หน้า

ใช้เวลาในการพิมพ์งานชิ้นนี้ 5 วัน แต่เมื่อผ่านไป 2 วัน มีผู้มาจ้างนายกล้าหาญพิมพ์

เอกสารด่วน จำนวน 100 หน้าและเวลาในการทำงาน 3 วัน ถ้าท่านเป็นนายกล้าหาญ

ท่านจะทำอย่างไร

ก. พิมพ์งานทั้ง 2 ชิ้นไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะเสร็จ

ข. แจ้งเจ้าของงานชิ้นแรกงานอาจเสร็จช้ากว่ากำหนด

ค. ไม่รับงานชิ้นที่ 2 และตั้งใจทำงานชิ้นแรกให้เสร็จตามเวลา

41. เดือนทำงานเป็นรอบเวลา เวลาเข้าทำงานของเดือนคือ 16.00 น.- 24.00 น.แต่เดือนมักมาสายเสมอทำให้เพื่อนร่วมงานต้องอยู่เวรทำงานแทนเดือนเสมอ ถ้าท่านเป็นหัวหน้างานของเดือน ท่านจะทำอย่างไร
- เมื่อผู้ร่วมงานยินยอมก็ไม่เป็นไร
  - ไม่เสียหายงานก็ไม่เป็นไร
  - ว่ากล่าวตักเตือนเดือน
42. มาลีเพิ่งเรียนจบในสายอาชีพและเข้าทำงานที่นี่เป็นแห่งแรก มาลีมีหน้าที่พิมพ์เอกสารแต่มักถูกหัวหน้างานตำหนิว่าพิมพ์งานผิดพลาดและให้แก่งานที่ มาลีพิมพ์ เสนออยู่เป็นประจำ วันหนึ่งมาลีตั้งใจพิมพ์งานและทบทวนก่อนนำเสนอหัวหน้างานแต่หัวหน้างานก็ยังวิจารณ์และให้แก่งานในบางส่วนของงานอีก ถ้าท่านเป็นมาลี ท่านจะทำอย่างไร
- นางงานไปแก่งานตามคำแนะนำ
  - คืนงานให้หัวหน้างานและบอกว่างานชิ้นนี้ตั้งใจทำอย่างดีที่สุดแล้ว
  - แก่งานและบอกกับคนอื่นว่าหัวหน้างานมีอคติกับตน
43. ถ้าท่านทำบันทึกขออนุมัติไปอบรมนอกสถานที่ ตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาของหน่วยงาน แต่หัวหน้างานของท่านไม่เห็นด้วยกับเรื่องที่ท่านต้องการไปอบรม พร้อมทั้งไม่อนุมัติฉบับบันทึกที่ท่านขอมาและไม่ได้บอกเหตุผล ในบันทึกท่านจะทำอย่างไร
- ทำอาการไม่พอใจให้หัวหน้างานเห็น
  - รับทราบและบอกเพื่อนร่วมงานว่าหัวหน้างานน่าจะเห็นความสำคัญขอเรื่องที่จะไปอบรม
  - หากหัวหน้างานมีเวลาให้พบ ก็ขอเข้าชี้แจงความสำคัญของเรื่องที่จะขออบรม

44. จิตอาสาเป็นพนักงานการเงินของหน่วยงาน ที่เพิ่งมาทำงานได้ 3 วัน วันหนึ่งจิตอาสาถูกลูกค้า ต่อว่า การคิดใบเสร็จช้า และคิดรายการของสินค้าผิดพลาด พร้อมทั้งแจ้งต่อหัวหน้างานของ จิตอาสาเวลานั้นเลย ถ้าท่านเป็นจิตอาสา ท่านจะทำอย่างไร
- ขอโทษลูกค้าและรีบคิดใบเสร็จให้ลูกค้าใหม่
  - หยุดการทำงานชั่วคราวและชี้แจงกับหัวหน้าหน่วยงานว่าไม่ใช่ความผิดของตน
  - ทากิริยาไม่สนใจทั้งลูกค้าและหัวหน้างาน
45. สมใจเป็นพนักงานแผนกบัญชีที่ทำงานมาเป็นเวลา 3 ปี หัวหน้างานให้ความเชื่อถือในการ ทำงานของสมใจมาก ต่อมามีการเปลี่ยนแปลงหัวหน้างานใหม่และได้สมใจมาเป็นหัวหน้า งานแทนคนเดิม วันหนึ่งสมใจไปพบและบอกว่าสมใจมีข้อผิดพลาดในการทำงาน ให้ปรับปรุงแก้ไขการทำงานด้วย แต่สมใจคิดว่าตนเองยังทำงานได้ดีเหมือนเดิม ถ้าท่าน เป็นสมใจ ท่านจะทำอย่างไร
- ปฏิเสธ เรื่องที่ต้องปรับปรุงการทำงาน
  - รับฟังสมใจเลยๆ
  - พูดคุยกับสมใจและขอแสดงความคิดเห็น
46. ถ้าหน่วยงานของท่านจัดอบรมความเป็นผู้นำของบุคคล ซึ่งท่านมีหน้าที่จัดทำเอกสาร ท่าน จึงต้องไปประสานงานกับแผนกการพิมพ์ และทุกครั้งที่ท่านไปประสานงานกับแผนกการพิมพ์ ท่านมักถูกต่อว่า เองงานมาล่าช้ามากพร้อมทั้งปฏิเสธงานนั้น ท่านจะทำอย่างไร
- อธิบายให้แผนกการพิมพ์ให้เห็นความสำคัญ
  - แบ่งงานพิมพ์มาพิมพ์เองเป็นบางส่วน
  - ต่อว่าแผนกการพิมพ์ว่าเป็นงานของแผนกการพิมพ์เช่นกัน

47. สมมุติว่าท่านกำลังเสนอโครงการหนึ่งในที่ประชุม มีสมาชิกท่านหนึ่งในที่ประชุมไม่เห็นด้วยกับโครงการและให้ท่านไปแก้ไขแล้วจึงนำมาเสนอใหม่ ท่านจะทำเช่นไร
- เดินออกจากที่ประชุม
  - ไม่แสดงความสนใจต่อความเห็นของสมาชิกท่านนั้น
  - ขอทราบเหตุผลในการแก้ไขผลงาน
48. มนตรีเป็นหัวหน้างานของสุดา สุดามักแสดงความไม่พอใจเห็นว่าเป็นระบบการทำงานของมนตรีและคอยหลอกลวงการทำงานกับมนตรีเสมอ วันหนึ่งมนตรีมอบงานให้สุดาชิ้นหนึ่ง แต่สุดาไม่สนใจในงานชิ้นนั้น ถ้าท่านเป็นมนตรี ท่านจะทำอย่างไร
- เรียกสุดามาต่อว่าและตักเตือน
  - ทำทัณฑ์บนสุดา
  - เรียกสุดามาให้คำอธิบาย
49. สมศักดิ์มีความตั้งใจและมีความต้องการทำงานที่ดีที่สุดในผลงานของสมศักดิ์เสมอ ถ้าท่านเป็นสมศักดิ์ท่านจะทำอย่างไร
- เลิกทำงานเหล่านั้น
  - ขอพบเพื่ออธิบายงานของท่าน
  - นำงานเหล่านั้นมาปรับปรุงตามคำแนะนำใหม่
50. ดวงใจเป็นพนักงานการเงินและมีอุปนิสัยทำงานช้า วันหนึ่งดวงใจต้องคิดเงินให้ลูกค้าเป็นจำนวนมาก มีลูกค้ารายหนึ่งมาต่อว่าดวงใจเรื่องทำงานช้าและไม่จัดลำดับก่อนหลังในการทำงานและต้องการแจ้งหัวหน้างานของดวงใจ ถ้าท่านเป็นดวงใจท่านจะทำอย่างไร
- ปฏิเสธคำพูดของลูกค้าทันที
  - อธิบายว่าสับสนในการเรียงลำดับการทำงาน
  - ดูลำดับของลูกค้ารายนั้นและทำงานตามลำดับต่อไป

แบบทดสอบวัดความรู้สึกร

(แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นนักสังคมสงเคราะห์)

คำชี้แจงในการตอบแบบทดสอบ

1. แบบทดสอบนี้เป็นแบบทดสอบที่เป็นสถานการณ์ ในการทำงานทั่วไปและการทำงานด้านสังคมสงเคราะห์ของผู้สำเร็จการศึกษาทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ จำนวน 63 ข้อ ขอความกรุณาทำทุกข้อโดยตอบในแบบทดสอบได้เลย
2. กรุณาอ่านคำถามในแต่ละข้อคำถามและคิดว่า ถ้าท่านเป็นบุคคลในสถานการณ์นั้น ท่านจะตัดสินใจทำอย่างไร โดยเลือกคำตอบจากตัวเลือกที่กำหนดให้ 3 ตัวเลือก คำตอบเหล่านี้ไม่มีคำตอบใดที่ถูกหรือผิดและไม่ผลใดๆต่อการทำงานของท่านแม้แต่น้อย ดังนั้นขอให้ท่านตอบด้วยความ เป็นจริงมากที่สุด

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

1. บรรณามีหน้าที่ให้การสงเคราะห์ค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยในโรงพยาบาล วันหนึ่งมาลีซึ่งเป็นเพื่อนร่วมงานที่บรรณสนิทมามาก มีญาติมารับการรักษาและต้องการการสงเคราะห์ค่าใช้จ่าย ทั้งๆที่สามารถชำระค่าใช้จ่ายนั้นได้ มาลีได้ขอร้องให้บรรณช่วยเหลือ ถ้าท่านเป็นบรรณ ท่านจะทำอย่างไร
  - ก. ส่งต่อให้ญาติของมาลีไปรับความช่วยเหลือจากผู้อื่น
  - ข. บอกมาลีว่าขอศึกษาข้อมูลก่อนช่วยเหลือ
  - ค. ตอบว่าจะช่วยญาติของมาลีไป เป็นบางส่วน

2. แสง เป็นหัวหน้างานสังคมสงเคราะห์ซึ่งจะต้องพิจารณาตัดสินว่าจรรยาบรรณสังคมสงเคราะห์ใหม่ที่จะมาปฏิบัติงาน นายวีระ เป็นผู้สมัครที่ไม่ผ่านการประเมินและได้มาขอร้องให้แสงช่วยเหลือโดยยื่นข้อเสนอที่จะให้สิ่งตอบแทน ถ้าท่านเป็นแสงท่านจะทำอย่างไร
  - ก. ยืนยันผลการประเมินตามเดิม
  - ข. ทบทวนผลการประเมินใหม่ว่าจะสามารถเปลี่ยนแปลงผลการประเมินได้หรือไม่
  - ค. เปลี่ยนผลการประเมินตามที่นายวีระขอร้อง

3. แจ่มจิตมีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่ประชาชนในชุมชน เรื่องการป้องกันโรคเอดส์ ในวันจัดการรณรงค์มีคำถามในคำถามที่แจ่มจิตไม่ได้เตรียมมา ถ้าท่านเป็นแจ่มจิต ท่านจะทำอย่างไร
  - ก. ตอบอะไรก็ได้เพราะเขาเชื่อใจเรา
  - ข. ตอบกว้างๆไม่ตรงประเด็น
  - ค. ขอคืนข้อมูลและมาตอบในคราวต่อไป

4. สมจิตเป็นเจ้าหน้าที่บริหารโครงการป้องกันโรคเอดส์ในวิธีการต่างๆ พบว่าค่าใช้จ่ายในการรณรงค์สูงมากจึงปรึกษากับผู้ร่วมงาน ซึ่งบางคนให้คำแนะนำว่าควรตัดตัวเลขค่าใช้จ่ายออก ถ้าท่านเป็นสมจิต ท่านจะทำอย่างไร
  - ก. ให้คนอื่นทำหน้าที่นี้แทน
  - ข. แก้ไขค่าใช้จ่ายตามคำแนะนำของผู้ร่วมงาน
  - ค. ปฏิเสธที่จะปฏิบัติตามคำแนะนำ

5. มานะมีหน้าที่เยี่ยมผู้รับบริการ เพื่อติดตามความก้าวหน้าของการรักษาพยาบาลและต้องรายงานหัวหน้างานทราบทุกสัปดาห์ บังเอิญมานะไปต่างจังหวัดและกลับมาเยี่ยมผู้รับบริการไม่ทันและไม่ได้มอบหมายให้ใครทำแทน ถ้าท่านเป็นมานะ ท่านจะรายงานหัวหน้างานอย่างไร
- รายงานว่าผู้รับบริการมีความก้าวหน้า
  - รายงานว่ายังไม่สามารถประเมินความก้าวหน้า
  - รายงานว่าได้ไปเยี่ยมผู้รับบริการเพราะไปต่างจังหวัด
6. สุขศรีได้รับมอบหมายปฏิบัติงานร่วมกับมุกดา สุขศรีปฏิบัติงานผิดพลาดเป็นเหตุให้มุกดาถูกหัวหน้างานตำหนิ ถ้าท่านเป็นสุขศรี ท่านจะทำอย่างไร
- เฉยๆ เพราะต้องการให้หัวหน้างานเข้าใจผิด
  - ขอโทษมุกดา ที่ทำให้ถูกหัวหน้างานตำหนิ
  - ขอโทษมุกดาและรับชี้แจงกับหัวหน้างานว่าเป็นความผิดของตน
7. อาพรมีหน้าที่จัดซื้ออุปกรณ์สำหรับใช้ เป็นสื่อในการออกชุมชนแต่ปรากฏว่าในการจัดซื้ออุปกรณ์ดังกล่าว เจ้าของร้านติดสินอาพรโดยให้อาพรซื้อสินค้าของตนและจะให้คำตอบแทนในการซื้ออุปกรณ์ดังกล่าว ถ้าท่านเป็นอาพร ท่านจะทำอย่างไร
- ปฏิเสธข้อเสนอ เจ้าของร้านและไปซื้ออุปกรณ์ร้านอื่นแทน
  - ตกลงซื้อสินค้าและรับข้อเสนอที่ เจ้าของร้านยื่นให้แก่ตน
  - ตกลงซื้อสินค้าและรับข้อเสนอแต่ส่งมอบให้สำนักงาน
8. แจ่มเป็นเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ผู้รับบริการรายหนึ่งมาขอการสงเคราะห์ด้านการเงินและได้นำของฝากมาให้ทุกครั้ง เพื่อต้องการให้ท่านให้การสงเคราะห์แก่เขาท่านจะทำอย่างไร
- รับของฝากและเสนอให้ได้รับความช่วยเหลือทุกครั้งโดยไม่พิจารณาความเหมาะสม
  - รับของฝากและโดยพิจารณาการให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม
  - ปฏิเสธไม่รับของฝากและพิจารณาให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

9. หน่วยงานของท่านประกาศรับสมัครไปให้ความรู้แก่ชุมชนแออัดในวันหยุดโดยไม่มีค่าตอบแทน หากท่านเป็นบุคคลหนึ่งในหน่วยงาน ท่านจะทำอย่างไร
- ไปทุกครั้งที่ว่าง
  - ไปบางครั้งที่ว่าง
  - ไม่เข้าร่วม
10. เมื่อท่านวิเคราะห์ปัญหาทางการเงินของผู้รับบริการและพบว่าผู้รับบริการมีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายของการรักษา ท่านจะทำอย่างไร
- เสนอความเห็นต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าผู้รับบริการสมควรได้รับการช่วยเหลือ
  - ช่วยเหลือผู้รับบริการให้ได้รับความช่วยเหลือ
  - ให้ผู้รับบริการหาเงินมารักษาเอง
11. หน่วยแพทย์สงเคราะห์มักประกาศรับคนไปช่วยเหลือโดยไม่มีค่าตอบแทนอยู่เสมอ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการกระทำของหน่วยแพทย์สงเคราะห์
- หน่วยงานเอาเปรียบบุคคลที่มาช่วย
  - ถือว่าเป็นหน้าที่ของทุกคนที่ต้องให้ความช่วยเหลือ
  - เป็นหน้าที่หน่วยงานที่ช่วยเหลือสังคมอยู่แล้ว
12. วันหนึ่งขณะที่ท่านทำงาน มีผู้มารับบริการเป็นจำนวนมากจนเลยเวลาทำงานของท่านแล้ว
- 1 ชั่วโมง ท่านจะทำอย่างไร
  - อยู่ทำงานจนกว่าผู้รับบริการหมด
  - อยู่ทำงานต่อแล้วบันทึกขอรับค่าล่วงเวลา
  - บอกผู้รับบริการให้มาหมั่นวันรุ่งขึ้น

13. วันหนึ่งหัวหน้างานของท่านต้องการให้ท่านไปเยี่ยมผู้รับบริการรายหนึ่งในโรงพยาบาลที่จะรีบกลับบ้านต่างจังหวัด ซึ่งใกล้เวลารับประทานอาหารของท่าน ท่านจะทำอย่างไร
- รับไปเยี่ยมผู้รับบริการทันทีก่อนไปรับประทานอาหาร
  - รับประทานอาหารให้เสร็จก่อนแล้วไปเยี่ยมทันที
  - ปฏิเสธการเยี่ยม เนื่องจากมีเวลาน้อยเกินไป
14. หน่วยงานของท่านต้องการบุคคลไปช่วยงานแผนกผู้ป่วยโรคเอดส์ ท่านเป็นเจ้าหน้าที่คนหนึ่ง ท่านจะทำอย่างไร
- สมัครไปช่วยตามที่หน่วยงานร้องขอ
  - แนะนำหัวหน้างานจับสลากคนไปช่วย
  - ปฏิเสธการไปช่วย
15. วันหนึ่งขณะที่ท่านเลิกงาน ท่านได้รับการขอเรื่องจากเพื่อนร่วมงานขอเรื่องให้ท่านอยู่ช่วยพบผู้รับบริการที่จะมารับนมผง เนื่องจากเพื่อนร่วมงานของท่านต้องไปดูแลลูกที่ป่วย แต่ท่านต้องไปเรียนหนังสือตอนเย็นวันนั้น ท่านจะทำอย่างไร
- ปฏิเสธที่จะช่วยเหลือ เพราะต้องไปเรียนหนังสือ
  - อยู่พบผู้รับบริการแทนเพื่อนแต่ขอรับค่าตอบแทน
  - อยู่พบผู้รับบริการแทนเพื่อนและไม่ไปเรียนหนังสือ
16. วิไลและเตช่าเป็นเพื่อนร่วมงานแผนกเดียวกันและทั้งคู่จะได้เลื่อนเป็นหัวหน้างานทั้ง 2 คน แต่แนวร่วมวิไลน่าจะจะได้เลื่อนก่อนเตช่า ขณะนั้นเตช่ากำลังมีปัญหาทางการเงินจึงต้องการไปตามหาตำแหน่งหัวหน้างานก่อน เพื่อจะได้ค่าตอบแทนตำแหน่งถ้าท่านเป็นวิไล ท่านจะทำอย่างไร
- ขอรับตำแหน่งหัวหน้างานก่อนเตช่า
  - บอกหัวหน้าให้แต่งตั้งเตช่ารับตำแหน่งก่อน
  - รับตำแหน่งก่อนและให้ความช่วยเหลือทางการเงินกับเตช่า

17. สายางกับนารีเป็นเพื่อนร่วมงานแผนกเดียวกัน วันหนึ่งนารีบันทึกข้อมูลผู้รับบริการไม่เสร็จ และมีผู้มาขอรับคำปรึกษากับนารีอีกเป็นจำนวนมากแต่นารีมีธุระด่วนต้องรีบกลับบ้านถ้าท่านเป็นสายางและไม่มีธุระอะไร ท่านจะทำอย่างไร
- เจงยงไม่สนใจว่จะอะไรจะเกิดขึ้นกับมาลี
  - ว่ให้นารีไปท้ธุระและตนเองอยู่ท้างานแทน
  - ช่วยมาลีท้างานเพื่อให้งานเสร็จเร็วขึ้น
18. มุกดาเป็นเจ้าหน้าที่ท้างานด้านการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย วันหนึ่งมีผู้รับบริการมีความจาเป็นต้องการมาขอคำปรึกษากับมุกดาในวันหยุด ถ้าท่านเป็นมุกดา ท่านจะทำอย่างไร
- บอกผู้รับบริการให้มารอพบใหม่ในวันท้างาร
  - ยอมมาพบผู้รับบริการแต่ต้องจ่ายค่าพาหนะให้
  - ยอมมาพบผู้รับบริการในวันหยุด
19. ทุกครั้งที่ผู้รับบริการมีปัญหาท้างารเงินในการเลี้ยงชีพ ท่านในฐานะนักสงคมสงเคราะห์มักให้คำแนะนำที่คิดด้วยเหตุผลข้อใด
- เป็นหน้าที่ของตนเอง
  - เพื่อให้ผู้รับบริการมีเงินเลี้ยงชีพ
  - เพื่อลดงานของตนเองในอนาคต
20. หากท่านสามารถเลือกท้างานกับผู้รับบริการได้ ท่านจะเลือกท้างานกับผู้รับบริการประเภทใด
- เลือกเฉพาะผู้รับบริการที่ตนเองถนัด
  - เลือกผู้รับบริการที่มีปัญหาและความเดือดร้อนมาก
  - เลือกเฉพาะผู้รับบริการที่มีปัญหาน้อยๆ

21. ขณะที่ท่านทำงานในด้านการให้คำแนะนำอาชีพ มักมีผู้รับบริการมาขอคำปรึกษากับท่าน จนบางครั้งท่านไม่มีเวลาพักผ่อน ท่านจะทำอย่างไร
- ทำงานตามเวลาที่กำหนดเท่านั้น
  - รับให้คำปรึกษาต่อสักครู่
  - รอให้คำปรึกษากับผู้รับบริการทุกคน
22. มาลีเป็นเพื่อนร่วมงานของท่านที่สนิทกันมากแต่มักขัดสนเรื่องเงิน วันหนึ่งมาลีขอยืมเงินของท่านจำนวนมาก ท่านจะทำอย่างไร
- ปฏิเสธการให้ยืมเงิน
  - ทำสัญญาการกู้ยืมที่รัดกุม
  - ให้ยืมและถามสาเหตุที่ต้องใช้เงิน
23. เพื่อนร่วมงานคนหนึ่งไม่ชอบท่านมาก วันหนึ่งบ้านของเพื่อนคนนั้นท่านถูกขโมยชิ้นบ้าน ท่านจะทำอย่างไร
- รับฟังเฉยๆ
  - สอบถามความเดือดร้อนด้วยความห่วงใย
  - ให้ความช่วยเหลือเท่าที่สามารถจะช่วยให้
24. เมื่อหน่วยงานของท่านประกาศรับอาสาสมัครไปช่วยผู้มีปัญหาในถิ่นทุรกันดาร ท่านอาสาไปทุกครั้งด้วยเหตุผลข้อใด
- เพื่อเพิ่มทุนประสบการณ์
  - เพื่อให้เพื่อนร่วมงานทุกคนเห็นว่าเราเป็นคนดี
  - เพื่อช่วยให้ผู้รับบริการพ้นจากความทุกข์ยากเดือดร้อน

25. ถ้าท่านเป็นนักสังคมสงเคราะห์ของหน่วยงานและพบว่า มีผู้รับบริการรายหนึ่งไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ ทำให้ถูกตำหนิ ท่านจะทำอย่างไร
- ช่วยตำหนิผู้รับบริการซ้ำ
  - ปลอบโยนและชี้แจงให้ผู้รับบริการทราบว่า เป็นสิ่งที่ทุกคนต้องปฏิบัติ
  - อธิบายคำแนะนำให้ผู้รับบริการเข้าใจถึงสิ่งที่ต้องปฏิบัติ
26. ทุกครั้งที่ผู้รับบริการที่มีปัญหาสุขภาพเรื้อรังตายไป ท่านมักรู้สึกอย่างไร
- หมดภาระความรับผิดชอบไปอีกราย
  - รู้สึกสงสารครอบครัวผู้ตาย
  - เห็นใจและอยากให้ความช่วยเหลือครอบครัวผู้ตายในเรื่องที่สามารถช่วยได้
27. ทุกครั้งที่ท่านพบว่าผู้รับบริการต้องการรับการรักษาด้านฟรี ท่านมักรู้สึกเช่นใด
- รู้สึกว่า เป็นการเอาเปรียบสถานบริการ
  - เห็นว่า เป็นสิทธิของผู้รับบริการที่จะร้องขอได้
  - สงสารและเห็นใจกับความยากไร้ของเขา
28. การออกเยี่ยมบ้านผู้รับบริการของท่าน ท่านมักต้องเตรียมตัวอย่างไร
- เตรียมทุกอย่างให้พร้อมก่อนออกปฏิบัติงาน
  - ถ้ามีเวลาก็เตรียมตัวแต่ถ้าไม่มีเวลาก็ใช้วิธีแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
  - มีความเข้าใจในการทำงานมากแล้วจึงไม่ต้องเตรียมอะไรมาก
29. ถ้าท่านได้มอบหมายให้ปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ท่านจะวิธีการปฏิบัติอย่างไรในการทำงาน
- หมั่นทบทวนงานที่ปฏิบัติด้วยตนเองอยู่เสมอ
  - มอบหมายให้ผู้อื่นทบทวนงานที่ตนเองปฏิบัติ
  - ไม่จำเป็นต้องทบทวนงานที่ปฏิบัติ

30. ในการประชุมหน่วยงาน ที่ประชุมให้ทุกคนออกความเห็นในการบริหารงาน ถ้าท่านเป็นกรรมการคนหนึ่งในการวางแผนงานครั้งนี้ ท่านจะทำอย่างไร
- ก. ศึกษาข้อมูลแล้วจึงเสนอความเห็น
  - ข. เสนอความเห็นไปก่อนศึกษาข้อมูลเพื่อแสดงความสนใจ
  - ค. งดการออกความเห็นถ้าไม่พร้อม
31. เมื่อผู้ร่วมงานของท่านมาบอกท่านว่า ผู้รับบริการรายหนึ่งที่ท่านให้คำปรึกษาด้านอาชีพอยู่ เป็นโรคเอดส์ ท่านจะทำอย่างไร
- ก. ส่งผู้รับบริการรายนั้นไปรับการรักษาเลย
  - ข. ถามข้อมูลจากเพื่อนผู้ร่วมงานหลายๆคน
  - ค. รอดูผลการตรวจเลือดก่อน
32. เมื่อหัวหน้างานของท่านมอบงานใหม่มาให้ท่าน ท่านจะวางแผนในการทำงานอย่างไร
- ก. ศึกษาข้อมูลรายละเอียดก่อนทำ
  - ข. ทำตามแผนงานเดิม
  - ค. ทำแผนไปศึกษาข้อมูลไป
33. ถ้าท่านแบ่งงานให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของท่าน ท่านมักจะแบ่งงานโดยคำนึงถึงสิ่งใด
- ก. ให้เกิดความรวดเร็วในการทำงาน
  - ข. ให้เกิดประสิทธิผลของการทำงาน
  - ค. ความสะดวกในการบริหารงาน
34. ทุกครั้งที่ทำงานท่านจะบันทึกข้อมูลของผู้รับบริการ ท่านมักจะทำการบันทึกอย่างไร
- ก. บันทึกตามกระบวนการทุกขั้นตอน
  - ข. บันทึกแต่ข้อมูลสำคัญๆ
  - ค. บันทึกข้อมูลผู้รับบริการคล้ายๆกันทุกคน

35. ถ้าผู้รับบริการมาแจ้งว่าตนเองไม่มีเงินจ่ายค่ารักษาพยาบาลทุกครั้งและต้องการ
การสงเคราะห์ ท่านจะทำอย่างไร
- ให้สงเคราะห์ทันทีกับทุกคนและทุกครั้ง
  - ตรวจสอบข้อมูลประวัติข้อมูลผู้รับบริการจึงค่อยตัดสินใจ
  - ศึกษาข้อมูลจากประวัติอย่างละเอียดและการเยี่ยมบ้านจึงค่อยตัดสินใจ
36. หน่วยงานที่แก้วทำงาน กำหนดให้ทีมงานแพทย์ สาธารณสุขและนักสังคมสงเคราะห์
ออกปฏิบัติงานในพื้นที่ รับผิดชอบการเดินทางจากหน่วยงาน 8.00 น. แก้วเป็นคนหนึ่ง
ในทีมงานนั้น แต่บ้านพักของแก้วอยู่ไกลมาก อาจทำให้แก้วมาไม่ทันตามเวลาเริ่ม
เดินทาง ถ้าท่านเป็นแก้ว ท่านจะทำอย่างไร
- ขอร้องไห้ทุกคนรอ
  - พยายามออกจากบ้านให้ทันเวลาเดินทาง
  - ขอให้รถรับที่บ้าน
37. หัวหน้างานของมานะ มอบงานให้มานะ 1 ชิ้นโดยกำหนดเวลา 1 สัปดาห์ แต่บังเอิญ
เครื่องพิมพ์งานเสีย ต้องใช้เวลาแก้ไขประมาณ 5 วัน ถ้าท่านเป็นมานะ เมื่อถึงเวลา
ส่งงาน ท่านจะทำอย่างไร
- แจ้งหัวหน้างานว่างานไม่เสร็จเพราะเครื่องพิมพ์เสีย
  - ขอเลื่อนเวลาส่งงานเนื่องจากเครื่องพิมพ์เสีย
  - มีงานส่งเพราะขอยืมเครื่องพิมพ์จากหน่วยงานอื่นมาทำ
38. มิ่งได้รับมอบหมายจากหัวหน้างาน ให้ตรวจสอบข้อมูลผู้รับบริการซึ่งต้องใช้เวลาปฏิบัติ
อย่างน้อย 3 วัน โดยกำหนดให้เสร็จในระยะเวลา 5 วัน ถ้าท่านเป็นมิ่ง ท่านจะ
วางแผนการทำงานอย่างไร
- ไม่สนใจในการปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จ รอหัวหน้างานถามจึงเริ่มปฏิบัติ
  - รีบทำตั้งแต่ได้รับมอบหมายงานให้เสร็จใน 5 วัน
  - ค่อยๆ ทำจนเสร็จหลังครบกำหนด 5 วันไปแล้ว

39. จันท์ ได้รับมอบหมายจากหัวหน้างานให้รวบรวมข้อมูลผู้มาขอรับบริการพิมพ์ให้เสร็จในวันรุ่งขึ้น แต่บังเอิญจันท์ รู้สึกปวดศีรษะในเช้าวันรุ่งขึ้นทำให้มาทำงานไม่ได้ ถ้าท่านเป็นจันท์ ท่านจะทำอย่างไร
- หยุดงานและแจ้งหัวหน้างานในวันรุ่งขึ้น
  - รับประทานยาแก้ปวดแล้วมาทำงานตามปกติ
  - โทรศัพท์ลาป่วยและให้หัวหน้างานหาคนทำใหม่
40. ฉลองได้รับมอบหมายเป็นหัวหน้ากลุ่มจัดทำสถิติผู้มารับคำปรึกษาเสนอหัวหน้างาน เมื่อฉลองเสนอผลงานต่อหัวหน้างานกลับได้รับความวิจารณ์ว่าสถิติผิดพลาด ถ้าท่านเป็นฉลอง ท่านจะทำอย่างไร
- อ้างว่าเป็นความผิดพลาดของผู้พิมพ์
  - อ้างว่าเป็นการทำงานผิดพลาดของกลุ่มทำงาน
  - ยอมรับว่าเป็นการทำงานผิดพลาดในฐานะหัวหน้ากลุ่มทำงาน
41. หน่วยงานของจินตนาจัดโครงการให้ความรู้แก่ชุมชน จินตนาทำหน้าที่เป็นหัวหน้าหน่วยงานการจัดทำข้อมูลด้านสุขศึกษาสำหรับกลุ่มเด็กเล็ก เมื่อถึงเวลามีเด็กที่มาเข้ารับการอบรมจำนวนมากทำให้เอกสารไม่พอแจก ถ้าท่านเป็นจินตนา ท่านจะทำอย่างไร
- แจกเท่าที่มีเอกสารมีอยู่
  - พยายามพิมพ์เอกสารเพิ่มให้พอแจก
  - แจ้งหัวหน้าหน่วยงานให้แก้ไขปัญหา
42. มณีเป็นเจ้าหน้าที่ส่งเคราะห์ผู้ป่วยโรงพยาบาลแห่งหนึ่งที่ทำงานมานาน วันหนึ่งมณีตื่นสายจึงไม่ได้รับประทานอาหารเช้า เมื่อมาถึงที่ทำงานก็มีงานเยี่ยมบ้านผู้ป่วยที่ต้องรีบทำ ถ้าท่านเป็นมณี ท่านจะทำอย่างไร
- ไปเยี่ยมบ้านผู้ป่วยทันทีที่มาถึง
  - ไปรับประทานอาหารเช้าจึงค่อยไปเยี่ยมผู้รับบริการ
  - ขอร้องให้คนอื่นไปเยี่ยมบ้านผู้ป่วยแทน

43. คำนวนเป็นเพื่อนผู้ร่วมงานกับจำนงและคำนวนสัญญาว่าจะสอนวิธีการสัมภาษณ์ผู้รับบริการให้กับจำนงในวันรุ่งขึ้น แต่บังเอิญในวันรุ่งขึ้นคำนวนมีธุระสำคัญมากทำให้มาปฏิบัติงานไม่ได้ ถ้าท่านเป็นคำนวน ท่านจะทําอย่างไร
- ทําธุระของตนเองให้เสร็จ
  - โทรศัพท์บอกเลื่อนนัดกับจำนงไปก่อน
  - โทรศัพท์บอกสาเหตุและนัดวันสอนใหม่เร็วที่สุด
44. ถ้าท่านเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทําโครงการหนึ่งที่ต้องประสานงานกับหลายหน่วยงาน และพบว่าในการจัดทําโครงการมีอุปสรรคและข้อผิดพลาดมาก และท่านถูกหัวหน้างานเรียกพบเพื่อชี้แจง ท่านจะอธิบายอย่างไร
- อธิบายว่าเป็นความผิดพลาดของหน่วยงานที่ไปประสานงานด้วย
  - อธิบายว่าผู้ร่วมงานไม่มีประสิทธิภาพ
  - อธิบายว่าเป็นความผิดพลาดของตนเองในการประสานงาน
45. นิตยาเริ่มทํางานตำแหน่งเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลผู้รับบริการ เมื่อนิตยาเดินทางไปส่งปรากฏว่าถูกหักภาษีเป็นครั้งที่ 3 ถ้าท่านเป็นนิตยา ท่านจะทําอย่างไร
- พยายามแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง
  - ไปทํางานชิ้นใหม่ก่อนจึงค่อยมาแก้ไขงานชิ้นนี้
  - ไม่แก้ไขงานชิ้นนี้อีก
46. ถ้าบริษัทที่ท่านทํางานอยู่มีนโยบายที่จะพัฒนาบุคลากรซึ่งจัดอบรมเจ้าหน้าที่ทุกวันหยุดสุดสัปดาห์ ถ้าท่านเป็นเจ้าหน้าที่คนหนึ่งของบริษัทนี้ ท่านจะทําอย่างไร
- ถ้าเป็นข้อบังคับของบริษัทก็เข้าอบรม
  - เลือกเข้าฟังเฉพาะหัวข้อเนื้อหาที่น่าสนใจ
  - เข้าฟังทุกครั้งที่ตนเองว่างด้วยความตั้งใจ

47. จันทร เป็นเจ้าหน้าที่ใหม่ ได้รับงานให้ตรวจสอบข้อมูลของผู้รับบริการ แต่จันทรมักไม่ค่อย
เข้าใจงานที่ทำ ถ้าท่านเป็นจันทร ท่านจะทำอย่างไร
- ลองย้ายงานแผนกอื่นทำดู
  - ทောင်းถามว่าจะทำได้
  - ศึกษาข้อมูลและสอบถามผู้ที่เชี่ยวชาญจนเข้าใจ
48. ทอง เป็นนักสังคมสงเคราะห์ของสถานสงเคราะห์แห่งหนึ่ง วันหนึ่งหัวหน้างานทองมีงานด่วน
จึงขออาสาสมัครทำงานส่งเวลาตอนเย็น ถ้าท่านเป็นนายทอง ท่านจะทำอย่างไร
- ไม่สนใจที่จะอาสาทำงาน
  - ขอรับอาสาทำงานเป็นบางวัน
  - รับอาสาทำงานทุกวันจนเสร็จ
49. หน่วยงานของมุกมีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการใช้ประโยชน์ในการบันทึกข้อมูลผู้รับบริการ
ในด้านต่างๆ แต่มุกไม่มีประสบการณ์การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ถ้าท่านเป็นมุก ท่านจะ
ทำอย่างไร
- ศึกษาและฝึกฝนการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์นอกเวลางาน
  - ศึกษาและฝึกฝนการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในเวลางาน
  - ไม่สนใจที่จะศึกษาและฝึกฝน
50. วันหนึ่งหน่วยงานที่ท่านทำงานอยู่มีงานด่วน และหัวหน้างานของท่าน ต้องการอาสาสมัคร
สลับทำงานในวันหยุด แต่ไม่มีคำตอบแทนให้ ถ้าท่านเป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานนี้ ท่านจะ
ทำอย่างไร
- ปฏิเสธอาสาสมัคร
  - รับเป็นอาสาสมัครเมื่อไม่สามารถหาผู้อื่นได้
  - รับเป็นอาสาสมัครทำงานทันที

51. งานการทำงานกับผู้รับบริการรายหนึ่ง ท่านในฐานะนักสังคมสงเคราะห์ซึ่งจำเป็นต้องไปเยี่ยมผู้รับบริการทุกสัปดาห์แต่บ้านผู้รับบริการอยู่ในชุมชนแออัด การเดินทางลำบาก เสี่ยงต่ออันตราย ท่านจะทำอย่างไร
- ไปเยี่ยมผู้รับบริการทุกสัปดาห์
  - ไปเยี่ยมผู้รับบริการเท่าที่จำเป็น
  - ให้ผู้รับบริการมาพบที่สำนักงานแทนการไปเยี่ยม
52. ถ้าท่านต้องไปเยี่ยมผู้รับบริการรายหนึ่งโดยมีจุดประสงค์จะไปให้คำแนะนำด้านอาชีพ แต่เมื่อไปพบว่าผู้รับบริการมีปัญหาในเรื่องอื่นๆ ด้วย ท่านจะทำอย่างไร
- มุ่งให้คำแนะนำด้านอาชีพอย่างเดียว
  - ให้ความสนใจกับปัญหาอื่นด้วย
  - นัดผู้รับบริการไปพบที่หน่วยงานเพื่อปรึกษาปัญหาอื่นที่มี
53. ถ้าท่านได้รับมอบหมายให้ร่วมเป็นกรรมการในการดำเนินงานชิ้นหนึ่งและพบว่าการทำงานมีอุปสรรค และผลงานมีข้อผิดพลาดมาก ท่านในฐานะเป็นกรรมการ ท่านจะทำอย่างไร
- ไม่สนใจในแก้ไขอุปสรรคของงาน
  - แก้ไขอุปสรรคตามหน้าที่และความสามารถตามโอกาส
  - พยายามศึกษาวิธีการแก้ไขปัญหา เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์
54. ทุกครั้งที่ท่านได้รับมอบหมายงาน ท่านมักทำอย่างไร
- ศึกษางานให้เข้าใจและรีบทำให้เสร็จโดยเร็ว
  - ค่อยๆ ศึกษางานและทำในเวลาที่กำหนด
  - เริ่มลงมือทำเมื่อใกล้กำหนดส่งงาน

55. สุดาเป็นเจ้าหน้าที่ซักรั้วที่วัดผู้รับบริการที่ทำงานมาประมาณ 10 ปี แต่หัวหน้างานจะให้สุดา ย้ายไปเป็นเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาซึ่งต้องใช้ความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น ถ้าท่านเป็นสุดา ท่านจะทำอย่างไร
- ยินดีย้ายงานและพยายามหาความรู้ด้านการให้คำปรึกษาเพิ่มเติม
  - ขอตกลงทำงานดูก่อนตัดสินใจย้าย
  - ปฏิเสธการย้ายการงานเพราะไม่ชอบทำงานยาก
56. ถ้าหัวหน้างานของท่านรับนโยบายเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานใหม่และเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มิได้ มีความชำนาญในเรื่องดังกล่าว หัวหน้างานของท่านต้องการอาสาสมัคร ท่านในฐานะ เจ้าหน้าที่คนหนึ่ง ท่านจะทำอย่างไร
- ยอมไปศึกษาอบรมถ้าเป็นคำสั่งของหัวหน้างาน
  - รับอาสาในการศึกษาอบรมในเรื่องนี้
  - ปฏิเสธไม่ต้องการไปศึกษาอบรม
57. นุชเข้าประชุมการจัดทำสวัสดิการด้านสุขภาพให้ชุมชนแออัด ซึ่งนุชได้รับหน้าที่ในการรวบรวม จำนวนคนในชุมชนตามวัยต่างๆ ที่ประชุมกำหนดระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูล 3 วัน ถ้าท่านเป็นนุช ท่านจะทำอย่างไร
- ศึกษาข้อมูลให้เร็วที่สุดและเสร็จก่อนกำหนด
  - ค่อยๆ ศึกษาข้อมูลให้เสร็จใน 3 วัน
  - ศึกษาข้อมูลไปเรื่อยๆไม่เสร็จตามกำหนด

58. อวยพรได้รับมอบหมายให้วิเคราะห์ข้อมูลในด้านค่าใช้จ่ายรักษาพยาบาลของผู้ป่วยเพื่อเสนอข้อมูลในการวางแผนจัดทำโครงการช่วยเหลือผู้ป่วยในโรงพยาบาล โดยการทำงานชิ้นนี้เป็นการทำงานกลุ่มและอวยพรไม่มีประสบการณ์การทำงานด้านนี้มาก่อน ถ้าท่านเป็นอวยพร ท่านจะทำอย่างไร
- ศึกษาข้อมูลต่างๆด้วยตนเองก่อน เข้าประชุม
  - ศึกษาข้อมูลพร้อมๆ กับกลุ่มทำงาน
  - ไม่สนใจศึกษาข้อมูลเพราะตนเองไม่มีประสบการณ์การทำงาน
59. ถ้าท่านได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมการอบรมในเทคนิคการประสานงานกับผู้รับบริการประเภทต่างๆ หลังจากการอบรมท่านยังไม่เข้าใจในรายละเอียดของการอบรมในบางประเด็น ท่านจะทำอย่างไร
- รีบสอบถามวิทยากรให้เข้าใจเพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงาน
  - ศึกษาเพิ่มเติมเมื่อพบว่านำไปประยุกต์ใช้กับงานแล้วมีปัญหา
  - ไม่สนใจศึกษาเพิ่มเติม
60. ถ้าท่านได้รับมอบหมายให้ไปเยี่ยมบ้านผู้รับบริการซึ่งท่านไม่รู้จักบ้านผู้รับบริการ ท่านจะทำอย่างไร
- รีบค้นหาพื้นที่เพื่อหาที่ทราบว่าจะไปบ้านผู้รับบริการอย่างไร
  - รอรถหน่วยงานว่างและให้รถของหน่วยงานไปส่งและรับกลับ
  - ปฏิเสธการเยี่ยมบ้านเพราะไม่รู้จักบ้านผู้รับบริการ
61. ถ้าท่านจะต้องประสานงานกับหลายหน่วยงานในการดำเนินงานโครงการหนึ่ง ท่านจะทำอย่างไร
- รับติดต่อกับหน่วยงานเหล่านั้นให้เร็วที่สุด
  - รอให้เริ่มโครงการจึงเริ่มติดต่อ
  - รอให้ทุกหน่วยงานติดต่อมาเอง

62. ถ้าหน่วยงานของท่านต้องการอาสาสมัครในการไปช่วยเหลือผู้ประสบภัย ในภาคเหนือ โดยที่ท่านไม่มีค่าตอบแทน ท่านจะทำอย่างไร
- เต็มใจไปช่วยเหลืออย่างเต็มที่
  - ขอไปในวันที่มีอาสาสมัครมาก
  - ปฏิเสธ เพราะต้องเดินทางไกล
63. ถ้าหน่วยงานของท่านมอบหมายท่านเสนอโครงการในการให้ความรู้กับในชุมชนแออัด ท่านควรทำอย่างไร
- ศึกษาข้อมูลต่างๆและร่างโครงการเสนอ
  - ร่างโครงการเสนอและรอการแก้ไขจากหัวหน้าหน่วยงาน
  - มอบหมายผู้ใต้บังคับบัญชาร่างโครงการ
64. กานดาเป็นเจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย วันหนึ่งมีผู้รับบริการมีความจำเป็นต้องการมาขอคำปรึกษากับกานดาในตอนเย็น ถ้าท่านเป็นกานดา ท่านจะทำอย่างไร
- บอกผู้รับบริการให้มารอพบใหม่ในวันทำการ
  - ยอมมาพบผู้รับบริการแต่ต้องจ่ายค่าล่วงเวลาให้
  - ยอมมาพบผู้รับบริการ
65. ทุกครั้งที่ผู้รับบริการที่มีปัญหาทางการเงินในการเข้าโรงพยาบาล ท่านในฐานะนักสังคมสงเคราะห์ มักให้คำแนะนำที่ดีด้วยเหตุผลข้อใด
- เป็นหน้าที่ของตนเอง
  - เพื่อให้ผู้รับบริการมีเงินเลี้ยงชีพ
  - เพื่อลดงานของตนเองในอนาคต

66. เพื่อนร่วมงานคนหนึ่งไม่ชอบท่านมาก วันหนึ่งบ้านของเพื่อนคนนั้นถูกหัวหน้างานตำหนิ

ท่านจะทำอย่างไร

- ก. รับฟังเฉย ๆ
- ข. สอบถามความเดือดร้อนด้วยความห่วงใย
- ค. ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์

67. ทุกครั้งที่ท่านให้คำปรึกษากับผู้ช่วยที่ต้องการสังคมสงเคราะห์ ท่านมักรู้สึกเช่นใด

- ก. รู้สึกว่าเป็นการเอาเปรียบสถานพยาบาล
- ข. เห็นว่าเป็นสิทธิของผู้รับบริการที่จะร้องขอได้
- ค. สงสารและเห็นใจกับความยากไร้ของเขา

68. ทุกครั้งที่ท่านจะให้คำแนะนำกับผู้รับบริการ ท่านมักจะต้องทำอย่างไร

- ก. ศึกษาข้อมูลเพื่อรับบริการทุกครั้ง
- ข. ให้คำแนะนำตามตำรา
- ค. ให้ผู้รับบริการศึกษาเอง

69. ถ้าท่านให้คำแนะนำกับผู้รับบริการผิดไป ท่านจะทำอย่างไร

- ก. อยู่เฉย ๆ
- ข. รอให้ผู้รับบริการมาใหม่ แล้วจึงอธิบายสิ่งที่ถูก
- ค. รีบรายงานผู้บังคับบัญชา และแจ้งให้ผู้รับบริการทราบ

70. ถ้าท่านได้รับมอบหมายให้คำแนะนำด้านสุขภาพกับผู้รับบริการ แต่ท่านยังมีความรู้ไม่เพียงพอ

ท่านจะทำอย่างไร

- ก. อธิบายไปตามความคิดของตนเอง
- ข. หาตำราอ่านแล้วจึงอธิบาย
- ค. ให้ผู้รับบริการซักถามเอง

แบบทดสอบวัดความรู้สึกรู้สึกต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
(แบบทดสอบวัดทัศนคติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ศาสตร์)

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบที่สร้างขึ้นนี้ เพื่อศึกษาความรู้สึกของท่านที่มีต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ข้อความแต่ละข้อจะไม่มีคำตอบที่ถูกต้องหรือผิด ดังนั้นขอให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่าตรงกับความรู้สึก สภาพความเป็นจริงของท่านมากน้อยเพียงใด ผลการตอบของท่านจะเป็นความลับ และไม่มีผลกระทบต่อกระบวนต่อการเรียนหรือการทำงานของท่านแต่ประการใด

2. วิธีการตอบ ให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่องตัวเลขที่มีความหมายตรงกับความรู้สึกของท่าน โดยตัวเลขแต่ละตัวมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่าน มากที่สุด
- 4 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่าน มาก
- 3 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่าน ปานกลาง
- 2 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่าน น้อย
- 1 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกของท่าน น้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความรู้สึก				
	1	2	3	4	5
1. การรักษาความลับคนอื่นเป็นกระทำที่มีเกียรติ					
2. ถ้ามีใครต้องการให้ข้าพเจ้ารักษาความลับของเขา ข้าพเจ้าจะทำอย่างเต็มความสามารถ					
3. อาชีพที่ต้องรับผิดชอบผู้ที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง ได้ เป็นอาชีพที่มีเกียรติ					
4. การที่ต้องช่วยแก้ไขปัญหของผู้อื่นเป็นการกระทำที่ เหน็ดเหนื่อย					
5. อุบัติการณ์การทำงานเปรียบเสมือนแรงกระตุ้นใน การทำงาน					
6. คนที่ท้อแท้ในการทำงานเป็นคนอ่อนแอ					
7. การทำงานที่ช่วยเหลือคนอื่นต้องใช้ความอดทนสูงมาก					
8. หากเป็นไปได้ข้าพเจ้าอยากทำงานด้านการสงเคราะห์					
9. ผู้ที่ชอบเสียสละสิ่งต่างๆมักยากจนเร็ว					
10. คนที่มีฐานะดีเท่านั้นที่ควรทำงานด้านสังคมสงเคราะห์					
11. การให้คำปรึกษากับคนอื่นจัดว่าเป็นการเสียสละ อย่างหนึ่ง					
12. การที่ต้องเสียสละเวลา ทรัพย์สินที่เป็นของเราให้ กับคนอื่นเป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าไม่กระทำ					
13. ข้าพเจ้าอยากทำอาชีพที่ช่วยให้คนอื่นพ้นทุกข์ แม้ ข้าพเจ้าจะลำบากบ้างก็ตาม					
14. การช่วยเหลือให้คนอื่นสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ เป็นเรื่องน่าภูมิใจ					

ข้อความ	ระดับความรู้สึก				
	1	2	3	4	5
15. ข้าพเจ้ามีความตั้งใจที่จะช่วยเหลือคนที่มาขอ คำปรึกษากับข้าพเจ้าเสมอ					
16. เราไม่จำเป็นต้องช่วยเหลือคนที่เคยโกรธกับเรา มาก่อน					
17. มันเป็นการไม่ยุติธรรม ถ้าคนที่ข้าพเจ้าช่วยเหลือ จะได้ดีกว่าข้าพเจ้า					
18. บุคคลที่บริจาคโลหิต เป็นบุคคลที่ต้องการได้รับเกียรติ จากสังคม					
19. การบริจาคสิ่งต่างๆที่เราพอจะให้ได้เป็นการสร้าง คุณค่าให้กับตัวเอง					
20. ข้าพเจ้าสนับสนุนโครงการที่รับบริจาคสิ่งของ ไปชนบท					
21. การสร้างอุปนิสัยชอบเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับทุกคนจะ ช่วยลดปัญหาสังคมได้					
22. คนที่ขอบริจาคสิ่งต่างๆในสังคมเป็นการกระทำ ที่หวังผลประโยชน์ภายหลัง					
23. ถ้าข้าพเจ้ามีรายได้ ข้าพเจ้าจะบริจาคให้ คนยากไร้ส่วนหนึ่ง					
24. เราควรเลือกพูดจาไพเราะกับคนบางคน					
25. การพูดจาที่เด็ดขาดและแสดงอำนาจจะช่วย ยุติปัญหาได้รวดเร็ว					

ข้อความ	ระดับความรู้สึก				
	1	2	3	4	5
26. คนพูดที่สุภาพจะช่วยลดปัญหาทางจิตใจ	-----	-----	-----	-----	-----
27. ข้าพเจ้ารังเกียจคนที่ชอบพูดจาเสียคสีผู้อื่น	-----	-----	-----	-----	-----
28. การพูดจาประชดประชันจะเพิ่มรสชาติในการพูดคุย	-----	-----	-----	-----	-----
29. การช่วยเหลือบุคคลอื่นให้ช่วยเหลือตนเองได้ เป็นเรื่อน่าภูมิใจ	-----	-----	-----	-----	-----
30. คนเราควรรับผิดชอบตนเองให้มากที่สุด ก่อนจะช่วยเหลือผู้อื่น	-----	-----	-----	-----	-----
31. กิจกรรมที่ต้องช่วยเหลือคนอื่นเป็นภาระงานที่หนัก	-----	-----	-----	-----	-----
32. การเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือสังคมในเรื่องต่างๆ เป็นงานที่น่าเหน็ดเหนื่อย	-----	-----	-----	-----	-----
33. ข้าพเจ้าจะสนับสนุนโครงการด้านอาสาสมัคร	-----	-----	-----	-----	-----
34. ข้าพเจ้าจะช่วยเหลือสังคมทุกครั้งที่มีโอกาส	-----	-----	-----	-----	-----
35. การทำงานที่ประสบความสำเร็จนั้นผู้ทำควรมี ความพอใจในงานนั้น	-----	-----	-----	-----	-----
36. ความกระตือรือร้นในการทำงานในส่วนต่างๆ เป็นการพัฒนาความสามารถของตนเอง	-----	-----	-----	-----	-----
37. ถ้าข้าพเจ้าทำงานด้านสังคมสงเคราะห์ ข้าพเจ้า จะทำงานอย่างไมกลัวความลำบาก	-----	-----	-----	-----	-----
38. ข้าพเจ้าชื่นชมคนที่เอาใจใส่ในงานของตนเอง	-----	-----	-----	-----	-----
39. อาชีพการสังคมสงเคราะห์ไม่น่าจะต้องปรับปรุง อะไรมากกว่านี้	-----	-----	-----	-----	-----

ข้อความ	ระดับความรู้สึก				
	1	2	3	4	5
40. เมื่อบุคคลมีความทุกข์สามารถทดแทนได้ด้วยเงิน					
41. การทำงานร่วมกับบุคคลต่างๆควรคำนึงถึงจิตใจ ของคนเหล่านั้นคนเรามากยิ่งขึ้น					
42. การทำงานที่ต้องคำนึงถึงจิตใจคนเป็นงาน ที่ละเอียดอ่อน					
43. การทำงานที่คำนึงถึงความรู้สึกคนมักทำให้ ผลงานล่าช้า					
44. คนที่เห็นใจคนอื่นเป็นคนอ่อนแอ					
45. การทำงานโดยสนใจความรู้สึกของคนอื่นจะสามารถ ลดปัญหาของสังคม					

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวสุวรรณี มงคลรุ่งเรือง
เกิดวันที่	28 มิถุนายน พุทธศักราช 2508
สถานที่เกิด	อำเภอ บางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	33/5 ริมทางรถไฟ บางค้อ จอมทอง กรุงเทพฯ 10150
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	หัวหน้าแผนกพัฒนาการสอนและฝึกอบรม
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักพัฒนาวิชาการ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 18/18 ถ.บางนา-ตราด บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2525	มัธยมศึกษาตอนปลาย (สายวิทย์-คณิต) โรงเรียนวัดอินทาราม
พ.ศ. 2529	วท.บ. (พยาบาลและผดุงครรภ์) วิทยาลัยหัวเฉียว
พ.ศ. 2540	กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร